

જાલ

જાલ

ગ્રહ અને રાશિ : એક સંવાદ

જા લેખક ત્ર

શુકદેવ વ. પુરાણી

Jyotirvisharada • Gold Medalist • Bharatiya Vidya Bhavan

જાલ HAPPY DIWALI જાલ

જાલ HAPPY NEW YEAR જાલ

જાલ

જાલ

VISIT...

LANZAROTE
Caliente.COM

ગ્રહ અને રાશિ : એક સંવાદ

॥ શુભ કાર્યેષુ સર્વદા ॥

વિક્રમ સંવત ૨૦૭૭, કારતક શુક્લ જ્ઞાનપંચમી,
લાભપાંચમ, ૧૯.૧૧.૨૦૨૦, ગુરુવાર

લેખક

શુકદેવ વલ્લભદાસ પુરાણી

જ્યોતિર્વિશારદ (સંશોધન થિસિસ)

સુવર્ણચંદ્રક વિજેતા • ભારતીય વિદ્યાભવન

Grah Ane Rashi : Eak Samwad

by **SUKDEV V. PURANI**

All rights reserved © 2020

ગ્રહ અને રાશિ ઃ એક સંવાદ

પ્રસ્તાવના

ખગોળવિદ્યા, ભૂગોળ, જ્યોતિષશાસ્ત્ર, અંકશાસ્ત્ર, હસ્તાક્ષરનું આકલન એટલે ગ્રાફોલોજી, આકાશદર્શન જેવા વિષયો ખૂબજ રસપ્રદ છે. આ વિષયો નીરસ નથી. આપણા વ્યક્તિત્વનો વિકાસ, આવતીકાલનું આયોજન અને ભાવિનો ભેદ ઉકેલવાની આ ક્વાયત છે. જ્યોતિષ વિદ્યા આપણને આપણા પૂર્વ જન્મના શુભાશુભ કર્મોની જાણકારી આપે છે. આ જન્મમાં સારા કર્મો કરવાનો અહીં સંદેશો મળે છે. આપ મુઆ વગર સ્વર્ગની પ્રાપ્તિ થાય નહીં. હકીકત એ છે કે આપણી રાશિઓ અને ગ્રહો જ આપણને આ વિષયો તરફ ખેંચી જાય છે. સમય સમયની વાત છે. દેવભાષા સંસ્કૃત, ગણિત, વિજ્ઞાન અને સંગણક યંત્રોની ભાષાઓ સમજવી અને ઉકેલવી અમને આનંદ આપે છે. અહીં જન્મ કુંડળી તૈયાર કરવાની ચર્ચાને સ્થાન નથી. જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં ગ્રહો, રાશિઓ, ભાવ અને નક્ષત્રો ઈત્યાદિ અંગે હસતાંરમતાં સરળ ભાષામાં પૂર્વ ભૂમિકા પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે.

જ્યોતિષ જેવા એક ગંભીર વિષયની અલગ પ્રકારે ઉપયોગિતા સમજાવવાનો આ વિનમ્ર નૂતન પ્રયાસ છે. ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય એમ મણકાઓ જોડી આ નાનકડી માહિતી પુસ્તિકા દ્વારા આ વિષયની મથામણ કરવામાં આવી છે. કોરોનાના કપરા કાળમાં સમયનો સદ્ઉપયોગ કરવામાં આવ્યો છે. અમારા મિત્રો, શુભ ચિંતકો સાથે સામાજિક માધ્યમ વોટ્સએપના સ્ટેટસ વિભાગમાં આ પ્રસ્તુતીને સારો આવકાર મળ્યો છે. આ વિગતો અંગ્રેજી અને ગુજરાતી ભાષામાં પ્રગટ કરવામાં આવી. આ વિષયોને સમજવા માટે સતત અભ્યાસ, વાંચન, અવલોકન, અનુભવનું ભાથું, ગુરુજનોના આશીર્વાદ અને દૂંદાળા દેવ શ્રી ગણેશજીની પ્રસન્નતા આવશ્યક છે. સંવત ૨૦૭૬ના અંતિમ તબક્કામાં બે પુસ્તકો તૈયાર કરી પ્રગટ કરવાનું સ્વપ્ન સાકાર થયું છે. વાચકોનો પ્રતિસાદ આવકારવામાં આવશે. માંહી પડ્યા તે મહાસુખ પામે દેખણહારા દાઝે જોને. વિક્રમ સંવત ૨૦૭૭નું વર્ષ આપના પરિવારના તમામ સભ્યો માટે સુખ, સમૃદ્ધિ અને શાંતી આપનાર નીવડે, આરોગ્ય કુશળ મંગળ રખાવે તેવી અંતઃકરણ પૂર્વકની શુભેચ્છા. સૌનું કલ્યાણ થાવ. ભાગ્યની દેવી સૌના ચહેરા પર ખુશી પાથરે. શ્રી શુભં ભવતુ.

અનુક્રમણિકા (Table of Contents)

<u>## પ્રસ્તાવના ##</u>
<u>## શ્રી શામળાજી તીર્થ સ્થળ ##</u>
<u>શુભ કાર્યેષુ સર્વદા ... શુભ સંકલ્પ</u>
<u>ગ્રહોની લીલા</u>
<u>સૂર્યના નક્ષત્રને મહાનક્ષત્રનું સન્માન</u>
<u>મંગળ અને બુધ એટલે ભૂકંપ</u>
<u>લાલગ્રહની યાત્રા</u>
<u>મન ચંગા તો કથરોટ મે ગંગા</u>
<u>હિંદુ મહિનાઓના નામો એટલે નક્ષત્રોનું સન્માન</u>
<u>તારકમંડળો અને રાત્રિ આકાશની શોભા</u>
<u>અભિજીત એટલે વિજયનું વરદાન</u>
<u>પૂર્વ દિશાની મીમાંસા અને ભાગ્યદર્પણ</u>
<u>રાશિચક્ર સૂર્યમંડળનું જ્ઞાન અને વિજ્ઞાન છે</u>
<u>ગૌરીપુત્ર ગણેશચતુર્થી</u>
<u>ઈનાંતર</u>
<u>રાશિ કુંડળી એટલે ચંદ્રના ગુણગાન</u>
<u>જળ તત્વની વરસાદી રાશિઓ</u>
<u>અનંત ચતુર્દશી</u>
<u>મિથુન રાશિ એટલે સંદેશ વ્યવહાર મંત્રાલય</u>
<u>કન્યા રાશિ સાધક અને સંશોધક</u>
<u>બુધાદિત્ય એટલે નિપુણ યોગ</u>
<u>હરખપદ્મી આ રાશિઓ</u>
<u>નવનો અંક જાદુગર</u>
<u>સૂર્યનો સંદેશો ... જાગ્યા ત્યારથી સવાર</u>
<u>સૂર્ય અને શનિનું જમા અને ઉધાર</u>
<u>પાંચ ભાષાઓનું જ્ઞાન એટલે પંચામૃત</u>
<u>શુભ, લાભ અને અમૃત</u>
<u>શ્રી પુરુષોત્તમ માસ</u>
<u>શનિ મહારાજ કી જય હો</u>
<u>ગુરુ ગ્રહ તેની રાશિઓ અને વિશેષતાઓ</u>
<u>વૃષભ રાશિનું શક્તિ પ્રદર્શન</u>
<u>સાબરમતી કે સંત</u>
<u>મંગળ ગ્રહ તેની રાશિઓ અને વિશેષતાઓ</u>
<u>બહુરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ</u>

જન્મકુંડળી એક પવિત્ર સમયોરસ
સૂર્ય અને મંગળ ઉર્જાના કેન્દ્રો
યોધડિયાંઓની બોલબાલા અને તેનું સત્ય
જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણ સાગર
બાર ભાવો એટલે ગ્રહોનું નિવાસ સ્થાન
દિવાળી અને વાઘ બારસ
આપણી ઋતુઓ
સંસ્કૃતમાં અયન એટલે પ્રવાસ
બાર રાશિઓ અને કહેવતો
શરદપૂર્ણિમા અને ચંદ્રકથા
પંચાંગના પાંચ અંગો અને તેનું મહત્વ
જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં કેન્દ્રયોગો
સમુદ્રમંથન અને ચૌદ રત્નો
રાશિઓનો સ્વભાવ
ગ્રહણ એક ખગોળીય ઘટના
રાશિઓનો સ્વભાવ, પ્રાણ અને પ્રકૃતિ
લેખકનો પરિચય

@Gujaratibookz

શ્રી શામળાજી તીર્થ સ્થળ

શ્રી શામળાજીએ ઉત્તર ગુજરાતના સાબરકાંઠા અને હવે અરવલ્લી જિલ્લાના મુગટ સ્વરૂપ એક મહત્વનું વૈષ્ણવ તીર્થ સ્થળ છે. અહીં શ્રી દેવગદાધર શામળાજીનું ભવ્ય દર્શનીય મંદિર આવેલું છે. આ મંદિર પંદરસો વર્ષ પહેલા જ્યારે આ નગરી અસ્તિત્વમાં આવી તે સમયે એટલે કે દશમી કે અગિયારમી સદીમાં બંધાયાનું માનવામાં આવે છે. શ્રી શામળાજી એટલે ચતુર્ભુજ મનોરમ્ય ભગવાન વિષ્ણુ અહીં બિરાજમાન છે. અહીં મંદિરની અંદર ભગવાનની મૂર્તિ શ્યામ રંગની છે એટલે તેમને શામળિયા પણ કહેવામાં આવે છે. એક તરફ અરવલ્લીના ડુંગરોની હારમાળા અને રાતારંગના પથ્થરો પણ પ્રભુના દર્શનનો લાભ પ્રાપ્ત કરે છે. અહીં મેશ્વો નદી વહે છે. થોડાક અંતરે ગુજરાત રાજ્યની ઉત્તર પૂર્વ સરહદ અને રાજસ્થાનનું દક્ષિણ પૂર્વ પ્રવેશદ્વાર રતનપુર તમને આવકારે છે. ભલે પધારો અમારું ઉદેપુર સૌથી સુંદર શહેર છે. તમે બાગબગીચાઓ, ફુવારાઓ અને રાજમહેલોના પ્રેમમાં પડી જશો. નાથદ્વારાની પાવન ભૂમિમાં શ્રીનાથજી બિરાજમાન છે.

ચાલો પાછા ગુજરાતમાં શામળાજી આવી જઈએ. આ પ્રાચીન હરિશ્ચન્દ્રની નગરીને શામળાજી તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. મંદિર શિલ્પકળા અને સૌંદર્યની દૃષ્ટિએ અતિસુંદર છે. ભારતીય સ્થાપત્યકલા અને આપણી પ્રાચીન સંસ્કૃતિનો આ ભવ્ય નજારો જોવા લાયક છે. શામળાજી તીર્થક્ષેત્રના વિકાસમાં રાજ્ય સરકારે વિશેષ રસ લીધો છે. મંદિરના પ્રાચીન સ્વરૂપ તથા સૌંદર્યને જાળવી રાખવામાં આવ્યું છે. અહીં કોઈ ભીડભાડ નથી. શાંતિથી ઘઙ્ઙામુક્કી વગર દર્શન થઈ શકે છે. મંદિર પરિસરનું ભવ્ય બાંધકામ આંખો ને ટાઢક આપે છે. ઇતિહાસ રસિકો, કવિઓ, ચિત્રકલા પ્રેમીઓ, વાસ્તુ રસિકો અને ઈશ્વરમાં અતૂટ આસ્થા રાખનાર ને અહીં સ્વર્ગની અનુભૂતિ થાય છે.

પૂનમે અને દેવદિવાળીના દિવસે તેમજ મોટા ઉત્સવ પ્રસંગે શામળાજી સોળેકલાએ શોભી ઉઠે છે. કાર્તિકી પૂર્ણિમાએ અહીં ભવ્ય મેળો ભરાય છે. નાનકડું નંદનવન છે પણ અતિ રળિયામણું છે. અહીં નજીકમાં ટીંટોઈ પાસે નાનકડું શામળાજી રેલવે સ્થાનક પણ છે.

શ્રી વિષ્ણુ ભગવાનને મગસ, સાકર અને તુલસી પત્ર અતિપ્રિય છે. તીર્થ સ્થળોમાં જોવા મળતી અરાજકતા અને ગંદકીના દર્શન થતાં નથી તેવો અનુભવ છે. અનેક બ્રાહ્મણ જ્ઞાતિઓના આ ઈષ્ટદેવ છે. ભૂલચૂક માફ. શામળાજીનો પ્રવાસ વડોદરાથી ચાર કલાકનો અને અમદાવાદથી ત્રણ કલાક સામાન્ય લાગે છે. ગુજરાતના મુખ્યમાર્ગો અને સડક નિર્માણ પાછળ વિશેષ કાળજી લેવામાં આવી છે. મોડાસા અને શામળાજીને જોડતો આધુનિક ફ્લાય ઓવર તૈયાર થયો છે. પોતાના વાહનમાં પુરપાટ ઝડપથી શામળાજી પહોંચી શકાય. અહીં યાત્રાળુઓ માટે પ્રસાદ સ્વરૂપે ભોજનની સુંદર વ્યવસ્થા છે. રાજભોગનો પ્રસાદ તો ભોગ્યશાળી ને જ પ્રાપ્ત થાય. પ્રકાશ યાત્રી નિવાસની મર્યાદાઓ છે. રાત્રિ રોકાણ માટે હજુ વધુ સારી સવલતોની અપેક્ષા સ્વાભાવિક છે. દેવમંદિરની સેવા પૂજા

આરતી શ્રી ઔદુમ્બર બ્રાહ્મણ સમાજ કરે છે. નજીકનું મોટું શહેર મોડાસા પણ શામળાજીનું પ્રવેશદ્વાર કહી શકાય.

શામળાજીની આ અલ્પ જાણકારી શ્રી પવિત્ર શ્રાવણ માસની પ્રસાદી પ્રેમથી વાંચશો. શ્રી દર્શનનો લાભ લેશો તો અતિ આનંદ થશે.

શ્રી દેવગદાધર શામળાજી મંદિર અને દર્શન સમય વિશે માહિતી આપતી વેબસાઈટ **www.shreeshamalajivishnutemple.org** છે.

..... Next Release in 2021

Astrology, Predictive Methods and Astronomy

Includes Vedic Numerology and Graphology

By SUKDEV V. PURANI

@Gujaratibookz

શુભ કાર્યેષુ સર્વદા ... શુભ સંકલ્પ

નારદજીના ચહેરા પર ચમક જોવા મળી. અમારી વાત ગમી ગઈ. શુભ કાર્યેષુ સર્વદા. શુભસ્ય શીઘ્રમ. મનમાં શુભ વિચાર આવે એટલે શુભ સંકલ્પ. દૂંદાળા દેવને પ્રસન્ન કરવાનો મંત્ર અમારી પાસે છે. શ્રી ગણેશજીની કૃપા એટલે રિદ્ધિ, સિદ્ધિ, શુભ, લાભ, આનંદ અને પ્રમોદ. સરસ્વતી વંદનાથી પ્રભુ પ્રસન્ન થાય. સંવત 2076ની વિદાયને યાદગાર બનાવવાનો આ સંકલ્પ છે. ટીપે ટીપે સરોવર ભરાય અને એક એક મણકો ગૂંથી માળા તૈયાર થાય. ગ્રહ અને રાશિ વિશે એક સંવાદ. આ પુસ્તક સાથે વિક્રમ સંવત 2076ના આ વર્ષને વિદાય આપીશું. જ્યોતિષ વિધાનું સન્માન એટલે આપણી ભારતીય સંસ્કૃતિનું સન્માન. આપણી વેદવિધાનું સન્માન. ફોટો ક્યારે પણ પુસ્તકનું સ્થાન ના લઈ શકે. પુસ્તક ગુરુનું સ્થાન ના લઈ શકે. વિજ્ઞાન અને સંગણક યંત્રો સાથે અમારે ગાઢ દોસ્તી છે. છતાં આપણી પરંપરા સર્વોપરી. ઈબુક અને ઈપબ્લિકેશનનો આ જમાનો છે. પુસ્તકો હવે અભરાઈ પર સહેલાઈથી જોવા નહીં મળે. યુનિકોડ અને ડિજિટલ પરિવર્તનનો પવન ફૂંકાયો છે. (1)

૨૧ જુલાઈ ૨૦૨૦, મંગળવાર. વિક્રમ સંવત ૨૦૭૬, શ્રાવણ શુકલ પ્રતિપદા. શ્રી પવિત્ર શ્રાવણ મહિનો એટલે દેવોના દેવ એવા દેવમણિ ભગવાન શ્રી આશુતોષને પ્રસન્ન કરવાનો શુભ અવસર. ભગવાન શિવનું પૂજન થાય એટલે દૂંદાળા દેવ ગણેશજી પણ આપોઆપ પ્રસન્ન થાય. ભોળાનાથતો શુદ્ધ જળ અને ટીપું દૂધનો અભિષેક કરવાથી પણ પ્રસન્ન થાય. ભૂલચૂક પણ માફ કરી દે. કોઈ મોંઘા પકવાનની પણ માગણી નથી. આ મહાદેવની સાચી ભક્તિ એટલે સત્કર્મનો સંકલ્પ. ભૂખ્યાને અન્નદાન, જરૂરિયાતમંદને વિદ્યાદાન અને અબોલ જીવો પ્રત્યે માનવીય વ્યવહાર. યથાશક્તિ ઉદારતા. આજ સાચા અર્થમા ગ્રહશાંતી કહેવાય. સાગરમંથનમાં ૧૪ રત્નો પ્રગટ થયા. આ રત્નો મેળવવા માટે દેવો અને દાનવો આમનેસામને આવી ગયા. સૌ પ્રથમ કાલકૂટ નામનું વિષ બહાર આવ્યું. આ વિષપાન કરનારા શિવજી નીલકંઠ નામથી ઓળખાય છે. મસ્તક પર ચંદ્રમા શોભા આપે છે. સમુદ્રમંથનના આ પ્રસંગ પછી દેવમણિ મહાદેવનો વિશેષ જયજયકાર થયો. સમુદ્રમંથનની પણ આપણે આગળ ચર્ચા કરીશું. (2)

શ્રી પવિત્ર શ્રાવણ મહિનો એટલે દેવમણિ ભગવાન શ્રી આશુતોષને પ્રસન્ન કરવાનો શુભ અવસર. આશુતોષનો અર્થ થાય ... આશુ એટલે ઝડપથી અને તોષ એટલે પ્રસન્ન થવું. ભોળાનાથ શંકર ભગવાનને આ નામથી સંબોધન કરવામાં આવે છે. શ્રી પવિત્ર શ્રાવણ મહિનાનું નામ શ્રવણ નક્ષત્રને આભારી છે. કારણકે રાત્રિ આકાશમાં શ્રવણ નક્ષત્ર અને મકર રાશિનું દર્શન લગભગ આખો મહિનો થાય છે. શ્રવણ નક્ષત્રને પાવનકારી ગણવામાં આવે છે. પોતાના અંધ માતાપિતાને કાવડમાં બેસાડી જાત્રા કરાવનાર પુત્ર શ્રેષ્ઠ શ્રવણનું નામ બ્રહ્માંડમાં અમરત્વ પામ્યું છે. આજકાલ તો માતાપિતાને વૃદ્ધાશ્રમનો દરવાજો દેખાડવામાં આવે છે. મહાકાવ્ય રામાયણમાં શ્રવણની કથાનો પ્રસંગ સવિસ્તર આવે છે. આ મહાકાવ્ય કર્મનો સિદ્ધાંત સમજાવે છે. રાજામહારાજાને પણ પોતાની જાણતા

અજાણતા થયેલી ભૂલોનું પરિણામ ભોગવવું પડે છે. માતાપિતાના શુભાશુભ કર્મોનું ફળ સંતાનોએ પણ ભોગવવું પડે છે. વડીલોએ પણ આ વાતની કાળજી લેવી જરૂરી. કર્મનો સિદ્ધાંત સૌને લાગુ પડે છે. (૩)

@Gujaratibookz

ગ્રહોની લીલા

ગ્રહોની લીલા. 22 જુલાઈ 2020ના દિવસના ગોચરના ગ્રહો પર એક નજર આવશ્યક છે. અત્યારે તો બધા ગ્રહો શુભ અને અનુકૂળ રાશિઓમાં છે. ધનુમાં ગુરુ પોતાની મૂળત્રિકોણ સ્વગૃહિ રાશિમાં ને સાથે કેતુ ઉચ્ચ રાશિમાં, મકરનો શનિ, મિથુનમાં બુધ અને રાહુ, વૃષભનો શુક્ર અને કર્કમાં ચંદ્ર આવશે. મીનનો મંગળ અને કર્કનો સૂર્ય પણ પ્રતિકૂળ નથી. બહારથી બધુજ સુંદર લાગે ... ગૂઢ વિધાનું આજ રહસ્ય છે. કાગળ પરનું ચિત્ર અને વાસ્તવિકતા ભિન્ન છે. કેવળ રાશિ અને ગ્રહના આધારે ઉતાવળે અભિપ્રાય ના બાંધી શકાય. આ તમામ ગ્રહોને રાશિ બળ પ્રાપ્ત થયું છે. ગ્રહોનું બળાબળ નક્કી કરવા માટે ... રાશિ બળ, નવમાંશની રાશિ, વર્ગ બળ, વેધ બળ, નક્ષત્ર અને ચરણ, દૈનિક ગતિ, ભાવ બળ, દશા સ્થિતિ, યુતિ, દ્રષ્ટિ ઇત્યાદિ અનેક પરિબળો ગણતરીમાં લેવામાં આવે છે. આ કામ એકદમ સરળ નથી. રાશિબળ તો સહેલાઈથી પ્રથમ નજરે ખબર પડી જાય. નિરયન જ્યોતિષ પદ્ધતિમાં ગ્રહ અને રાશિ આધારે ઉતાવળે અભિપ્રાય ના બાંધી શકાય. (4)

ચાલો એક દિવસ પાછળના શનિના ગોચર ભ્રમણની ચર્ચા કરીએ. સોમવાર, 20 જુલાઈ 2020ના દિવસે શનિ મહારાજ આપણી પૃથ્વીની સૌથી નજીકમાં આવશે. ખગોળની ભાષામાં શનિ, સૂર્ય અને આપણી પૃથ્વી એક સીધી રેખામાં જોવા મળશે. સૂર્ય દર મહિને પોતાની રાશિ બદલે. આ રાશિ પ્રવેશને સંક્રમણ કહેવાય. આવનારા સમયની ઘટનાઓનો તાગ મેળવવા માટે સૂર્યનારાયણ ગ્રહનું આ સંક્રમણ મદદરૂપ બને છે. અમાવાસ્યા, પૂર્ણિમા, ચંદ્રગ્રહણ કે સૂર્યગ્રહણ, આ દરેક ઘટનાઓમાં ચંદ્ર અને સૂર્યની હાજરી મહત્વની છે. શનિ રાશિ બદલે તે દિવસની ગોચરના ચંદ્રની રાશિ અને જન્મના ચંદ્રની રાશિના અંતર આધારે પનોતીની અસર અને પાયો નક્કી થાય છે. મકર રાશિમાં શનિ અને કર્ક રાશિમાં સૂર્ય બરાબર અંશાત્મક પ્રતિયોગ કરશે. ટૂંકમાં આમને સામને આવી જશે. વધુમાં આ બંને ગ્રહો વચ્ચે પરસ્પર નક્ષત્ર પરિવર્તન યોગ પણ થશે જે આગામી 13 દિવસ સુધી ચાલશે. શનિ ઉત્તરાષાઢા અને સૂર્ય પુષ્ય નક્ષત્રમાંથી પસાર થશે. શનિ તો આખું વર્ષ મકર રાશિના ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રમાં જોવા મળશે. (5)

શનિ ગ્રહ જ્યારે જન્મ કુંડળીમાં પ્રતિકૂળ હોય ત્યારે સામાન્ય સંજોગોમાં માનસિક હતાશા એટલે સંતાપ, ચિંતા, ડિપ્રેશન માટે જવાબદાર છે. કૌટુંબિક જવાબદારી વધારે છે. સફળતા મેળવવા માટે ખૂબ પરિશ્રમ કરાવે. કાળી મજૂરી કરવી પડે. કેટલાક સંજોગોમાં ખૂબજ આળસ આપે. વિલંબ, અપમાન અને હતાશાનો સામનો કરવો પડે. તમામ પાસા ઉલટા પડે. મહેનતની કદર ના થાય. ગુલામીનો અહેસાસ થાય. આવા સંજોગોમાં માનસિક શાંતી જાળવવી. પારિવારિક બાબતોમાં ઘર્ષણ ટાળવું. મૌન વધારે સારું. ના બોલવામાં નવ ગુણ. જરૂરિયાતમંદને યથાશક્તિ સહાયતા કરવી. ઉતાવળ નકામી. કેટલાક નિર્ણય વિચારીને લેવા. શનિના સંજોગોમાં વડીલોની સહાય મદદરૂપ થાય. જૂનું તે સોનું.

હનુમાન ચાલીશા અથવા પોતાના ઈષ્ટદેવનું સ્મરણ લાભદાયક પુરવાર થાય. નવા સાહસ ટાળવા. કોઈનું અપમાન કે નિસાસા શુભ બાબત નથી. શુભ શનિ આ પ્રકારની વિટંબણાઓ આપતો નથી. શનિ માર્ગી થાય એટલે આપોઆપ ગાડી પાટા પર ચાલતી અનુભવાય. શનિ પોતાની હાજરીનો પાકો અહેસાસ કરાવે. (6)

@Gujaratibookz

સૂર્યના નક્ષત્રને મહાનક્ષત્રનું સન્માન

સૂર્યના નક્ષત્રને મહાનક્ષત્રનું સન્માન આપવામાં આવ્યું છે. 20 જુલાઈ 2020. આ મહાનક્ષત્ર દર 13 દિવસ બાદ બદલાય. ગ્રહોનું બળાબળ માપવા માટે મહાનક્ષત્ર રાજા કહેવાય. મામલો રાજ દરબારમાં આવે. રાજકારણમાં સૂર્ય શનિ જેવા ગ્રહોની ચાલ ખૂબજ મહત્વની ગણી શકાય. આ ગ્રહો ક્યારે સત્તા આપવી અને ક્યારે ખુરશી લઈ લેવી તે નક્કી કરે છે. ટૂંકમાં આ ગ્રહોની મહેરબાની આવશ્યક છે. આગામી સમયમાં રાજકારણમાં નવી રંગત જોવા અચૂક મળશે. રાજકારણ રમવા માટેના આ મોટા ખેલાડીઓ છે. જીવન અને મરણ, રાજા અને રૈયત, અનુભવ અને યુવાની, સત્તા અને શાણપણ, ડહાપણ અને ધીરજ, રોગચાળો અને વ્યસન, ખુશામત અથવા ખેલ ખતમ, મહેલમાં કે જેલમાં. આપણે આ ગ્રહોની ચાલ સમજવા પ્રયાસ કરીશું. મંગળ અને બુધ એટલે ભૂકંપ અને સૂર્ય શનિ એટલે રાજકીય ભૂકંપ. 25 ડિસેમ્બર 2019 થી 22 જાન્યુઆરી 2021 વચ્ચેનો સમયગાળો શનિ અને સૂર્યના પ્રતિકૂળ સંબંધોની વારંવાર કસોટી થશે. અકળામણ ચાલુ રહેશે. સ્વતંત્રતા અને ગુલામી એક નવો અનુભવ પ્રાપ્ત થશે. (7)

@Gujaratibookz

મંગળ અને બુધ એટલે ભૂકંપ

મીન રાશિમાં બુધ ગ્રહના રેવતી નક્ષત્રમાં મંગળનો પ્રવેશ અને મિથુન રાશિનો રાહુ ... મંગળના મૃગ નક્ષત્રમાં ધરતીકંપના આંચકાઓ ચાલુ રખાવશે. ચાલુ વર્ષે સૌથી વધુ ધરતીકંપના સમાચાર સાંભળવા મળ્યા છે. ધરતીકંપની બાબતમાં મંગળ અને બુધ વચ્ચેના સંબંધોનો અભ્યાસ મહત્વનો કહી શકાય. મીન રાશિમાં મંગળ અને મિથુનનો બુધ આ બન્ને ગ્રહો વચ્ચે કેન્દ્રયોગ છે. બુધ રાહુની સાથે રાહુના આદ્રા નક્ષત્રમાં છે. શનિ ગ્રહ હંમેશા અશુભ ફળ આપે તે માન્યતા સાચી નથી. ચાલુ મહિનાના ત્રીજા ભાગમાં (22 જુલાઈ 2020) હવે આ ગ્રહની ભૂમિકાનું મહત્વ અનુભવવા મળશે. પાપ ગ્રહ વક્રી ગતિમાં હોય તો સારું ... છતાં આ નિયમનું અર્થઘટન અલગ રીતે કરવાનું જરૂરી છે. શનિ ગ્રહની ચાલ સમજવાનું સહેલું નથી. કર્મના સિદ્ધાંતનું અહીં પાલન થાય છે. આ ગ્રહ ન્યાય આપનાર અને સજા અપાવનાર છે. શનિ સપ્ટેમ્બરના અંતમાં માર્ગી થાય ત્યારે વેપાર, ધંધા, બાંધકામ ક્ષેત્ર, રોજગાર, કામદાર માટે રાહતના સમાચાર કહેવાય.(8)

@Gujaratibookz

લાલગ્રહની યાત્રા

ખગોળ રસિકો માટે જુલાઈ મહિનામાં મંગળગ્રહની યાત્રાનું મુહૂર્ત ખુશખબર છે. મંગળ ગ્રહની માટીના રંગમાં લાલાશ હોવાથી તે લાલ ગ્રહ (રેડ પ્લેનેટ) તરીકે ઓળખ ધરાવે છે. રાત્રિ આકાશમાં નરી આંખે રાતો રંગ ચમકે છે. અહીં લાલ એટલે ગુસ્સો કે ગરમી નથી. મંગળ પરતો અનહદ ઠંડી છે. તે સૂર્યથી ખૂબજ દૂર છે. અવકાશ સંશોધનમાં મંગળને પ્રાથમિકતા મળી છે. જુલાઈ મહિનાના અંતમાં અમેરીકાની અવકાશ સંશોધન સંસ્થા નાસા પરસિવરન્સ નામનું રોવર અવકાશયાન, ચીનની અવકાશ સંસ્થા પણ મંગળ ફરતે પ્રદક્ષિણા માટે ભ્રમણયાન, રોવર (મંગળની ધરતી પર ફરનાર વાહન) અને ઉતરાણ કરનાર લેન્ડર ટિઆનવેન ૧ ગણતરીના દિવસોમાં રવાના કરશે. જાપાનના રોકેટની સહાયતાથી સાઉદી અરેબિયા પોતાની આશા (હોપ) નામની યોજના સાકાર કરવા અવકાશમાં મંગલયાન વધુ સંશોધન અને પ્રયોગો માટે વિદાય લેશે. આગામી ફેબ્રુઆરી 2021ના મહિનામાં મંગળ પર મોટો મેળો જામશે. સાત મહિનાના પ્રવાસ પછી આ તમામ અવકાશયાનો મંગળ પર પહોંચી સંશોધન કાર્ય હાથ ધરશે. (9)

@Gujaratibookz

મન ચંગા તો કથરોટ મે ગંગા

મન અતિશય ચંચળ છે. મનને વાનર સાથે સરખાવવામાં આવ્યું છે. એક સરસ ઉક્તિ છે. મન ચંગા તો કથરોટ મે ગંગા. મન પર સંયમ, જીભ પર લગામ અને કર્મનું ડહાપણ અનેક મુસીબતોમાં આપણને બચાવવાનું કામ કરે. ગંગાસ્નાન વગર આપણને પવિત્ર પાવન કરી દે. મનસા વાચા અને કર્મણા આ ત્રણ સંસ્કૃત શબ્દો છે. મનના વિચારોનો પડઘો વાણીમાં અને કર્મમાં તેનું પ્રતિબિંબ જોવા મળે છે. મન જ સુખ દુઃખ, હતાશા ગમા અણગમા માટે જવાબદાર છે. મનનો કારક ગ્રહ ચંદ્રમા છે. વેદિક જ્યોતિષમાં ચંદ્રને સિંહાસન પર સ્થાન આપવામાં આવ્યું છે. મનની સ્થિતિ સતત બદલાય છે. થોડીક ધીરજ અને સંયમ જરૂરી છે. પવિત્ર શ્રાવણ મહિનામાં ભગવાન શ્રી આશુતોષના ચરણોમાં મસ્તક મૂકી દો. આ સરળ ઉપાય છે. ચંદ્રની રાશિ અને નક્ષત્ર સતત આપણી બદલાતી માનસિક સ્થિતિ અને ચંચળતા માટે જવાબદાર છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસ અને અવલોકનની મુખ્ય કમાન ચંદ્ર પાસે છે. શુભ ચંદ્ર એટલે વધુ પરિપક્વતા. વધુ ચર્ચા આવતીકાલે કરીશું. (10)

અનેક પરિબળોને આધારે ચંદ્રના શુભાશુભનો નિર્ણય લેવાય છે. ચંદ્રની રાશિ અને નક્ષત્ર મુખ્ય ભાગ ભજવે છે. વેદકાળમાં અને આપણા મહાકાવ્યોમાં નક્ષત્રોની નોંધ છે. પણ ક્યાંય રાશિઓનો ઉલ્લેખ નથી. રાશિઓ પાછળથી ઉમેરવામાં આવી છે. ચંદ્ર માનવીના સ્વભાવ અને મિજાજનું દર્શન કરાવે છે. રાશિઓની પ્રબળ અસરનો જીવતો જાગતો પુરાવો ચંદ્રમા છે. ચંદ્ર પ્રત્યેક રાશિમાં સવા બે દિવસ અને નક્ષત્રમાં અંદાજિત એક દિવસનો સમય પસાર કરે છે. ચંદ્ર નક્ષત્ર અને ચંદ્ર રાશિ બદલાય એટલે તેની સાથે આપણે ઉભરો ઠાલવીએ છીએ. થોભો અને રાહ જુઓ. ધીરજ અને સંયમ આવશ્યક છે. મનની શિસ્ત જરૂરી છે. સામો જવાબ કે તાબડતોબ પ્રતિક્રિયા આપવી એ આવડત નહીં પણ મૂર્ખતાનું લક્ષણ છે. ચંદ્ર દવા છે અને મદિરા પણ. પોતાનું ઘર સળગાવવાનો પ્રયાસ કરે તેને વાનર કહેવાય. ચંદ્ર માતા અને મનનો કારક ગણાય છે. શુભ ચંદ્ર આપણને વાસ્તવિકતાઓ અંગે સભાન રાખે છે. અશુભ ચંદ્ર આપણને આડે પાટે ચઢાવી ભૂલો કરાવે છે. (11)

હિંદુ મહિનાઓના નામો એટલે નક્ષત્રોનું સન્માન

આપણા બાર હિંદુ મહિનાઓના નામો નક્ષત્રો આધારિત છે. દિવસે તો એક માત્ર સૂર્યનું સામ્રાજ્ય જોવા મળે જ્યારે રાત્રિ આકાશમાં અનંત બ્રહ્માંડમાં દશે દિશાઓમાં સૂર્યના દર્શન થાય. પ્રત્યેક તારો એક સૂર્ય છે. શ્રી દશરથ રાજાથી અજાણે એક ભૂલ થઈ. માતાપિતાના શુભાશુભ કર્મોનું ફળ પ્રસાદી રૂપે સંતાનોને મળે. આ કર્મનો સિદ્ધાંત છે. વેદકાળથી શ્રાવણને પવિત્ર પાવનકારી મહિનો ગણવામાં આવે છે. પૂનમના દિવસે ચંદ્રમા જે નક્ષત્રમાં હોય તે નક્ષત્રને વિશેષ મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે. ક્રમવાર એક નક્ષત્ર છોડીને પછીના નક્ષત્રો હિંદુ મહિનાઓના નામકરણમાં વપરાયા છે. કૃતિકા (કારતક), રોહિણી, મૃગ (માગશર), આદ્રા, પુનર્વસુ, પુષ્ય (પૌષ), આશ્લેષા, મઘા (માઘ), પૂર્વાફાલ્ગુની, ઉત્તરાફાલ્ગુની (ફાગણ), હસ્ત, ચિત્રા (ચૈત્ર), સ્વાતી, વિશાખા (વૈશાખ), અનુરાધા, જ્યેષ્ઠા (જ્યેષ્ઠ), મૂળ, પૂર્વાષાઢા, ઉત્તરાષાઢા (આષાઢ), શ્રવણ (શ્રાવણ), ધનિષ્ઠા, શતભીષા, પૂર્વાભાદ્રપદ, ઉત્તરાભાદ્રપદ (ભાદરવો), રેવતી, અશ્વિની (આસો) ભરણી. (12)

આપણા બાર હિંદુ મહિનાઓના નામ નક્ષત્રો આધારિત છે. આ નક્ષત્રો આ મહિનાઓમાં સૂર્યાસ્ત સમય પછી રાત્રિ આકાશની શોભામાં વધારો કરે છે. અભિજીત સાથે આરંભમાં ૨૮ અને ત્યારબાદ ૨૭ નક્ષત્રોની શોધ કરવાનું યોગદાન આપણું છે. જન્મ સમયે ચંદ્રની રાશિ અને નક્ષત્ર આધારે બાળકનું નામકરણ કરવાની પરંપરા છે. ફળકથન અને ભવિષ્ય નિદાન માટે કાલ નિર્ણયનું સમયપત્રક તૈયાર કરવાની જવાબદારી ચંદ્ર નક્ષત્રની છે. પ્રત્યેક નક્ષત્રના ચાર ચરણ હોય છે. આ દરેક ચરણ પણ એક રાશિ સમાન છે. પ્રત્યેક રાશિની આગવી ઓળખ અને વિશેષતા છે. આ રાશિઓ પોતાનો સ્વભાવ છોડવા રાજી નથી. તમે સુધરી જાવ. દરેક રાશિમાં પડોશી રાશિનું પ્રતિબિંબ જોવા મળ્યું છે. જેમ કે તુલા, વૃશ્ચિક અને ધનુ ... તુલા રાશિની સુંદરતા અને ધનુ રાશિનું જ્ઞાન વૃશ્ચિક રાશિને ગમે છે. આપણામાં કહેવત છે .. તમારો સ્વભાવ રાશી છે. આ ટકોર અશુભ છે. ગ્રહની રાશિ અને સ્વભાવ આ બાબતો અલગ છે. રાશિઓ એક રસપ્રદ વિષય છે. આપણે સુખેથી જીવવું હોય તો આ રાશિઓ સાથે સમભાવ રાખવો જોઈએ. (13)

તારકમંડળો અને રાત્રિ આકાશની શોભા

આપણે નક્ષત્રો અને તારકસમૂહ વચ્ચેનો ભેદ જાણવો જરૂરી છે. તારકમંડળમાં એક તારક પણ હોઈ શકે અને મોટી સંખ્યામાં તારાઓ દ્વારા રાત્રિ આકાશમાં સુંદર આકારો જોવા પણ મળે. ચિત્રા નક્ષત્રનો તારો લીલા રંગનો તેજપૂંજ છે. સ્વતંત્ર ઓળખ હોય તેવા એકલવીર તારાને કુંવારા હોવાનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવ્યું છે. બધા મળીને આ પ્રકારે 88 તારક સમૂહ છે. જે પૈકી 44 ઉત્તર અને 44 દક્ષિણ ગોળાર્ધના રાત્રિ આકાશની શોભામાં વધારો કરે છે. આ તારકસમૂહો પૈકીના 27ને નક્ષત્રોના નામથી વિશેષ ઓળખ ધરાવે છે. રાત્રિ આકાશમાં એક દિવ્ય રાજમાર્ગમાં આ નક્ષત્રો સૂર્યમંડળના ગ્રહોના ભ્રમણ માર્ગની બરાબર પાછલા ભાગમાં દર્શન આપે છે. ધ્રુવ અને સપ્તર્ષિ આ તારકમંડળોમાં અનહદ લોકપ્રિય નામ છે. રાત્રિ આકાશદર્શનમાં સપ્તર્ષિ તારકમંડળ પવિત્ર ઈશાન દિશાની શોભા વધારે અને સહેલાઈથી ઓળખી શકાય છે. બૃહતસંહિતા અનુસાર મરિચી, વશિષ્ઠ (અરુંધતી), અંગીરા, અત્રી, પુલસ્ત્ય, પુલહ અને ક્રતુ આ સપ્તર્ષિ છે. અનંત બ્રહ્માંડના આ દેવોને કોટીકોટી પ્રણામ. (14)

ધ્રુવ તારાને ઉત્તરધ્રુવની દિશા સૂચક તારક પણ કહેવાય છે. કારણકે આ તારો બરાબર ઉત્તર ધ્રુવના ઉપરના ભાગમાં આવેલ છે. ધ્રુવ તારો સ્થિર છે તે સત્ય નથી. પરંતુ આ તારા સાથે રાત્રિ આકાશમાં ઈશાન દિશા તરફ સપ્તર્ષિ તારકમંડળના દર્શનનો અચૂક લાભ મળે. આપણી બાર રાશિઓ સાથે સંબંધિત આપણા ૨૭ નક્ષત્રો આપણને ચંદ્રના રાત્રિ ભ્રમણ માર્ગમાં જોવા મળે. કહેવાય છે કે ચંદ્રને રોહિણી નક્ષત્ર પ્રત્યે અપાર પ્રેમ છે. આ રોહિણી નક્ષત્ર અતિશય સોહામણું, દૈદિપ્યમાન અને ગુલાબી રંગનું છે. રોહિણી સંદરતા અને પ્રેમનું પ્રતિક છે. ચંદ્ર પોતાની સૌથી બળવાન અને પ્રિય વૃષભ રાશિમાંથી પસાર થાય છે ત્યારે રોહિણીને આલિંગન આપે છે. ૨૭ નક્ષત્રો એટલે ચંદ્રની ૨૭ પત્નીઓ. આ કારણે બાકીની રાશીઓ રિસાય તે સ્વાભાવિક છે. ચંદ્રની ચંચળતા અને ગમા અણગમાની આ કથામાં તમામ નવ રસોના દર્શન થાય છે. આ ચંદ્ર આપણને અન્ય ગ્રહો અને નક્ષત્રો ઓળખવામાં સહાયતા કરે છે. ચંદ્રની ચર્ચા વગર છૂટકારો નથી. (15)

પવિત્ર શ્રાવણ માસમાં આપણે ચંદ્ર કથા ચાલુ રાખીશું. ચંદ્ર પર પ્રકાશિત છે. ચંદ્રની આ સુંદરતા સૂર્યનારાયણ દેવને આભારી છે. ચંદ્રને વીજળીનું ભારેખમ બીલ ચુકવવું પડતું નથી. રોહિણી નક્ષત્ર સ્વયં પ્રકાશિત છે અને સૂર્યદેવ કરતાં પણ વધુ તેજસ્વી છે. ચંદ્ર સરખામણીમાં ખૂબજ વધુ નજીક હોવાથી મોટો દેખાય છે. આ અંતર પ્રકાશવર્ષના એકમમાં માપવામાં આવે છે. ચંદ્રનું વર્ણન અનેક ટૂચકા, કહેવતો, અમરગીતો અને ગઝલો દ્વારા થયું છે. આ બાબતે આ ગ્રહ નસીબદાર છે. કોઈ મિત્રના દર્શન દુર્લભ હોય ત્યારે ... ઈદકા ચાંદ કહેવાય છે. વૃષભ રાશિથી ગણતરી કરતાં મીન રાશિ અગિયારમી અને ગાઢ મિત્ર કહેવાય. મીન રાશિનો ચંદ્ર પ્રેમ આ નામોમાં પ્રગટ થયો છે. જેમ કે ચંદ્ર, ચાંદની, ચંદ્રિકા, ચંદ્રશેખર, ચંદ્રવદન,

ચંદ્રાક્ષી, ચંદ્રસેન, ચંદ્રકાન્તા ... ઈત્યાદિ. ખુશીની વાત એ છે કે આપણે ત્યાં મોટા ભાગના બાળકોના આધુનિક નામો પણ ચંદ્ર રાશિ અનુસાર પાડવામાં આવે છે. દક્ષિણ ભારતમાં તો ચંદ્ર રાશિ, ચંદ્ર નક્ષત્ર અને જન્મ સ્થળનો પણ નામમાં સમાવેશ કરવામાં આવે છે. (16)

આજની તારીખ 03.08.2020, શ્રાવણ માસ શુક્લ પક્ષ પૂનમ. આજે શ્રાવણી પર્વ, સોમવાર, રક્ષાબંધન અને નારિયેળી પૂર્ણિમા. શ્રી પવિત્ર શ્રાવણ મહિનાનું નામ શ્રવણ નક્ષત્ર પરથી પાડવામાં આવ્યું છે. આજે ચંદ્ર પણ મકર રાશિ અને શ્રવણ નક્ષત્રમાંથી ભ્રમણ કરશે. ભૂદેવો આજે યજ્ઞોપવિત ધારણ કરશે. એક પુરાણ કથા મહાભારત સાથે વણાયેલી છે. ભગવાન કૃષ્ણને પતંગ ઉડાડવાની ઈચ્છા થઈ અને દોરીથી આંગળી પર કાપો પડી ગયો. દ્રૌપદીએ તાબડતોબ પોતાના વસ્ત્રથી પાટો બાંધી આપ્યો. સુભદ્રાની હાજરીમાં ભગવાને દ્રૌપદીને સંકટ પ્રસંગે રક્ષા કરવાનું વચન આપી દીધું અને નિભાવ્યું. રક્ષાબંધનનો તહેવાર એટલે ભાઈ બેનના પવિત્ર સંબંધોની ગાંઠ. આ પર્વ બ્રાહ્મણો માટે ધર્મ અને કર્મનું પ્રાયશ્ચિત કરવાનો પ્રસંગ છે. શ્રવણ નક્ષત્ર ઉદ્યગામી છે. જીવનમાં ઉન્નતિ આપનાર છે. આ નક્ષત્રનો સ્વામી ગ્રહ ચંદ્ર છે. વૃષભ રાશિનું રોહિણી, કન્યા રાશિમાં આવતું હસ્ત અને મકર રાશિમાં આવતું શ્રવણ નક્ષત્ર શુભ અને પ્રગતિકારક ગણાય છે. (17)

શ્રાવણ માસ કૃષ્ણ પક્ષ પ્રતિપદા. શુભ કાર્યેષુ સર્વદા. મંગળવાર એટલે ગૌરીપુત્ર ગણેશના દર્શન અને સ્મરણનો વાર. અગમ નિગમનું જ્ઞાન, રિદ્ધિ અને સિદ્ધિ આપનારા આ દેવ માતાપિતાની ભક્તિનો સંદેશ આપે છે. માતા પિતાની પ્રદક્ષિણા એટલે સર્વ તીર્થની યાત્રા. આપણે ચંદ્રની કથામાં આગળ વધીશું. ભારતીય શાસ્ત્રીય સંગીતનો એક અતિ મધુર રાગ એટલે ચંદ્રકૌંસ. માલકૌંસ નામનો રાગ વધુ લોકપ્રિય છે. સ્વતંત્ર સોલો તબલા વાદનમાં સૂર અને તાલનો લય મેળવવા આ રાગનો લહેરો સંવાદિની (હાર્મોનિયમ) દ્વારા પ્રસ્તુત કરવામાં આવે છે. ચંદ્રવદન રાધિકા એટલે ચંદ્રસ્તુતિ કહેવાય. શ્રાવણ મહિનામાં શ્રવણ નક્ષત્ર સૂર્યાસ્ત સમયે પૂર્વમાં ઉગે અને સૂર્યોદય સમયે પશ્ચિમમાં આથમે. મકર રાશિના સદગુણો આ રાશિના મધ્યમાં શ્રવણ નક્ષત્રમાં વિશેષ જોવા મળ્યા છે. ચબરાક, સર્તક, સાવધાન, મહેનતુ અને વિનોદવૃત્તિ સાથે હાજરજવાબી આ મકર રાશિ છે. આ રાશિ સાથે શત્રુતા ટાળવી. શનિની રાશિ હોવાથી મનની સ્થિતિ તીવ્ર ગમા અણગમानी નોંધ લે. (18)

અભિજીત એટલે વિજયનું વરદાન

શ્રીમદ્ ભગવદ ગીતામાં ભગવાન શ્રીકૃષ્ણ અર્જુનની સરખામણી અભિજીત નક્ષત્ર સાથે કરે છે. નક્ષત્રો પૈકી શ્રેષ્ઠ અભિજીત એટલે વિજયનું વરદાન. આ તો પ્રભુનો આજ્ઞાકિંત સેવક છે. પ્રભુના પ્રિયજન માટે આ નક્ષત્ર છે. ચંદ્રની રાણીઓ એટલે 27 નક્ષત્રો અને 28મું અભિજીત નર નક્ષત્ર ચંદ્રની ઈશ્વર ભક્તિનું પ્રમાણ છે. મહાભારત કાળમાં અભિજીત શિરોમણી હતું પરંતુ કાળ ક્રમે નક્ષત્ર માર્ગમાં તેના દર્શન થતાં નથી. પણ બ્રહ્માંડમાં રાત્રિ આકાશમાં તેની હાજરી છે. જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં શ્રવણ નક્ષત્ર પહેલા અભિજીતનું સ્થાન છે. અથર્વ વેદમાં પુનર્વસુના પુત્ર સ્વરૂપે આ નક્ષત્રનો ઉલ્લેખ છે. અભિજીત માટે પણ શુભ કાર્યો સર્વદા કહી શકાય. દૈવીકાર્ય, આધ્યાત્મિક પ્રયોજન, આયોજન, શુભારંભ, શિલાન્યાસ માટે અભિજીત મુહૂર્તનો ઉપયોગ થાય છે. અભિજીતમાં સૂર્યને વિશેષ મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે. મુહૂર્તશાસ્ત્રમાં પણ સૂર્યોદય, સૂર્યાસ્ત અને મધ્ય આકાશમાં સૂર્યની હાજરીને વિશેષ મહત્વ આપવામાં આવ્યું છે. અભિજીત મુહૂર્ત મધ્યાહ્ન સમયના સૂર્યની સ્થિતિ આધારિત છે. (19)

અભિજીત એટલે વિજયી ભવ. ભગવાન મહાવિષ્ણુને આ નામ અતિપ્રિય છે. યથા નામ તથા ગુણ પણ જરૂરી છે. ભગવાન અને ઈશ્વર આ નામો સાથે દાસ અથવા લાલ આવશ્યક છે. અભિજીત નક્ષત્ર અને મુહૂર્તનો સમય આ બન્ને ભિન્ન બાબતો છે. આ બન્નેનો સમન્વય થાય તો સોનામાં સુગંધ ભળે. અભિજીત મુહૂર્તનો સમય એટલે સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્ત સમય વચ્ચેનું મધ્યબિંદુ એટલે મધ્યાહ્ન સમય કહેવાય. બપોરના બાર સ્થાનિક સમયમાં માપવામાં આવે છે. પ્રાચીન જ્યોતિષ ગણિત અનુસાર એક દિવસના 24 કલાક બરાબર 60 ઘટી અને એક કલાક અઢી ઘટીનો થાય. આ પ્રકારે એક ઘટી બરાબર 24 મિનીટ આવે. મધ્યાહ્ન સમયની પહેલા અને પછીની 24 મિનીટ અભિજીત મુહૂર્ત કહેવાય છે. જે સફળતા સૂચક ગણાય છે. મધ્યાહ્ન સમય દરેક સ્થળ માટે અલગ હોય છે. બુધવારે તેમજ દક્ષિણમાં પ્રયાણ કરતી વખતે અભિજીત મુહૂર્ત અશુભ ગણાય છે. સ્થાનિક સમય પ્રત્યેક સ્થળના અક્ષાંશ રેખાંશ આધારિત અલગ હોય છે. સ્થાનિક મધ્યાહ્ન સમયની કુંડળી તૈયાર કરી શુભાશુભ જાણકારી મેળવી શકાય. (20)

આપણી અનેક કહેવતો જ્યોતિષ શાસ્ત્ર અને રાશિચક્રની બાર રાશિઓ સાથે વણાયેલી છે. જેમ કે શેરને માથે સવા શેર. ભેંસના શિંગડા ભેંસને ભારે. રાશિઓના ગમા અણગમાનો અનુભવ આ રાશિઓ વિશે વધુ જાણકારી મેળવવાની આપણી ઉત્સુકતા વધારી દે છે. બાર રાશિઓમાં ત્રણ રાશિઓ વર્ચસ્વ ધરાવનારી મહાસત્તાઓ છે. આ બાબતની આપણે કાળજી લેવી જરૂરી છે. સૌથી આગળ સિંહ રાશિ છે. સૂર્યમાળાનું આ કેન્દ્ર છે. આ રાશિનું તાપમાન પણ સહન કરવું પડે. આ રાશિને ખુશામત નામનું સંગીત અતિ પસંદ છે. એક બાજુ સુંવાળી કર્ક રાશિ અને બીજી બાજુ પ્રભાવશાળી કન્યા રાશિ છે. તમારી પાસે રાજા

જેવી સુખ સગવડો છે અને તમે બુદ્ધિશાળી છો તો સિંહ રાશિ તમારી દોસ્તી કરશે. પ્રેમાળ અને શોખીન છે. પણ સત્તા અધિકાર બાબતમાં સમાધાન શક્ય નથી. આ રાશિમાં કોઈપણ ગ્રહ ઉચ્ચનો થતો નથી. ત્યારબાદ મકર રાશિ જન્મ કુંડળીના નૈસર્ગિક દશમા સ્થાનની રાશિ છે. આ રાશિનું પ્રતિક મગર છે. વર્ચસ્વ ધરાવનારી મહાસત્તાઓમાં આઠમા સ્થાનની વૃશ્ચિક રાશિ મહત્વની છે. (21)

શ્રી વેદકાળથી નક્ષત્રોનું મહાત્મ્ય ગવાય છે. આપણા અનેક હિંદુ તહેવારો ચંદ્ર નક્ષત્ર આધારિત છે. તિથિ કરતાં પણ ચંદ્ર નક્ષત્ર ચઢિયાતું કહેવાય. મહિનો, તિથિ અને નક્ષત્રનો શુભ સંયોગ એટલે શ્રાવણ કૃષ્ણ આઠમ જન્માષ્ટમી અહીં વૃષભ રાશિ અને રોહિણી નક્ષત્ર કેન્દ્રમાં છે. દેવ મંદિરો આ નિયમનું પાલન કરે છે. અત્યારે સૂર્ય કર્ક રાશિમાં છે. તેની બરાબર સામે પૂનમના ચંદ્રની મકર રાશિ અને શ્રવણ નક્ષત્રને આધારે શ્રાવણ મહિનાનું નામકરણ થયું છે. આપણે સૂર્યોદયના ગુણગાન ગાઈએ છીએ. પૂનમના દિવસે સૂર્યાસ્ત સમયે ચંદ્રોદય થાય. મહિનાનું નામ પાડવાની સત્તા ચંદ્ર નક્ષત્ર પાસે છે. રાત્રિ અંધકાર નથી. આધ્યાત્મિક દ્રષ્ટિકોણ પ્રમાણે રાત્રિ પરમ પવિત્ર છે. દર્શનીય છે. સૂર્યાસ્ત સમયની કુંડળી રાત્રિ આકાશ અને નક્ષત્ર દર્શનનો આધાર છે. રાત્રિ આકાશ અને નક્ષત્ર દર્શનમાં અંધકાર પસંદ કરવામાં આવે છે. ચંદ્રને ખલનાયક સમજવામાં આવે છે. અમાવાસ્યા નજીકનો સમય પસંદ કરવામાં આવે છે. ચંદ્રના પ્રકાશને કારણે રાત્રિ આકાશ અને નક્ષત્ર દર્શનમાં વિક્ષેપ પડે છે. (22)

પૂર્વ દિશાની મીમાંસા અને ભાગ્યદર્પણ

આપણે પૂર્વ દિશાને ઉગમણી દિશા સ્વરૂપે શુભ અને પવિત્ર માનીએ છીએ. સૂર્ય, ચંદ્ર અને અન્ય ગ્રહો પૂર્વમાં ઉગી મધ્ય આકાશમાં પ્રયાણ કરે અને પશ્ચિમમાં આથમે છે, પણ પૂર્વ દિશાની મહત્તાના કારણો અલગ છે. સત્ય જાણવું આવશ્યક છે. ગ્રહોના ભ્રમણ માર્ગની સાચી દિશા પશ્ચિમથી પૂર્વ છે. પૂર્વથી પશ્ચિમ એ આભાસી માર્ગ છે. પૂર્વ ભારતના પ્રદેશોમાં સૂર્યનારાયણ દેવના દર્શન પ્રથમ થાય. સવાર વહેલી પડે. ત્યારપછી મધ્ય ભારત, પશ્ચિમ ભારતનો વારો આવે. આસામમાં ગૌહાટી, કલકત્તા, નાગપુર, મુંબઈ અને છેલ્લે દ્વારકામાં સવાર પડે. દિવસની વહેલી શરૂઆતને કારણે પૂર્વ દિશા શુભ ગણાય છે. આપણી પૃથ્વી ઘડિયાળના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં ધરી ફરતે ભ્રમણ કરે છે. તેને કારણે આ આભાસ થાય છે. આકાશ ઘડિયાળના કાંટાની દિશામાં ખસતું ભાસે છે. રાત્રે વહેલા જે સુવે, વહેલા ઉઠે વીર ... બળ, બુદ્ધિ અને ધન વધે, સુખમાં રહે શરીર. આ લોકપ્રિય કાવ્ય પંક્તિઓ અનુસાર બળ, બુદ્ધિ અને ધન આપનારી આ પૂર્વ દિશા છે. (23)

રાત્રે વહેલા જે સુવે, વહેલા ઉઠે વીર ... બળ, બુદ્ધિ અને ધન વધે, સુખમાં રહે શરીર. જાપાનને ઉગતા સૂર્યનો દેશ કહેવાય છે. અંગ્રેજી નવ વર્ષનું આગમન અને ઉજવણી સૌ પ્રથમ પૂર્વના દેશોમાં થાય છે. સૌથી પહેલા ફટાકડા અહીં ફૂટે છે. પૂર્વના દેશોની ઘડિયાળમાં તારીખ અને સમય સૌથી પહેલા બદલાય છે. ગ્રહો પૂર્વ દિશાના દર્શન કરી પોતાના ભ્રમણ માર્ગમાં આગળ વધે છે. જન્મ કુંડળીમાં જન્મ સમયે પૂર્વ દિશાની રાશિથી શ્રી ગણેશ કરવામાં આવે છે. જેને જન્મ લગ્નની રાશિ ગણવામાં આવે છે. પુત્રના લક્ષણ પારણામાંથી આ ઉક્તિ પૂર્વ દિશા માટે છે. પૂર્વ દિશાની રાશિ તમારી સાચી ઓળખ અને ભવિષ્યદર્શનનો આધારસ્તંભ છે. ભારતીય વાસ્તુશાસ્ત્રમાં પૂર્વ દિશા પ્રમુખ છે. આપણા મકાનમાંથી સવારે પૂર્વ દિશામાં સૂર્ય નારાયણ ભગવાનના દર્શન થાય તો ધન્યતા અનુભવાય. વિષય શ્રદ્ધાનો છે. માનો તો દેવ અને ન માનો તો પથ્થર. પૂર્વ દિશા તરફ પગ રાખીને સુવાની મનાઈ છે. આ દિશા જીવનમાં ઉન્નતિ અને સફળતા દર્શાવે છે (24).

શ્રી પૂર્વ દિશાની મીમાંસા એક કથા છે. જાગ્યા ત્યાંથી સવાર. અરુણોદયનો સમય થયો. શ્રી સૂર્યનારાયણ ભગવાન પોતાના સુવર્ણરથમાં પૂર્વ દિશા તરફ દિનચર્યાનો આરંભ કરે છે. સાથે કલ્યાણકારી ભાગ્યની દેવી છે. સવાર સુધરી તેનો દિવસ સુધરી ગયો આ વાત અનુભવે સાચી છે. બ્રહ્મલીન સંત શ્રી ડોંગરેજી મહારાજ માટે પ્રાતઃસ્મરણીય આ પવિત્ર સંબોધન થાય છે. ટૂંકમાં સવારના સમયનો સદુપયોગ કરો. રામદેવ બાબાના જીવનમાં વહેલી સવારની મહેનત રંગ લાવી છે. સવારનું શુભ કર્મ સમૃદ્ધિ આપનારું છે. જન્મકુંડળીમાં પૂર્વ દિશાની રાશિ પ્રથમ દર્શાવવામાં આવે છે. આ રાશિ જીવન અને મૃત્યુકાળ વચ્ચે આપણું રક્ષણ કરે છે. આપણું પ્રથમ વેવિશાળ આ રાશિ સાથે થાય છે. તેને જન્મ લગ્ન કહેવાય છે. લગ્ન એટલે શરીર. માનવ દેહ. આ રાશિ આપણા શુભાશુભ ગુણગાન ગાય છે. જન્મકુંડળીનું

પ્રથમ સ્થાન પૂર્વ દિશા દર્શાવે છે. સૂર્યોદય સમયે સૂર્યની પ્રથમ સ્થાનમાં હાજરી એટલે સવારનો જન્મ. તીખો તમતમતો સ્વભાવ અને ગરમ પ્રકૃતિની સંભાવના વધી જાય. આ બાબત સૂર્યની રાશિ પર આધાર રાખે છે. (25)

શ્રી પૂર્વજન્મના શુભાશુભ કર્મોનું ફળ દર્શાવતી કુંડળીને ભાગ્યદર્પણ પણ કહેવાય. કરો તેવું પામો. વાવો તેવું લણો. વેદશાસ્ત્રમાં જ્યોતિષને વેદચક્ષુની ઉપમા આપવામાં આવી છે. આકાશમાં સ્થિત ગ્રહોનું દર્શન એટલે બ્રહ્માંડદર્શન. જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં જન્મ કુંડળી એક પાઠશાળા છે. જન્મકુંડળી માટે લગ્નકુંડળી, ટપકું, જન્માંગમ, અંગ્રેજીમાં હોરોસ્કોપ જેવા શબ્દોનો પ્રયોગ થાય છે. અહીં ભૂગોળ, ખગોળ, ગણિત, ભૂમિતિ, ત્રિકોણમિતિ, ચિત્રકલા, સંસ્કૃત અને સંસ્કારનું શિક્ષણ મળે છે. વર્તુળ, અંડાકાર, ચોરસ, લંબચોરસ, અને સુંદર ચિત્રકલાનું પ્રદર્શન પણ ગોઠવી શકાય. પ્રાચીન સમયની જન્મપત્રિકાઓમાં વર્ગ કુંડળીઓ જુદાજુદા આકારની જોવા મળે. એક સમયોરસમાં ચાર ચતુષ્કોણ સાથે આઠ ત્રિકોણ આપણને દશે દિશાઓ અને ભૂતકાળ, વર્તમાન અને ભાવિનું ગૂઢ રહસ્ય ઉજાગર કરે છે. પૂર્વ, પશ્ચિમ, ઉત્તર, દક્ષિણ, આકાશ અને પાતાળલોક તેના કેન્દ્રમાં છે. ચાર ઉપદિશાઓ ઈશાન, અગ્નિ, વાયવ્ય અને નૈઋત્યનું જ્ઞાન આપે છે. આ એક પવિત્ર ગૂઢ વિદ્યા છે. (26)

આપણા ઋષિમુનિઓ ત્રિકાળજ્ઞાની હતા. તેઓ અનેક વિદ્યાઓમાં પારંગત અને મહાજ્ઞાની હતા. વેદકાળમાં ગણિત અને વ્યાકરણની તેમની સમજ અચરજ પમાડનારી હતી. તપ અને સાધનાને પરિણામે તેઓ તપસ્વી કહેવાયા. લાંબો આવરદા ભોગવનારા આ ઋષિમુનિઓ તેઓના યોગદાનને કારણે સપ્તર્ષિ, બ્રહ્મર્ષિ, મહર્ષિ, દેવર્ષિ પદ પામ્યા. જ્યોતિષ વિદ્યાનો અભ્યાસ કરીએ ત્યારે તેઓની દિવ્યસાધનાની આ ફળશ્રુતિ, પ્રસાદીની મહત્તા સમજાય. જન્મકુંડળીએ પૂજાની પવિત્ર સામગ્રી છે. પવિત્ર પુસ્તિકા છે. પસ્તી નથી. પૂર્વ કે ઈશાન દિશામાં જન્મ કુંડળીનું શુભ નિવાસ સ્થાન હોવું જોઈએ. ખંડીત અવસ્થામાં, ભીંજાયેલી, ભંડાક્રિયામાં દબાયેલી, કબાટમાં સંતાડેલી, જીર્ણ અને જર્જરિત, અતિ ઝાંખી, અધૂરી, બનાવટી, ખોવાઈ ગયેલી, ઉધઈ લાગેલી, ખોટી જન્મકુંડળી દુઃખ અને સંતાપનું કારણ હોવાથી અપશુકનિયાળ માનવામાં આવે છે. અથર્વવેદમાં વર્ણન છે. પૃથ્વી આપણી સૌની માતા છે. વિશ્વ નામના માળાના આપણે સૌ પંખી છીએ. વિશ્વબંધુત્વનો આ મંત્ર છે. (27)

તા.16 ઓગસ્ટ 2020, રવિવાર, શ્રાવણ વદ બારસ. શ્રી શ્રાવણ મહિનાના અંતિમ ચરણમાં આજે મંગળ પોતાની પ્રિય મેષ રાશિ અને અશ્વિની નક્ષત્રમાં પ્રવેશ કરશે. મંગળ સામાન્ય સંજોગોમાં એક રાશિમાં દોઢ માસનો સમય પસાર કરે છે. જો કે મંગળ આગામી છ મહિના સુધી મેષ રાશિમાં પછી મીન રાશિમાં પછી ફરીથી મેષ રાશિમાં જોવા મળશે. મંગળનું આ પ્રકારનું માર્ગી અને વક્રી ભ્રમણ હંમેશા જોવા મળતું નથી. રેવતી નક્ષત્ર મીન રાશિમાં આવેલું છેલ્લું અને અશ્વિની નક્ષત્ર મેષ રાશિમાં આવેલું પ્રથમ નક્ષત્ર છે. અશ્વિની એટલે ઔષધી. અશ્વિની કુમારો એ દૂંદાળા દેવ ગણેશજીને જીવતદાન આપ્યું હતું. સૂર્ય પણ પોતાની અતિ પ્રિય સિંહ રાશિમાં એક મહિનો ભ્રમણ કરશે. સૂર્ય અને મંગળ પ્રવૃત્તિ અને ઉત્સાહ

વધારનાર ગ્રહો છે. સૂર્ય અને મંગળ આ ગ્રહોને આરામ પસંદ નથી. સૂર્ય એટલે પ્રકાશ અને મંગળ એટલે વીજળી. આ ગ્રહો ચૂપ કે સખણા બેસી શકે તેમ નથી. દેવલોકના મહામુનિ નારદજી દુઃખી હતા. મુંઝવણ વધી ગઈ. આ પાર કે પેલે પાર. (28)

પ્રભુ, જ્યાં જ્યાં નજર મારી ફરે, યાદી ભરી ત્યાં આપની. ભારત વર્ષ તો દેવભૂમિ છે. સમસ્ત વિશ્વનું સંસ્કાર કેન્દ્ર છે. આપણા ઋષિજનો પાસે બ્રહ્મજ્ઞાન હતું તેથી બ્રહ્મર્ષિ અને સપ્તર્ષિ સ્વરૂપે બ્રહ્માંડમાં અમરત્વ પ્રાપ્ત થયું. માનવ માત્ર ભૂલને પાત્ર. આ ગ્રહો, નક્ષત્રો અને બાર રાશિઓ આપણને જીવન જીવવાની કળા શીખવે છે. જન્મકુંડળી આપણને આપણા પૂર્વજન્મના શુભાશુભ કર્મોનું ફળ દર્શાવે છે. આપણે વાવેલું જ આપણે લણવાનું છે. આપણે કર્મોનું આયોજન કરવાનું છે. આપણા શુભાશુભ કર્મોનું ફળ એજ આપણું ભાગ્ય. અનામત કે ઓળખાણ અહીં કામ આવતી નથી. સરળ સંદેશો છે. સીધા રસ્તે ચાલો. મત કર તું અભિમાન. નારદજીને પૃથ્વીલોકના ખબરઅંતર જાણી દુઃખ થયું. ક્યાંક આપણે છકી ગયા હતા. શુભ કેતુ ધર્મ પ્રેમી અને આધ્યાત્મિક ગ્રહ છે. અશુભ પરિબળો સામે હવે યુદ્ધનો આરંભ થશે. આ લાબું યુદ્ધ છે. સૂર્ય અને મંગળ જેવા ગ્રહો રાશિ અને નક્ષત્ર બદલે તે શુભ સંકેત છે. ગ્રહો સૌની સાથે ન્યાય કરવા માગે છે. સૂર્ય અને મંગળ ઉર્જાના કેન્દ્રો છે. (29)

@Gujaratibookz

રાશિચક્ર સૂર્યમંડળનું જ્ઞાન અને વિજ્ઞાન છે

પ્રથમ મણિ ઓમકાર. રાશિચક્રની આગેવાની મેષ રાશિ પાસે છે. સૂર્ય અને મંગળ આ ગ્રહોનું આ અધિકાર ક્ષેત્ર છે. મેષ રાશિ એટલે તોપોની સલામી ઘણાઘણાટી સંભળાય. બાળ ગણેશની આ પ્રિય રાશિ છે. બહાદુર છો તો સૈન્યમાં જોડાઈ જાવ. લડાયક, આક્રમક અને ઉત્સાહનો આ મહાસાગર છે. ચૂપ રહે તે બીજા. બોલકી નીડર અને ઉતાવળી રાશિ છે. નેતૃત્વના ઉમદા ગુણો છે. બાજુમાં વૃષભ રાશિ છે. સંયમ, સાતત્ય અને ધીરજ જેવા ગુણો આ રાશિ પાસેથી ગ્રહણ કરવા જરૂરી છે. મેષ રાશિ પણ પ્રેમાળ, શોખીન અને ઉદાર છે. પડોશી રાશિઓ તરફથી આ સંસ્કાર મળ્યા છે. મેષ રાશિ અગ્નિ તત્વની ચર સ્વભાવની નર રાશિ છે. તપેલી ગરમ થાય અને ટાઢી પણ પડી જાય. પણ ગુસ્સો પરમ શત્રુ છે. આ રાશિમાં બદલાની ભાવના કે રાજકારણ નથી. મિત્રતા કરવા જેવી છે. ભરોસો મૂકી શકાય. ભૂલચૂક બદલ પસ્તાવો કરનારી આ રાશિ છે. આ રાશિ માટે આવેશયુક્ત વલણ પર સંયમ જાળવવાનું અને સ્થિરતા કેળવવી આવશ્યક છે. ધીરજના ફળ મીઠાં.(30)

બાર રાશિઓ એટલે બાર મહામાયાઓ. ગ્રહો સાક્ષાત્ સત્ય છે. નક્ષત્રો પરમ સત્ય છે. આ રાશિઓ કાલ્પનિક માયાવી વિભાગો છે. ગ્રહોને આપણે દૂરબિનની સહાયતાથી કે નરી આંખે જોઈ શકીએ છીએ. તારકમંડળોના આકારોની સહાયતાથી રાશિઓ અને નક્ષત્રોની જાણકારી પ્રાપ્ત થાય છે. વેદશાસ્ત્રોમાં નક્ષત્રો, ગ્રહો અને ઋતુઓના પ્રમાણ છે. બાર રાશિઓ પાછળથી અસ્તિત્વમાં આવી પણ લોકપ્રિયતામાં સૌથી આગળ નીકળી ગઈ. આ રાશિઓને વિશ્વવ્યાપી માન્યતા પ્રાપ્ત છે. સાતવાર વચ્ચે આ બાર રાશિઓને વહેંચી દેવામાં આવી છે. સૂર્ય એટલે રવિવાર કેન્દ્ર છે. સોમવાર આપણી પૃથ્વીનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. અન્ય પાંચ ગ્રહોને ભાગે બે બે રાશિઓ આવી છે. આ રાશિઓ પણ નર અને નારી સ્વરૂપે બે ભાગમાં વહેંચણી થઈ છે. એકી અને બેકી રાશિઓ અલગ અલગ મિજાજ ધરાવે છે. ચંદ્ર સ્ત્રી રાશિઓની કમાન સંભાળે છે અને સૂર્ય પુરુષ રાશિઓનું નેતૃત્વ કરે છે. અહીં પણ લડાઈ છે. રાશિચક્રમાં સૂર્ય માળાનું જ્ઞાનદર્શન થાય છે. (31)

શ્રી રાશિચક્ર સૂર્યમંડળનું જ્ઞાન અને વિજ્ઞાન છે. સિંહ રાશિ પૂર્વપુણ્ય દર્શાવે છે. તેને પરિણામે આપણો જન્મ થયો છે. આ પંચમ ત્રિકોણ સ્થાનની રાશિ મહત્વની છે. સિંહ રાશિ પિતા અને કર્ક રાશિ માતા દર્શાવે છે. સૂર્યને પિતાનો કારક ગણવામાં આવે છે અને ચંદ્ર માતાનો કારક છે. સૂર્ય એટલે આપણો આત્મા અને ચંદ્ર એટલે આપણું ચંચળ મન કહેવાય. ચંદ્રને અનેક સન્માન મળ્યા છે. રાત્રિ સાથે દિવસના આકાશની પણ ચંદ્ર શોભા છે. જ્યાં જ્યાં નજર મારી ફરે, યાદી ભરી ત્યાં આપની. અમાવાસ્યા એટલે સૂર્ય અને ચંદ્રનું મિલન. નવા હિંદુ મહિનાનો શુભારંભ. અમાવાસ્યાની આગળ પાછળના દિવસોમાં ચંદ્ર સવારે સાંજે દિવસના સમયે પણ દર્શન આપે. જોનારની આંખોમાં દમ જોઈએ. કર્ક અને સિંહ રાશિની જોડી છે.

ત્યારપછીની અને પહેલાની પાંચ રાશિઓ આપણી સૂર્યમાળા છે. સૂર્યમાળામાં સૌથી નજીક બુધ ત્યારપછી શુક્ર, મંગળ, ગુરુ અને શનિ છે. પૃથ્વી એક વેધશાળા છે. આકાશદર્શનનું સ્થળ છે. ગ્રહોનું ગણિત પ્રથમ સૂર્ય કેન્દ્રીય છે. ત્યારબાદ ભૂકેન્દ્રીય છે. (32)

ચંદ્રમા સવાબે દિવસમાં સૌથી ઝડપી ગતિથી રાશિ બદલે છે અને સૂર્ય એક મહિના પછી રાશિ બદલે છે તેને સંક્રમણ કહેવાય. ચંદ્ર પછી બુધ ઝડપમાં બીજા નંબરે અને ત્રીજા નંબરે શુક્ર આવે છે. ચંદ્ર અને બુધ બન્ને સૌથી ચંચળ ગ્રહો છે. બીજાઓની વાત માની લે. બોલો, આને સમજદારી કહેવાય કે મૂર્ખતા? બુધની જવાબદારી સૂર્ય અને શુક્રને સોંપવામાં આવી છે. ખબરદાર, ચોકીપહેરો ગોઠવવામાં આવ્યો છે. એકલો બુધ ભાગ્યેજ જોવા મળશે. સિંહ પછી કન્યા, તુલા, વૃશ્ચિક, ધનુ અને મકર આ છ રાશિઓ સૂર્યમાળામાં ગ્રહોની ક્રમ અનુસાર ગોઠવણી છે. સૂર્ય પછી બુધ, શુક્ર, મંગળ, ગુરુ અને શનિ ઉપર જણાવેલી રાશિઓ દર્શાવે છે. ત્યારબાદની રાશિઓ કુંભ, મીન, મેષ, વૃષભ, મિથુન અને ચંદ્રની કર્ક રાશિ છેલ્લી ગણાય. દૂરની ભ્રમણાકક્ષા પ્રમાણે શનિ, ગુરુ, મંગળ, શુક્ર, બુધ અને ચંદ્રની કર્ક રાશિ જીવનનો અંતિમકાળ દર્શાવે છે. સિંહ રાશિ જીવનની ઉષા છે અને કર્ક રાશિ સંધ્યા છે. આપણી પૃથ્વીતો આકાશદર્શનનું કેન્દ્ર છે. આપણે ભૂકેન્દ્રીય ગ્રહોની સમજણ કેળવવાની છે. (33)

@Gujaratibookz

ગૌરીપુત્ર ગણેશચતુર્થી

વિક્રમ સંવત 2076, હિંદુ મહિનો ભાદ્રપદ શુક્લ પક્ષ ગણેશચતુર્થી. તા. 22.08.2020 અને શનિવાર. શુભ કાર્યેષુ સર્વદા ગૌરીપુત્ર ગણેશ. પિતા આશુતોષ સાથે શુભ અને લાભ તેમના લાડકવાયાઓ છે. ગણેશને લલાટે સિંદૂરનો લેપ અને ખભે પવિત્ર ઉપનયન, મોદક અને લાડુનો ભોગ, કંઠે દુર્વાની માળા, મૂષકરૂપી વાહન, ઐરાવત, મયુર, નારિયેળ, રક્તરંગી પુષ્પ અતિપ્રિય છે. ગણેશજીના પ્રિય શસ્ત્રોમાં પરશુ, અંકુશ, ગદા, ચક્ર અને ત્રિશુલ છે. બુદ્ધિ, રિદ્ધિ અને સિદ્ધિ અતિપ્રિય છે. 64 પ્રકારની વિદ્યા અને 16 પ્રકારની કલાઓના ઉપાસક છે. સૂર્ય કોટી સમપ્રભ: આ દેવને અગમનિગમ જ્યોતિષ અતિપ્રિય છે. ભક્તિસંગીત, શાસ્ત્રીયસંગીત અને કથકનૃત્ય અતિપ્રિય છે. ઘોંઘાટ પસંદ નથી. માતા પિતા સર્વસ્વ છે. શુભ કાર્યો અને સરસ્વતી વંદનાથી આ દેવને પ્રસન્ન કરી શકાય. આજે તો ગણેશચતુર્થીનો શુભ અવસર છે. મનોકામના પૂર્ણ કરનારા આ દેવ અવરોધોને દૂર કરી દિશાઓને પવિત્ર કરે છે. મંગલકારી એવા ગણેશજીને કોટીકોટી વંદન. (34)

@Gujaratibookz

ઈનાંતર

જન્મ કુંડળીમાં સૂર્ય અને બુધ હર્મેશા સમાન રાશિમાં અથવા આગળ પાછળની રાશિમાં જોવા મળે. બન્ને વચ્ચે વધુમાં વધુ 28 અંશનું ઈનાંતર અંતર જળવાવું જોઈએ. સૂર્યદેવના તમામ હુકમનું પાલન કરવાનું. સૂર્યાસ્ત સમયે સૂર્ય આથમે એટલે બુધ વહેલો અથવા ચાર ઘટી મોડો પણ આથમી જાય. આ નિત્યક્રમ જાળવવાનો. શુક્રને પણ ઉજાગરા કરવાની મનાઈ છે. સૂર્ય અને શુક્ર બન્ને વચ્ચે વધુમાં વધુ 48 અંશનું ઈનાંતર અંતર જળવાવું જોઈએ. સૂર્યના આ પડોશી ગ્રહો છે. શુક્રનો નજારો સૂર્યોદય પહેલાં વહેલી પરોઢીયે અથવા સૂર્યાસ્ત પછીના સમયે જોવા મળે. સૂર્યોદયના ત્રણ કલાક પહેલાં અથવા સૂર્યાસ્ત પછી વધુમાં વધુ ત્રણ કલાક દર્શન આપે. મધ્યરાત્રિએ શુક્ર કે બુધ જોવા ના મળે. ચંદ્ર અને બુધ એકલા હોય તે પણ શુભ નથી. સોબત તેવી અસર. કુસંગા સંગ દોષાનામ્. આ લોકોને તો ગઝલ અને મહેફીલ બંને પસંદ છે. સારી સોબત જરૂરી છે. બુધ અને સૂર્ય શુભ રાશિમાં બુધાદિત્ય યોગ તીવ્ર બુદ્ધિમત્તા આપે અને સાથે શુક્ર ભાગ્યવાન બનાવે.

(35)

@Gujaratibookz

રાશિ કુંડળી એટલે ચંદ્રના ગુણગાન

મનમાં ઉદ્ભવેલાં શુભાશુભ વિચારોને અમલમાં મુકવાનું સાધન લગ્ન એટલે શરીર છે. ચંદ્ર અર્થાત્ રાશિ કુંડળી ચંદ્રના ગુણગાન ગાય છે. રાશિ કુંડળી મનની સ્થિતિ દર્શાવે છે. જ્યારે લગ્ન કુંડળી દેહદર્શન કરાવે છે. ચંદ્ર એકલો શુભ ગણાતો નથી. સાથે સમજદાર વડીલ મિત્ર ગ્રહની સોબત જોઈએ. શનિ અને રાહુનું કામ મનને વિચલિત કરવાનું છે. જા બિલ્લી કુત્તેકો માર. ગુરુ સાથે ચંદ્ર આત્મવિશ્વાસ વધારે. ચંદ્ર મંગળ ઉત્સાહ વધારે. ચંદ્ર, શુક્ર અને ચંદ્ર બુધ સોનેરી સપનાઓનું વાવેતર કરે. મન હિલોળે ચઢે કે હિંચકા પર ઝૂલે. ચંદ્ર દર્દ આપે અને થોડાક કલાકો પછી ચંદ્ર નક્ષત્ર કે ચંદ્ર રાશિ બદલાય એટલે ગાડી પાટે ચઢી જાય. પ્રભુ સ્મરણ અને સંયમ સાચો ઈલાજ છે. મોતી પહેરવું એટલે વાંદરાને દારૂ પીવડાવવો કે ખાડામાંથી ખીણમાં પડવું. ખૂબજ સમજદારીની આવશ્યકતા છે. મોતી સાથે શત્રુતા નથી પણ પરિણામ ખબર નથી. લગ્ન કુંડળીમાં છ, આઠ અથવા બારમા ભાવમાં પ્રતિકૂળ રાશિનો ચંદ્ર મનને વિચલિત કરનારો અને મનોબળ નબળું પાડનાર છે. (36)

ચંદ્રરાશિ અને લગ્નરાશિ વચ્ચે ભારે ખેંચતાણ છે. લગ્નકુંડળીની ભૂમિકા મુખ્ય છે. રાશિકુંડળી સહાયક છે. આ રાશિ કુંડળીમાં ચંદ્ર કેન્દ્રમાં છે. લગ્નકુંડળી અને રાશિકુંડળી એટલે વાહન અને વાહનચાલક બંને મહત્વના છે. વાહન નવું અને સુંદર હોય સાથે ચલાવનારની આવડત અને કાળજી જરૂરી છે. શરીર અને મન બંને તંદુરસ્ત હોય તે પ્રાથમિક આવશ્યકતા છે. બારમે ચંદ્રનો અર્થ થાય, મન અને શરીર વચ્ચે અબોલા અથવા નોકઝોક. લગ્ન કુંડળી બળવાન હોય તો ચંદ્રની બોલતી બંધ કરાવી શકે. પણ અટક્યાળા તો ચાલુ જ રહે. તારે મારે બારમો ચંદ્ર એટલે મત મતાંતર. રાશિ કુંડળી અને લગ્ન કુંડળી વચ્ચે મેળાપક જરૂરી છે. અન્યથા શિયાળ તાણે સીમ ભણી અને શ્વાન તાણે ગામભણી. મનના તમામ હુકમનું પાલન સંભવ નથી. બાકીના ખેલાડીઓએ બાજી સંભાળવી પડે. શનિ અને રાહુ પૂર્વગ્રહ અને ખારાશ દર્શાવે છે. બાજી તમારી, ખેલાડી પણ તમે, ભાગ્ય પણ તમારું. લગ્નકુંડળીના શુભ સ્થાનમાં ચંદ્રની હાજરી આશીર્વાદ કહેવાય. મન સંયમિત બને. (37)

જળ તત્વની વરસાદી રાશિઓ

ચંદ્રમા શીતળતાનું પ્રતિક છે. જે રાશિઓ આ ગ્રહને માફક આવે ત્યાં તે સોળે કળાએ ખીલી ઉઠે છે. મોસાળમાં જમવાનું અને મા પિરસનાર. સવાબે દિવસમાં રાશિ અને સવાબે નક્ષત્ર બદલનાર ચંદ્ર અભી બોલા અભી ફોક જેવી હાલત સર્જે છે. કર્ક, વૃશ્ચિક અને મીન આ ત્રણ જળ તત્વની વરસાદી રાશિઓ છે. લાગણીના તળાવમાં ડૂબકી મારો. કર્ક રાશિનું પુષ્પ નક્ષત્ર પવિત્ર અને શુભ ગણાય છે. વૃશ્ચિક રાશિનું અનુરાધા જાજરમાન છે. તીવ્ર ગમા અણગમા આ રાશિઓ વ્યક્ત કરે છે. આલિંગન પણ આપે અને તમાચો પણ ફટકારી દે. પ્રેમમાં પ્રસાદી પણ મળે. કર્ક રાશિ અતીશય ચંચળ અને પ્રેમાળ છે. સુંદરતા અને મલકાટ આ રાશિનો સ્વભાવ છે. વિમાન પરિચારિકા હસે તો ખોટી ભ્રમણામાં ન રહેવું. સૌથી વધારે ચંચળ અને રાજકારણ રમનારી આ સ્ત્રી રાશિઓ છે. દોસ્તીમાં જલસો દુશ્મનાવટમાં ઉપાધી. કર્ક, વૃશ્ચિક અને મીન ત્રણેય સ્ત્રી રાશિઓ છે. કભી ખુશી કભી ગમ. ચંદ્રનો અલગ અલગ પ્રકારનો બદલાતો મિજાજ અહીં અચૂક જોવા મળે. (38)

આભમાં ઉગેલ ચાંદલોને જીજાબાઈને આવ્યા બાળ. આ એક લોકપ્રિય હાલરું છે. ચંદ્રમા ચર્ચામાં છે. અંગ્રેજી બાર મહિના અને આપણી બાર રાશિઓ વચ્ચે ગાઢ દોસ્તી છે. સાતમો મહિનો સપ્ટેમ્બર એટલે સાતમી રાશિ તુલાના દર્શન કરવાનો અવસર. આઠમો મહિનો ઓગષ્ટ એટલે આઠમી રાશિ વૃશ્ચિકના દર્શન કરવાનો અવસર. તારકમંડળમાં આ વૃશ્ચિક રાશિ રળિયામણી દેખાય છે. આ રાશિની આકૃતિ એટલે વિશાળ છત્રી અથવા વિંછી. સૂર્યાસ્ત સમય એટલે રાત્રિ શાળાનો આરંભ. આઠમા મહિનામાં સૂર્યાસ્ત સમયે આઠમી રાશિ મધ્ય આકાશમાં દર્શન આપે અને મધ્યરાત્રિએ આથમી જાય. બારે મહિનાઓને આ નિયમ લાગુ પડે. સાથે પડોશી રાશિઓ અને નક્ષત્રો પણ દર્શન આપે. તારકમંડળમાં અનુરાધાની સુંદરતા અને જ્યેષ્ઠાનો ડંખીલો તેજસ્વી તારો નજરે પડે. વૃશ્ચિક રાશિની ધાક અને જીદ જબરી છે. સૌથી સારી યાદદાસ્ત છે. પણ જૂની ફાઈલો ભેગી કરી દુઃખી થાય અને દુઃખ આપે. આ રાશિ પણ સુંદરતા અને સત્તા આપે છે. (39)

કર્ક રાશિ સુખની શોધમાં છે. નૈસર્ગિક કુંડળીમાં સુખ સ્થાનની આ ચંદ્રની રાશિ છે. માયાળુ, દયાળુ, વિવેકી, ચંચળ અને માતૃપ્રેમ વ્યક્ત કરે છે. કથક નૃત્યના હાવભાવ અને મૃદુતા અહીં પ્રગટ થાય છે. નૈસર્ગિક કુંડળીમાં મૃત્યુ સ્થાનની વૃશ્ચિક રાશિ આરપારની લડાઈમાં માને છે. સત્તા, અધિકાર અને જીદ જોવા મળે છે. મિત્રતા બરાબર નિભાવે છે અને શત્રુઓને ક્ષમા આપતી નથી. મેડિકલ, તંત્ર જ્ઞાન અને અગમનિગમ ઈત્યાદિમાં રસ ધરાવે છે. બારીક કાંતનારી રાશિ છે. છિદ્રાન્વેષી અને સંશોધનમાં રસ ધરાવે છે. સાફ સુથરી નથી. કચકચી છે. સુખ ભોગવવામાં માને છે. વાણીમાં વ્યંગ, કઠોર ભાષા અને શબ્દકોષની મર્યાદા પણ ઓળંગે છે. રાજકારણની આ રાશિ વગર કારણો કોઈને પરેશાન કરતી નથી. કર્મનો સિદ્ધાંત રાજા અને રંક સૌને લાગુ પડે છે. આ રાશિનો શત્રુ માંદગી છે. રાજાને રાજયોગ અને

રાજરોગ બન્ને મળે. સોબત કરતાં શ્વાનની બે બાજુનું દુઃખ, ખિજાયે બટકું ભરે, રિઝે ચાટે મુખ. કર્ક અને વૃશ્ચિક રાશિ બન્ને જળ તત્વ દર્શાવે છે. (40)

કર્ક રાશિ રૂપવિકારી ભૌતિકવાદી છે. ચંદ્રની કર્ક રાશિ સૌથી ઝડપી જળ તત્વની નારી જાતિની ચર રાશિ છે. નૈસર્ગિક કુંડળીમાં ચતુર્થ સુખ સ્થાનની આ રાશિ છે. પવનની જેમ ઝડપથી દિશા બદલી શકે છે. સવાર અને સાંજમાં ફરક હોય છે. સુખ સગવડો તો જોઈએ. વૃશ્ચિક રાશિનું વલણ બદલવું નામુમકીન છે. રૂઢિવાદી અને પરંપરાઓને સન્માન આપનારી છે. શોખીન અને રંગીન મિજાજ ધરાવે છે. આધુનિકતા ગમે છે. ગણતરીપૂર્વક, ચોક્કસ ધ્યેય અને આયોજન સાથે આગળ વધે છે. દૂરનું વિચારે છે. સંવેદનશીલ છે. આત્મ સન્માન સાથે સમાધાન ના કરી શકાય. બહુત નમે નાદાન. ધર્મપ્રેમી છે. ઝડપથી દુઃખી થાય કે ખોટું લાગે. ગમાઅણગમા મૂડમિજાજ બદલાયા કરે. પોતાની જવાબદારીઓ પ્રત્યે સભાન છે. શત્રુતામાં વધારે નુકશાન છે. આ રાશિની નબળાઈ નારી જાતિ છે. સ્ત્રીની મદદથી સમજાવી શકાય. સિંહને પણ સિંહણ વહાલી હોય. જાહેરજીવનમાં અને સામાજિક કાર્યોમાં આગેવાની લઈ શકે અને મોરચો ખોલી શકે. સાવધાન. (41)

મીન એટલે માછલી. નૈસર્ગિક કુંડળીમાં મીન દ્વાદશ વ્યય સ્થાનની આ બારમી અને રાશિ ચક્રની છેલ્લી રાશિ છે. ગુરુની મીન રાશિ મંદ શાંત જળ તત્વની નારી જાતિની દ્વિસ્વભાવ રાશિ છે. જળ તત્વમાં ઊંડાણ છે. કર્કનું જળ તત્વ મયાર્દિત છે. સ્વસુખનો વિચાર છે. વૃશ્ચિકની લાગણી પર ભરોસો ના મૂકી શકાય. મીન રાશિ ગુરુ ગ્રહની રાશિ છે. ત્યાગ, બાંધછોડ, લાગણી, ઉદારતા, ક્ષમા અને ગ્રહણ શક્તિ ઉત્તમ ગુણો છે. આળસ, નીંદર અને આદત સે મજબૂર છે. રોતલ છે. મોકો આવે પાણીમાં બેસી જાય. નિર્ણયો લેવામાં ઢચુપચુ છે. ઈશ્વરવાદી છે. પડોશીઓ સારા મળ્યા છે. કુંભ જેવી બુદ્ધિ અને મેષની ચપળતા પણ જોવા મળે. ભોળી કે ભલી નથી. જોગમાયા છે. શત્રુઓ સાથે કુનેહ અને કળથી કામ લેનારી છે. રહસ્યમયી આધ્યાત્મિક રાશિ છે. રોગ પ્રતિકાર શક્તિ ઓછી છે. ભોજનપ્રિય અને મહેમાનોની આગતા સ્વાગતા કરનારી છે. જ્ઞાનની ભૂખી અને પ્રવાસની શોખીન છે. દામિની, દમયંતી, દર્શના અને દુલારી. આ રાશિ દેખાડો કરતી નથી શુભચિંતક છે. (42)

કર્ક, વૃશ્ચિક અને મીન આ ત્રણ જળ તત્વની વરસાદી રાશિઓ હોવાથી ફળદ્રુપ ગણાય છે. કર્ક ઘરકૂકડી રાશિ છે પણ ખૂબજ શાણપણ છે. આંખનો પલકારો કાઢી છે. જળ તત્વની આ ત્રણેય નારી રાશિઓ સ્વભાવથી ચર, સ્થિર અને દ્વિસ્વભાવ હોવાથી એકદમ અલગ પડી જાય છે. વૃશ્ચિકને પોતાનું અંગત જીવન છે અને જાહેર જીવનમાં રસ છે. આ ત્રણ રાશિઓ સૌથી વધુ સંવેદનશીલ હોવાથી પ્રતિકૂળ સંજોગોમાં હતાશા અને ડિપ્રેશન પણ અનુભવે છે. કર્કની પહોંચ સરોવર અથવા તરણહોજ સુધી. વૃશ્ચિકનું જળ પ્રદૂષિત છે. પણ કમળ તો કાદવમાં જ ખીલે. સંસ્કૃત ભાષાનો મર્મ અને મેડિકલ ક્ષેત્રનું શબ્દભંડોળ આ વૃશ્ચિક રાશિ પાસે છે. આ રાશિનું તંત્રજ્ઞાન પણ દાદ માગી લે. મીન વિશાળ દરિયો દર્શાવે છે. કર્ક રાશિ સુખ, વૃશ્ચિક રાશિ ભય અને મીન રાશિ વ્યય દર્શન કરાવે છે. વસ્તી વધારાનો 40% ભાર આ ત્રણ રાશિઓ ઉપાડે છે. ઓછા બાળ જય ગોપાળ.

આપણી ફાટફાટ થતી વસ્તીને કારણે આ બહુરાષ્ટ્રીય કંપનીઓ આપણામાં રસ લે છે. આ દુનિયા મહાસ્વાર્થી છે. (43)

દરેક રાશિમાં શુભાશુભ ગુણ અને દોષના દર્શન થાય તે સ્વાભાવિક છે. માણસ માત્ર ભૂલને પાત્ર. કોઈ રાશિ અપવાદ નથી. દરેક રાશિની પોતાની મર્યાદાઓ પણ છે. સદ્ભાગ્યે અલ્પ અથવા પ્રચુર માત્રામાં ચાર કે પાંચ રાશિઓના હાથમાં આપણી લગામ હોય છે. રસ્તા ઉપર અન્ય વાહનની હાજરી હોય તો અકસ્માતની સંભાવના પણ વધે અને આપણી જવાબદારીનું ભાન પણ થાય. એકજ પરિવારમાં આપણે હળીમળીને રહેવું હોયતો બાંધછોડ કરતાં શીખવું પડે. સહઅસ્તિત્વના નિયમોનું પાલન કરવું પડે. આ રાશિઓ જ પરિવારનું વિભાજન, પરસ્પર મનદુઃખ અને ખટરાગ કરાવે છે. દરેક જન્મકુંડળીમાં બાર રાશિઓ હાજર હોય. જે રાશિઓમાં ગ્રહોની હાજરી વધુ સંખ્યામાં હોય તે રાશિઓનું મહત્વ વધી જાય. જન્મ સમયે પૂર્વ દિશામાં ઉદિત થતી રાશિ આપણો જીવ છે. ચંદ્ર મન અને સૂર્ય આત્મા છે. મત કરતું અભિમાન હે માનવ. જીવન ક્ષણભંગુર છે. સુખ દુઃખ સદા ટકતા નથી એ નીતિ ઉર ઉતારવી. કર્મથી જ ભાગ્ય ઘડાય છે. (44)

@Gujaratibookz

અનંત ચતુર્દશી

આજે તા. 01.09.2020, મંગળવાર, ભાદ્રપદ શુક્લ પક્ષ અનંત ચતુર્દશી એટલે દૂંદાળા દેવ ગણેશજીને ભાવભીની વિદાય આપવાનો અવસર. શાસ્ત્ર કહે છે કે માટીની નાની પ્રતિમાનું વહેતી નદી કે શુદ્ધ જળના પ્રવાહમાં વિસર્જન કરવું. મોટી પ્રતિમાને નૌકાવિહાર દ્વારા સરોવરના મધ્ય ભાગમાં વિદાય આપવી. પણ આપણી વાસ્તવિકતાઓ અલગ પ્રકારની છે. દિશાઓને પવિત્ર કરનારા આ દેવ આપણને સંદેશો આપે છે કે કોઈપણ વસ્તુમાં આશક્તિ દુઃખનું કારણ બને છે. પ્રિય વસ્તુની વિદાય એ કુદરતનો નિયમ છે. આ વખતે તો ઝળહળાટ ઓછો અને ગમગીની વધુ છે. અશ્વિન માસ અને નવરાત્રિ, વિજયા દશમી, દિવાળીના તહેવારો પણ દૂર છે. દુકાળમાં તેરમો મહિનો એટલે અધિક માસ કહેવાય. હવે પછી આવનારો મહિનો અધિક આસો કહેવાશે અને ત્યારબાદ નીજ આસો માટે આપણે દોઢ મહિનો પ્રતિક્ષા કરવી પડશે. સૌરવર્ષના 365 અને ચાંદ્રવર્ષના 354 દિવસ. આ તફાવત દૂર કરે તે અધિકમાસ. અધિકમાસ સૌર વર્ષ અને ચાંદ્રવર્ષ બન્નેનો એકમેકથી તાલમેલ જાળવવાની ક્વાયત છે. (45)

@Gujaratibookz

મિથુન રાશિ એટલે સંદેશ વ્યવહાર મંત્રાલય

તમને વહેલી સવારે સમાચાર પત્ર વાંચવાની આદત છે. તમે માનો છો કે સવાર બગડી તેનો દિવસ બગડ્યો. તમને દેશ વિદેશની માહિતી જાણવામાં રસ છે ? શબ્દચોકડી કે ગણિત ગમ્મત, વાંચન અને લેખનનો શોખ છે. તમે રાષ્ટ્રીય બાબતોની ચર્ચામાં ફૂટી પડો છો ? બૌદ્ધિક કાર્યો, અભ્યાસ, જ્ઞાનમોહ, સમજદારી અને માનસિક થાક આ બધા શુભ બુધ ગ્રહના લક્ષણો છે. મિથુન રાશિ એટલે સબ બંદર કા વેપારી. બધુજ આવડે. અસાધારણ ગ્રહણ શક્તિ આપે પણ પંખીઓ ઝાડ અને ડાળ બંને બદલે. બુદ્ધિથી બહાદુર બાકી ડરપોક અને ભીરૂતા પણ જોવા મળે. બુધ પોતાને બીરબલ સમજે છે. મંગળ પોતાને બાહુબલી સમજે છે. બંને શત્રુઓ છે. ભેગા મળે તો સમર્થ અથવા અનર્થ થાય. મિથુન રાશિ મહાપરાક્રમી છે. ભોળી નથી. ભલ ભલાને ભૂ પીવડાવી શકે. આ રાશિના નક્ષત્રોમાં મંગળ, રાહુ અને ગુરુ આવે છે. બુધ ગ્રહની આ મિથુન રાશિ વાયુ તત્વની એકી રાશિ છે. નૈર્સગિક રાશિચક્રની ત્રીજા પરાક્રમ સ્થાનની આ દ્વિસ્વભાવ રાશિ છે. (46)

મિથુન રાશિ એટલે સંદેશ વ્યવહાર મંત્રાલય. પ્રેસ પણ કહી શકાય. સતત સંદેશાઓની આપલે કરવી. આ રાશિનો સ્વામી ગ્રહ બુધ છે. તેજસ્વી તારલાઓ, પત્રકારો અને લેખકોની આ પ્રિય રાશિ છે. ભગવાન વિષ્ણુની ભક્તિ આ રાશિને ફૂળી છે. સામાન્ય સમજ અને વિશેષ સમજ બંને ધરાવે છે. દ્વિસ્વભાવ રાશિ છે. તેથી વફાદારી નથી. દરેક વિષયમાં રસ લેનારી આ રાશિ વારંવાર વિષયાંતર કરે છે. શાંતિવાર્તામાં માને છે. સુખદ સમાધાન માન્ય છે. બુધ વિવેકી ગ્રહ ગણાય છે. પોતાના વિચારો અને નિર્ણય બદલી શકે છે. દ્વિસ્વભાવ રાશિની આ મોટી મર્યાદા છે. બુધ અને ચંદ્ર આ બંને ગ્રહોને તોફાની વાનરો ગણવામાં આવે છે. કાનમાં ફૂંક મારો તો કોઈની પણ લંકામાં આગ લગાડી દે. સોબત તેવી અસર. પાપ ગ્રહો આ ગ્રહોની મદદ લઈ માયાજાળ બિછાવે છે. શુભ ગ્રહો સાથે બુધ અને ચંદ્ર સોળે કળાએ ખીલી ઉઠે છે. ચંદ્ર અને બુધ ભેગા થાય એટલે કલ્પનાશક્તિ, સંવેદના અને બુદ્ધિનો સંગમ થાય. જ્યાં ન પહોંચે રવિ ત્યાં પહોંચે કવિ અને કવિતા. (47)

મિથુન રાશિ વાયુ તત્વની છે વિચારોનો અને વાણીનો પ્રવાહ અવિરત વહ્યા કરે. ખૂબ બોલકી આ રાશિ છે. ઝડપથી શીખી લે. હોમવર્કની નકલ પણ કરે. બુધ અને શુક્ર ભેગા થાય એટલે બુદ્ધિ અને કલાનો સંગમ. બુદ્ધિપૂર્વકનું આયોજન જેમાં સુંદરતા પણ જોવા મળે. સુંદરતા અને આવડત ભેગા થાય ત્યારે અભિમાન પણ આવી શકે. બુધ અને શુક્ર સ્વભાવમાં નિખાલસતા, લાગણીઓ અને પ્રેમના અંકુર પણ ફૂટી શકે. સૂર્ય પ્રકાશ રૂપી ફોટોગ્રાફર છે. સૂર્યનો સાથ તમને નામના અપાવે, તમારી કદર થાય. સંગણક યંત્રો પાસે તર્ક બદ્ધ કામ લેનારા આ ગ્રહો તમને પ્રોગ્રામર બનાવી શકે. રંગ અને આકારની તમારી સમજ અને પસંદગી તમને ઇન્ટિરિયર ડેકોરેટર કે ચિત્રકાર બનાવી શકે. શનિનો સાથ મળે તો એકાગ્રતા અને ધીરજના ગુણો તમને સરસ ફળ આપે. ચિત્રકલા માટે શનિ આશીર્વાદ છે. કોઈ

એક ગ્રહ એકલે હાથે કામ કરતો નથી. અરસપરસના સાથ સહકારથી માનવ નામની માયાવી શક્તિ આકાર લે છે. બુધ બબલુ નથી પણ બીરબલ છે. (48)

બુધ અને ગુરુ બંનેની સાચી વ્યાખ્યા અલગ પ્રકારની છે. બુધ અને ગુરુ બંનેના કાર્યક્ષેત્ર પણ અલગ છે. ગુરુનો મોભો, મહત્વકાંક્ષા, સામાજિક પહોંચ, મોજશોખ અને રજૂઆત આ દરેક બાબતમાં ભિન્નતા છે. ગુરુ માટે અર્થશાસ્ત્ર, ધર્મશાસ્ત્ર અને પારિવારિક બાબતો પ્રાથમિકતા છે. બંને વચ્ચે સમાનતા છતાં ભિન્નતા છે. શુભ બુધ બુદ્ધિશાળી છે અને ગુરુ જ્ઞાની છે. બુદ્ધિ અને જ્ઞાનમાં મોટો તફાવત છે. બુધ વેપારી બુદ્ધિ ધરાવે છે. નફા નુકશાનનું ગણિત આવડે છે. મિથુન રાશિને ગણિતનો વિષય પણ પ્રિય છે. બુધની વેપારી બુદ્ધિ નફો નુકશાનીનું ગણિત કરે છે. સાચા જ્ઞાનમાં નફો નુકસાનની ચર્ચા નથી અહીં યોગ્ય અયોગ્યનો વિચાર છે. પાંચની વસ્તુ પાંચ ગણા ભાવે વેચીએ તો પાંચશો ટકા નફો થાય. વેપારી ખુશ અને ખરીદનાર બદકિસ્મત. પણ શું આ યોગ્ય છે ? જ્ઞાન એટલે પ્રકાશ. સારા નરસાનું ભાન. બુદ્ધિમાં પણ વિવેકના દર્શન જરૂરી છે. બુધને નયાવે અને બુધની મિથુન રાશિને પડકારે તેવી તેની બેન કન્યા રાશિ છે. મિથુનને ચક્કર આવી જાય તેવી કન્યા રાશિ છે. (49)

@Gujaratibookz

કન્યા રાશિ સાધક અને સંશોધક

સોટી ફટકારે તેને શિક્ષક કહેવાય પણ માસ્તર એટલે (મા) માતાનું સ્થાન લઈ શકે. સત્ય પ્રેમ અને કરુણાનો સંદેશો આપનાર અને સમગ્ર વિશ્વમાં મર્યાદા પુરુષોત્તમ પ્રભુ રામનો જયનાદ કરનાર સંત શ્રી મોરારીબાપુ પણ આરંભકાળમાં એક શિક્ષક હતા. સપ્ટેમ્બર મહિનામાં તેમનો જન્મદિવસ પણ આવે છે. ભાદ્રપદ કૃષ્ણ અમાવાસ્યા તા. 25.09.1946. જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસ અને સંશોધન સમયે કન્યા રાશિની વાત આવે ત્યારે તેમની કુંડળી નજર સામે રાખવી પડે. પૂર્વ દિશામાં કન્યા રાશિમાં સૂર્યોદય, ચંદ્રોદય અને બુધોદય અને વાણી સ્થાનમાં તુલા રાશિમાં ગુરુ, શુક્ર અને મંગળની હાજરી છે. કન્યા રાશિ પાસે સાતત્ય છે. આ રાશિ સાધક અને સંશોધક છે. આ રાશિ ખણખોદ કરીને વિષયના મૂળ સુધી પહોંચાડનારી છે. વિશ્વને સૌથી વધુ સંખ્યામાં મહાનિબંધો આપનારી આ રાશિ સર્વોત્તમ શિક્ષક છે. સતત અધ્યયન કરનાર અભ્યાસુ છે. નકલખોર નથી પણ સતત સવાલો પૂછીને અકળામણ આપનારી છે. અન્યોના જ્ઞાનની પરીક્ષા લેવામાં રસ ધરાવે છે. (50)

મિથુનમાં ભોળપણ છે કન્યાનો હિસાબ પાકો છે. કન્યા રાશિ ખૂબજ મહેનતુ છે. પોતાની ઓળખ ઉભી કરવા ભારે મથામણ કરે છે. પ્રવીણભાઈની બરોબરી ના કરી શકાય. કન્યા રાશિ નકલખોર નથી. ગળાકાપ હરીફાઈમાં કે સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષામાં સફળતા અપાવનારી આ રાશિની કુતૂહલ વૃત્તિ, જીજ્ઞાસુ સ્વભાવ અને હાજરજવાબીપણું લાજવાબ છે. શિક્ષકોને પરેશાન કરનારી આ રાશિ અનેક સવાલો ઉભા કરે અને તેના જવાબો શોધવાનો પુરુષાર્થ દાદ માગી લે. ઊંડા પાણીમાં ઉતરનારી આ રાશિને દરિયાઈ જહાજ સ્ટીમર સાથે સરખાવવામાં આવે છે. દરિયાઈ જહાજનો પોણો ભાગ પાણીમાં હોય બસ ઉપરનો ચોથો ભાગ જ બહાર દેખાય. વિષયના મૂળ સુધી પહોંચી સતત જ્ઞાનસાધના, વાંચન, ચર્ચા સત્ર આ રાશિની સાથી પરખ છે. યાદશક્તિ, સ્મરણ શક્તિ અચરજમાં મૂકી દે. પારકી પંચાતમાં રસ ધરાવનારી આ રાશિને માથાનો દુઃખાવો ગણવામાં આવે છે. મિયાં દુબલે ક્યું ? તો કે સારે ગાંવડી ફિક્કર. સેવા ભાવના દાખવનારી આ રાશિ ગણતરીબાજ છે. રાજકારણ રમનારી છે. (51)

કન્યા રાશિને સૌથી મોટો ડર બિમારીનો છે. જન્મકુંડળીમાં આ રોગ સ્થાનની નૈર્સગિક રાશિ છે. પેટની તકલીફ, કમરની તકલીફ, આંતરડાની ગરમી, હરસ, મસા અને આંતરિક સમસ્યાઓ સામે તકેદારી આવશ્યક છે. અગ્નિ તત્વના સૂર્ય અને મંગળ જેવા ગ્રહોની આ રાશિમાં હાજરીને કારણે આંતરડામાં ચાંદા પડી જાય. તીખા તળેલા ભોજનના પદાર્થો હાનિકારક છે. કન્યા રાશિનો મંત્ર છે પહેલું સુખ તે જાતે નર્યા. શરીરની યોગ્ય માવજત અને સંબંધો સાચવવામાં પણ કાળજી આવશ્યક છે. અનેક પ્રસંગોએ આપણી આવડત આપણો અવગુણ ગણાય છે. કન્યા રાશિમાં ગુણદોષ જોવાની આદત છે. ખાસ કરીને બીજાઓની ભૂલો પહેલી નજરે ચઢે છે. કન્યા રાશિ દવાઓ, મેડિકલ ક્ષેત્ર, સંશોધન, ઓડીટર, પેથોલોજી, વાણિજ્ય તેમજ ઈજનેરી, ઉચ્ચ અભ્યાસ અને બૌદ્ધિક પ્રવૃત્તિમાં રસ ધરાવે છે.

સુખી લગ્નજીવન તેમજ ભાગીદારીમાં આ રાશિનો ક્યકયી સ્વભાવ આડે આવે.
સેવાભાવી હસ્ત નક્ષત્ર આ રાશિનું જમા પાસું છે. ગુસ્સો, ચીકણો સ્વભાવ,
આવડત અને આગળ વધવાનું ઝનૂન છે. (52)

@Gujaratibookz

બુધાદિત્ય એટલે નિપુણ યોગ

બુધ અને મંગળના સંબંધો ગણિતમાં પારંગત બનાવી શકે. આ બંને ગ્રહોની સાથે હાજરી આરોગ્યની બાબતમાં શારીરિક તેમજ માનસિક બંને રીતે પ્રતિકૂળ ગણાય છે. સૂર્ય અને બુધની યુતિ મેષ, મિથુન, સિંહ અને કન્યા ઈત્યાદિ, સ્વગૃહિ કે ઉચ્ચરાશિમાં થાય એટલે બુધાદિત્ય યોગ જેને નિપુણ યોગ કહેવાય. આદિત્ય એટલે સૂર્ય. બુધાદિત્ય યોગ કોઈ પણ ક્ષેત્રમાં સફળતા અપાવી શકે. બુધ મિકેનિકલ ઈજનેર બનાવી શકે. મંગળ એટલે વીજળી અને ઉર્જા. બુધ એટલે આયોજન અને મંગળ એટલે ઝડપ. બુધ, શુક્ર, શનિ અને રાહુ પરસ્પર મિત્રો ગણાય છે. સૂર્ય, ચંદ્ર, મંગળ, ગુરુ અને કેતુ વચ્ચે પરસ્પર મિત્રતા છે. દરેક ગ્રહની આગવી ઓળખ અને શુભાશુભ છે. નવનો જાદુઈ આંક ગ્રહો અને રાશિઓનો સંબંધ દર્શાવે છે. અંક એક (1) અને આઠ (8), મેષ અને વૃશ્ચિક રાશિ દર્શાવે છે. બંને અંકો નો સરવાળો નવ થાય. $9 (-) 1 = 8$. અંક બે (2) અને સાત (7), વૃષભ અને તુલા રાશિ દર્શાવે છે. $9 (-) 2 = 7$. $9 (-) 10 = -1$ આ રકમ ઋણ હોવાથી તેમાં બાર ઉમેરતા $12 + (-1) = 11$ (કુંભ). (53)

@Gujaratibookz

હરખપદ્ડી આ રાશિઓ

ચાલો આપણે દરેક રાશિનું હાસ્ય કેવું હોય તે જાણીએ. બાળકનું હાસ્ય નિર્દોષ હોય. ખીલખીલાટ અને ખડખડાટ હસી શકાય. હાસ્ય મનની પ્રસન્નતા દર્શાવે છે. કેટલાક પાત્રો ને જોતાં જ ખુશી થાય. સિદ્ધાર્થ રાંદેરીયાની હાજરીને તાળીઓ મળે. હસાવવું સહેલું નથી. કપિલ શર્મા કે કૃષ્ણાને હસાવવાના પૈસા મળે છે. મરાઠી રંગભૂમિ પાસે સૌથી વધુ હાસ્ય કલાકારો છે. મકર રાશિનું હાસ્ય ચાલાક વેપારીનું હાસ્ય છે. આ હાસ્યમાં નિર્દોષતા નથી. વેપારીને ફાયદો થયો છે. તમે ફાટેલી નોટ કોઈ ને પધરાવી દો. બલા છૂટી. વૃશ્ચિક રાશિનું હાસ્ય કટાક્ષ છે. આ હાસ્ય સામેની વ્યક્તિને ક્યારેક અપમાનિત કરે છે. આ રાજકારણીનું હાસ્ય છે. સોદો પાર પડી ગયો. મેષ રાશિનું હાસ્ય ખડખડાટ છે. વૃષભ રાશિનું હાસ્ય આનંદ વ્યક્ત કરે છે. મિથુન રાશિ વિનોદવૃત્તિ અને સમજણ દર્શાવે છે. બુધ અને શુક્રની રાશિઓ પ્રેમાળ છે. નુકશાન પહોંચાડી શકે નહીં. મંદ હાસ્ય સાથેનો ફોટો પડકાર છે. હાસ્ય સંવાદ છે. હાસ્ય એક ઈશારો છે. અટ્ટ હાસ્ય એક પ્રકાર છે. હસવાનું ખસવું ના થાય તેની કાળજી આવશ્યક. (54)

ચંદ્ર અને શુક્રની રાશિઓ પ્રેમાળ છે. મંદ હાસ્ય આ રાશિઓનો સ્વભાવ છે. વૃષભ રાશિનું હાસ્ય મનની પ્રસન્નતા, સારો અને સાચો આત્મવિશ્વાસ અને સંતોષજનક સ્થિતિ દર્શાવે છે. હાસ્ય મોહક છે. હાસ્ય એક આકર્ષણ છે. ગુરુ ગ્રહનું હાસ્ય કોઈને નુકશાન પહોંચાડી શકે નહીં. ધનુ અને મીન રાશિઓ ક્ષમા આપનારી છે. આ રાશિઓનું હાસ્ય ક્ષમા, આવકાર અને સંમતિસૂચક છે. સામાન્ય સંજોગોમાં અપમાનજનક કે હાનિકારક નથી. કર્ક અને તુલાનું હાસ્ય કાતિલ અને ચુંબકીય છે. હસીને એક ઈશારે કામ થાય. હાસ્યનું સત્ય હસનારની આંખોમાં જોવા મળે છે. હસીને તમાચો મારી શકાય. હાથ ઉપાડવાની જરૂર નથી. હાસ્ય ઉપચાર છે. આપણું હાસ્ય કોઈને માટે આફત ન બને તેની કાળજી જરૂરી. કોઈની સજા કોઈને મજા ? હાસ્યમાં વ્યંગ છે. હાસ્યમાં સંદેશો છે. બેકી રાશિઓનું હાસ્ય સમજવું અને પચાવવું સહેલું નથી. પાપ ગ્રહોના હાસ્યમાં વિલંબે સમજ પડે. મુરતિયો બાટલામાં ઉતરી જાય એટલે સમાજ અને વડીલો હસે. હાસ્ય મુખવાસ છે. હાસ્યેન્ સમાપયેત. (55)

હરખપદ્ડી આ રાશિઓ ક્યારેક હસાવે અને ક્યારેક ભયભીત કરે. ભલું પૂછવું. પેટ ભરી પસ્તાવો પણ કરાવે. સવારે યુદ્ધનું વાતાવરણ અને સાંજે સમાધાન પણ થઈ જાય. વિપરીત પરિસ્થિતિમાં ધીરજ જરૂરી છે. મલમપટ્ટી લગાવવાનું કામ બાજીગર ચંદ્રનું છે. દરેક રાશિઓ અને ગ્રહો આપણને સંદેશો આપે છે. સમય જ સમાધાન છે. સારા સમયની પ્રતિક્ષા કરવી પડે. મોટા ખેલાડીઓ આપણી પરીક્ષા લે છે. મંદ હાસ્ય અને રોતલ એવી મીન રાશિચક્રની અંતિમ રાશિ છે. નૈસર્ગિક રાશિચક્રની બારમા ભાવની દ્વિસ્વભાવ બેકી રાશિ છે. પાછળ સૌથી ધીમી શનિ ગ્રહની કુંભ અને આગળ ઉતાવળી મંગળની મેષ રાશિ છે. શાંત પાણી ઊંડા હોય. આળસ અને નીંદ્રા મીન રાશિના સૌથી મોટા શત્રુઓ છે. આદત સે મજબુર છે.

નારી જાતિની આ રાશિ સૌમ્ય, વિવેકી પણ સવાર મોડી પડે. રોગ પ્રતિકાર શક્તિ ઓછી છે. દંભ નથી. બાંધછોડ અને ત્યાગની ભાવના છે. હા, ભરોસાની ભેંસ પાડો જણો. સમય પત્રક બનાવવું પડે. ભાવતું ભોજન અને પરિવાર પ્રેમમાં અંધ છે. (56)

@Gujaratibookz

નવનો અંક જાદુગર

રાશિઓની જોડી બનાવવાનું કામ એકદમ સહેલું ગણિત છે. 9 નો આંક અચલ સ્થિર છે. આ અંક 9 માંથી એક પછી એક રાશિ ક્રમવાર બાદ કરતાં આપો આપ જોડીઓ તૈયાર. $9 - 1 = 8$ એટલે મેષ 1 અને વૃશ્ચિક 8 બંને મંગળની રાશિઓ છે. $9 - 2 = 7$ એટલે વૃષભ 2 અને તુલા 7 બંને શુક્રની રાશિઓ છે. $9 - 3 = 6$ એટલે મિથુન 3 અને કન્યા 6 બંને બુધની રાશિઓ છે. $9 - 4 = 5$ એટલે કર્ક 4 અને સિંહ 5 બંને ચંદ્ર અને સૂર્યની રાશિઓ છે. $9 - 9 = 0$. શૂન્ય અથવા ઓછી રકમ આવે તો 12 ઉમેરવા. ગુરુની ધનુ 9 અને મીન 12 રાશિ મળશે. $9 - 10 = -1 = 11$. મકર 10 અને કુંભ 11 શનિની રાશિઓ છે. કુલ બાર રાશિઓનું રાશિચક્ર છે. તમામ જોડીઓ નર નારી સ્વરૂપે છે. જ્યોતિષ સમજવા અને શીખવા માટે નવનો અંક જાદુગર છે. આ અમારું પોતાનું સંશોધન છે. જન્મ કુંડળીમાં દર્શાવવામાં આવતા અંકો પૂર્ણ રાશિ એટલે રાશિની સરહદ દર્શાવે છે. ક્રમ અનુસાર અંક એક થી બાર 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 મેષ થી મીન બાર પૂર્ણ રાશિઓ સૂચવે છે. પૂર્ણ રાશિ એટલે 30 અંશનો વિભાગ. (57)

@Gujaratibookz

સૂર્યનો સંદેશો ... જાગ્યા ત્યારથી સવાર

વહેલી સવારે સૂર્યોદય પહેલાં વિદાય લેતી રાત્રિનો અત્ક્રૂત નજારો અવર્ણનીય છે. મધ્ય આકાશમાં રક્તવર્ણી મેષનો મંગળ અને પૂર્વ દિશામાં સૌથી તેજસ્વી કર્કના શુક્રનું દૈદિપ્યમાન સ્વરૂપ જોવા મળે. આ બંનેની વચ્ચે વૃષભના રોહિણી અને કૃતિકા નક્ષત્રો દર્શનીય છે. કૃતિકાની આકૃતિ તારકોનું ટોળું છે. દ્રાક્ષનું ઝુમખું. ઝાંખા તારાઓ પણ સહેલાઈથી જોઈ શકાય. દૂરબીનથી જોતાં દ્રાક્ષની સંખ્યા વધી જાય. વેધશાળાનું મોટું દૂરબીન હોયતો તારાઓની સંખ્યા અચરજ પમાડે. કૃતિકા શ્રાપિત નક્ષત્ર છે. ત્રિપાદ છે. કૃતિકા નક્ષત્રના કુલ ચાર ચરણ પૈકી પ્રથમ ચરણ મેષ રાશિમાં અને બાકીના ત્રણ ચરણ વૃષભ રાશિમાં આવતા હોવાથી ત્રિપાદ નક્ષત્ર કહેવાય છે. તેની વફાદારી સામે સવાલ ઉભો થયો છે. મેષનું કૃતિકા અગનગોળો અભિમાની છે. વૃષભનું કૃતિકા રળિયામણું, સંગીતપ્રેમી અને વિજ્ઞાનમાં રસ ધરાવે છે. જીદ અને આવડતનું અભિમાન અહીં પણ છે. સાચી વાત છે. ટોળું શા માટે ભેગું થાય ? કૃતિકા રૂઆબદાર છે. તુમાખી સાથે પ્રેમાળ પણ છે. (58)

કૃતિકા રૂઆબદાર છે. તુમાખી સાથે પ્રેમાળ અને શોખીન પણ છે. જીદને કારણે સમાધાન કે બાંધછોડ પસંદ નથી. સરવાળે ચંદ્રની પ્રિય વૃષભ રાશિનું આ નક્ષત્ર છે. કૃતિકા નક્ષત્રનો સ્વામી ગ્રહ સૂર્ય છે. વૃષભ રાશિનું કૃતિકા નક્ષત્ર કલાપ્રેમી છે. સત્તા, અધિકાર અને માનસન્માન આપનારું આ નક્ષત્ર છે. અહમ્, અભિમાન સાથે ડહાપણ અને મુત્સદીપણું જોવા મળે. સૂર્ય ભાગીદારી માટે નકામો ગ્રહ છે. તીખો આકરો સ્વભાવ અને અક્કડપણું સાથે આ ગ્રહને ખુશામત ગમે છે. બાકીની રાશિઓ કે ગ્રહો આ બધું સહન ના કરી શકે. સૂર્ય સાથે બુધ અને શુક્ર સમાધાન છે. આ ગ્રહોને કારણે સૂર્ય આત્મચિંતન કરે છે. સૂર્ય ગંભીર ગ્રહ છે. કામથી વાત. બિનજરૂરી પંચાત પસંદ નથી. શુક્રને કારણે જવાબદારી ભૂલી પણ જાય. નજરો સે નજરે મિલી ચાર. સરવાળે બોસ પણ રસ્તો ભૂલી શકે છે. ગ્રહોને ગ્રહ જ પંપાળે, પ્રેમ આપે અને ભૂલી પણ જાય. વૃષભ રાશિ અને ગુરુ આ બંને અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસુ છે. ધનવાન બનાવે અને કૌટુંબિક લાગણી પણ દર્શાવે. (59)

સૂર્યોદય કે સૂર્યાસ્ત સમયનો જન્મ શુભ ના કહી શકાય. જન્મકુંડળીના પ્રથમ કે સપ્તમ સ્થાનમાં સૂર્યની કે પાપ ગ્રહોની હાજરી આવકાર્ય ગણાતી નથી. આરોગ્ય અને સ્વભાવ આ બાબતો ખૂબજ મહત્વની છે. પિત્તદોષ, ગરમીનો ઉપદ્રવ આપે. તીવ્ર ગમાઅણગમાની લાગણી જોવા મળે. ઘાણીની જેમ ફૂટે. મોટી મોટી વાતો કરે. રવિ દોષ લાગુ પડે. હું કરું હું કરું એ જ અજ્ઞાનતા શકટનો ભાર જેમ શ્વાન તાણે. સૂર્ય નારાયણ ભગવાનની ઉપાસના કે ગાયત્રી મંત્રના પરિણામો પણ વિચારવા પડે. પિત્તનો ઉભરો થાય તો ઉલમાંથી ચૂલમાં પડાય. ગરમી અને તાપમાનનો પારો ઉપર જાય તેવા મંત્ર કે ઉપચાર ઘાતક પુરવાર થાય. સમજદારી અને સાવચેતી જરૂરી છે. પીળું એટલું સોનું ના કહેવાય. સગા બાપની પણ વાત ન સાંભળે. સૂર્ય અને મંગળ અગ્નિ તત્વના ગ્રહો છે પ્રચંડ ગરમી તાપ છે.

આત્મસન્માન અને મહત્વાકાંક્ષા સાથે સમાધાન કરવા રાજી નથી. બાંધછોડની ભાષા કે નમતા જોખવાનું વલણ આ ગ્રહોના સ્વભાવમાં નથી. બંદૂકમાંથી ગોળી છૂટી જાય પછી પરિણામ ભોગવવા પડે. (60)

સૂર્યનો સંદેશો છે જાગ્યા ત્યાંથી સવાર. આ ગ્રહ ક્યારેક મોટી અને ખોટી વાતો પણ કરે. તમાચો મારી ને ગાલ લાલ રાખવો પડે. અશુભ સૂર્ય જુગાર, સટ્ટો અને રાજદ્રોહ તેમજ રાજરોગ પણ આપે. ખોટા ખર્ચ કરાવે. ખોટો વટ જોવા મળે. સરકારી આફત આવી શકે અને સરકારી મહેમાન બનાવે. આઠમે કે બારમે સૂર્ય હોય તો સરકારથી સાવધ રહેવું. હિસાબકિતાબ ની બરાબર નોંધ રાખવી. સરકારી હેરાનગતિ થવાની પુરી સંભાવના છે. ઉઠ જાગ મુસાફિર ભોર ભઈ. ખિસા ખાલી અને ભપકા ભારી. સૂર્યને દેખાડો કરવાનો ભારે શોખ છે. સામાજિક વાહવાહ થાય. સમાજમાં વટ પડે. પણ વાસ્તવિકતાઓની વિરુદ્ધ જઈને મેળવેલી સફળતા સરવાળે તો દુઃખનું કારણ જ બને. કૃતિકા નક્ષત્રના ચાર ભાગ પૈકી પહેલો ભાગ મેષ રાશિમાં અને બાકીના ત્રણ ભાગ વૃષભ રાશિમાં આવે. વફાદાર નક્ષત્રો ચતુષ્પાદ કહેવાય. રોહિણી નક્ષત્રના ચાર ચરણ વૃષભ રાશિમાં જ સમાય. પરંતુ મૃગ નક્ષત્ર દ્વિપાદ કહેવાય. વૃષભ અને મિથુન વચ્ચે સરખે ભાગે વહેંચાય. (61)

@Gujaratibookz

સૂર્ય અને શનિનું જમા અને ઉધાર

સૂર્ય અને શનિ એટલે વિષયોગ આ બાબત સંશોધનનો વિષય છે. સૂર્ય અને શનિ આ બંને એકદમ વિરોધાભાસી પ્રકૃતિના ગ્રહો છે. એક જીવનદાતા ગ્રહ છે અને બીજો ગ્રહ મૃત્યુનો કારક છે. સૂર્ય અને શનિના સંબંધો અમલદાર બનાવે છે. રાજકારણમાં મોટી સફળતા અપાવે છે. સૂર્ય એટલે સત્તા અધિકાર અને શનિ એટલે જવાબદારી, ડહાપણ અને મુત્સદ્દીપણું. કઠોર નિર્ણય લઈ શકે અને કોઈની પણ શેહશરમ ન રાખે તેને અમલદાર કહેવાય. અમલદારનું કામ ખાનગીપણું જાળવવાનું છે. વહીવટ સંભાળવાનું છે. સૂર્ય અને શનિના સંબંધ પિતાની અગ્નિ પરીક્ષા લઈ શકે. બંને એકદમ વિરોધાભાસી પ્રકૃતિના ગ્રહો હોવાથી આરોગ્ય અને સ્વભાવ બાબતમાં પ્રતિકૂળતાઓ અને વિચિત્રતાઓ સહેલાઈ થી નજરે ચઢે. પિત્ત અને વાયુવિકાર આપે. આંખો અને માથાના વાળની સંભાળ આવશ્યક જણાય છે. મકર રાશિનો શનિ અને ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્ર જેનો સ્વામી ગ્રહ સૂર્ય છે. સૂર્યનું કામ સોનેરી તકો ઉભી કરવાનું અને શનિનું કામ વિલંબ અને અવરોધ ઉભા કરવાનું છે. (62)

આ શનિ મોટો રોગચાળો આપે. બાસુંદીનું ભોજન અને સાથે મદિરાનું સેવન થાય તો શું પરિણામ આવે? રાહુ તો ભૌતિકવાદી છે. રાહુની પોતાની અપેક્ષાઓ ખૂબજ છે. મહામતલબી છે. રાહુને ભગવાનનો ડર નથી. આ ષડયંત્રમાં રાહુ ભાગીદાર છે. આયોજક રાહુ છે બાકી કામ કરનાર ખલનાયકો સૂર્ય અને શનિ છે. એક જમાનામાં ગર્ભશ્રીમંત એટલે ગુરુ ગ્રહની બોલબાલા હતી. હવે પરિસ્થિતિ અલગ જોવા મળે છે. અઢળક સંપત્તિ જમા કરવાનું સૌભાગ્ય રાહુને ફળ્યું છે. 2020નું વર્ષ વેદિક અંકશાસ્ત્ર પ્રમાણે રાહુ ગ્રહનું છે. રોકડા કરી લો. સૂર્ય એટલે સારવાર. સૂર્ય જીવનદાતા ગણાય. શનિ મૃત્યુ અને પીડાકારક છે. દાણાવાળા, કરિયાણું, મરીમસાલા, મેડિકલ ક્ષેત્ર, અમલદારશાહી અહીં સૂર્યની બોલબાલા છે. જલસા કરો જયંતીલાલ. દવા બનાવનારાઓ અને વેચનારાઓ પાસે સમય નથી. સોનેરી તક આવી છે. માનવતાનું કલ્યાણ કરવાનો આ સુવર્ણ અવસર છે. મુકેશભાઈ અંબાણીની જન્મતારીખ તમે સાંભળી છે. રાહુ અને સૂર્યની પ્રચંડ અસર હેઠળ છે. ઉદ્યોગપતિઓની એક મંડળી દુનિયા જીતવા નીકળી છે. (63)

એક જમાનામાં ગુરુ ગ્રહ અઢળક સંપત્તિ આપતો હવે આ સૌભાગ્ય રાહુને મળ્યું છે. 2020નું વર્ષ વેદિક અંકશાસ્ત્ર પ્રમાણે રાહુનું છે. રાહુનો અંક ચાર પર અમલ છે. રાહુ ભૌતિક સુખો પાછળ દોટ મુકનાર ગ્રહ ગણાય છે. રાહુ એટલે લોભ અને પ્રચંડ મહત્વકાંક્ષા. રાહુ મોટા આંધળુકિયા કરાવે અને મોટા કરજના ડુંગર નીચે તમને ઘડેલી દેતા પણ ના ખચકાય. રોકડા કરી લો. 26.12.2019ના દિવસે અમાવાસ્યા હતી અને સાત ગ્રહો ધનુ રાશિમાં ભેગા થયા. સૌથી આગળ શનિ અને સૌથી પાછળ બુધ ગ્રહ છે. આ મહત્વનું સૂર્યગ્રહણ જેમાં ધનુ રાશિમાં શનિ ગ્રહની આગેવાની સાથે તે જ દિવસે મૃત્યુકારક શનિનો સૂર્યના નક્ષત્રમાં પ્રવેશ. 24.01.2020 પણ પૌષ મહિનાની અમાવાસ્યા શનિ ગ્રહનો મકર રાશિમાં પ્રવેશ

અને સાથે સૂર્યચંદ્રની અંશાત્મક યુતિ. 22.01.2021 શનિ ગ્રહનો ચંદ્રના શ્રવણ નક્ષત્રમાં પ્રવેશ. સૂર્ય એટલે સારવાર. સૂર્ય એટલે દવા, ઔષધિ, ડોક્ટર. સૂર્ય જીવનદાતા ગણાય પણ શનિ રોગ, મૃત્યુ અને પીડાકારક ગણાય છે. શ્રવણ નક્ષત્ર સૂર્યના પ્રભાવને ઘટાડશે. પરિસ્થિતિ બદલાશે. (64)

દાણાવાળા, કરિયાણું, મરીમસાલા, મેડિકલ ક્ષેત્ર, અમલદારશાહી, વિદ્યુત ઉપકરણો, ડિજિટલ વિશ્વ અહીં સૂર્યની બોલબાલા છે. જલસા કરો જયંતીલાલ. દવા બનાવનારાઓ અને વેચનારાઓ પાસે સમય નથી. સોનેરી તક આવી છે. આખા વિશ્વનું રસીકરણ એટલે માનવતાનું કલ્યાણ કરવાનો આ સુવર્ણ અવસર છે. મુકેશભાઈ અંબાણીની જન્મતારીખ તમે સાંભળી છે? ગૂગલ દ્વારા 19.04.1957 = 9 આ જન્મતારીખ દર્શાવવામાં આવી છે. આ તારીખના અંકો રાહુ, મંગળ અને સૂર્યની પ્રચંડ અસર હેઠળ છે. તેમની ચંદ્ર રાશિ ધનુ અને બહુમતી ગ્રહો મેષ રાશિમાં જોવા મળ્યા છે. બીલ ગેટ્સની જન્મતારીખ શું દર્શાવે છે? 28.10.1955 = 4. એક મંડળી દુનિયા જીતવા નીકળી છે. ગ્રહો જ આખા વિશ્વની ચિંતા કરનારા આ સુખી લોકોને કર્મનું ચિંતન કરાવશે. ચેનલો વાળાઓને પણ દવા પીવડાવવામાં આવી છે. 24 કલાક કોરોનાનામની ધૂન વગાડવામાં આવે છે. માનવતાની સ્મશાનયાત્રામાં નફો અને નુક્શાનનું ગણિત છે. આ પરિસ્થિતિનો અનેક લોકોએ ખોટો લાભ લીધો છે. સૌનું ભાગ્ય સૌની પાસે. (65)

@Gujaratibookz

પાંચ ભાષાઓનું જ્ઞાન એટલે પંચામૃત

સ્વદેશે પૂજ્યતે રાજા, વિદ્વાન સર્વત્ર પૂજ્યતે. પાંચ ભાષાઓનું જ્ઞાન એટલે પંચામૃત. સંસ્કૃત દેવભાષા, અંગ્રેજી વિશ્વભાષા, હિન્દી રાષ્ટ્રભાષા, મરાઠી રાજ્યભાષા અને ગુજરાતી આપણી માતૃભાષા. તમારે વિહરવું હોય તો આ ભાષાઓની ઉપયોગીતા છે. માતૃભાષા અતિપ્રિયા પણ કૂપમંડૂકતા નકામી. આ વિશ્વ દર્શનીય છે. રાષ્ટ્રપતિનું બહુમાન, રાષ્ટ્રપિતાનું સન્માન પણ રાષ્ટ્રભાષા ઘૃસકે ઘૃસકે રહે છે. અંગ્રેજી ભાષાનો દબદબો ઈર્ષા ઉપજાવે છે. અમલદારો અને અદાલતો, દસ્તાવેજો અને હસ્તાક્ષરો, નોકરી કે છોકરી, શાળા કે વિશ્વ વિદ્યાલય ... જ્યાં જ્યાં નજર મારી પડે યાદી ભરી ત્યાં આપની. માતૃભાષા અને રાષ્ટ્રભાષા વચ્ચેની ખેંચતાણ દુઃખ આપે છે. પાંચ ભાષાઓ ભણનાર બાળકોની ચર્ચા કે દયા કોઈને આવતી નથી. આ પરિસ્થિતિમાં ભાષા શુદ્ધિનો આગ્રહ પણ કેવી રીતે રાખી શકાય ? અન્ય વિષયોનું શું ? બાકીના વિષયોમાં ઘબડકો થાય તેના માટે કોને જવાબદાર ગણી શકાય. આ હિન્દી ભાષા એક સેતુ છે લાચારી નથી. (66)

@Gujaratibookz

શુભ, લાભ અને અમૃત

શુભ, લાભ અને અમૃત સોનું છે અને રોગ, કાળ અને ઉદ્વેગ અશુભ છે તેવી માન્યતા ભૂલ ભરેલી છે. શુભ અને લાભ તો ગણેશજીના લાડકવાયાઓ છે. શુભારંભ માટે સૌથી ઉત્તમ ઉપાય છે શ્રી ગણેશજીનું પૂજન. શુભ કાર્યેષુ સર્વદા. શુભમાં જ લાભ છે. પણ લાભમાં શુભ ના પણ હોઈ શકે. શુભ, લાભ, અમૃત, ચલ અને રોગ, કાળ, ઉદ્વેગ આ નામો અમર થઈ ગયા છે. આ નામો એ સૌથી વધુ નુકશાન કર્મકાંડી ભૂદેવોને પહોંચાડ્યું છે. યજ્ઞમાનોનો સમય અને દક્ષિણા બંને બચી જાય. પરંતુ સત્ય હકીકત એ છે કે જ્યોતિષશાસ્ત્ર અને તેની મહત્વની શાખા મુહૂર્તશાસ્ત્રના અભ્યાસક્રમમાં ચોઘડિયાં નામનો વિષય ભણાવવામાં આવતો નથી. ચોઘડિયાંને કોઈ શાસ્ત્રીય આધાર નથી. ભગવાન ભરોસે. સમયના આ પ્રકારના વિભાજનો શાસ્ત્રસમંત નથી. જન્મભૂમિ પંચાંગ અને માર્ગદર્શિકામાં પણ આ બાબતની વિશેષ નોંધ છે. ચોઘડિયાં પર આંખો બંધ કરીને ભરોસો ના મુકી શકાય. ફટાફટ ચોઘડિયું જોઈને કોઈ પણ નવા કાર્યનો આરંભ કરી શકાય આ વાત આપણી માનસિકતામાં ફીટ બેસી ગઈ છે. (67)

@Gujaratibookz

શ્રી પુરુષોત્તમ માસ

અધિકમાસ, મલ માસ, શ્રી પુરુષોત્તમ માસ અત્યારે ચર્ચામાં છે. મુખ્ય વિષય દિવસોનું ગણિત છે. સૌર વર્ષમાં 365 દિવસ હોય. 2020 ખ્રીસ્ત (લિપ) વર્ષમાં 366 દિવસ હોય. ટૂંકમાં પાંચ સૌર વર્ષનો સરવાળો 1826 દિવસ થાય. પાંચ ચાંદ્ર વર્ષના દિવસ $354 * 5 = 1770$ થાય. બંને વચ્ચેનો તફાવત 56 દિવસ એટલે પાંચ વર્ષમાં બે વધારાના અધિક માસ ઉમેરવામાં આવે તો દિવસોનો તફાવત સરભર થઈ જાય. 60 અંગ્રેજી માસ બરાબર 62 હિંદુ માસ આવે. અધિક માસમાં બે અમાવાસ્યા આવે તેથી શુભ પ્રસંગો ટાળવા અને કથા, દાન, પુણ્ય, સત્કર્મ, પ્રાયશ્ચિત્તથી લાભ થાય તેવી અનેક પુરાણ કથાઓ છે. અત્યારે સૂર્ય કન્યા રાશિમાં છે જ્યાં સૂર્ય અને ચંદ્ર બે વખત ભેગા થશે. પ્રથમ અધિક આસો અને ત્યાર પછી 17.10.2020, શનિવારથી નીજ આસો શુક્લ પ્રતિપદા એટલે નવરાત્રિનો પ્રારંભ થશે. અધિક માસને કારણે સૌર વર્ષ અને ચાંદ્ર વર્ષ વચ્ચે લાંબા સમય સુધી તાલમેલ સચવાય. જ્યોતિષશાસ્ત્ર વિધીવિધાનનું શાસ્ત્ર નથી. માર્ગદર્શન અવશ્ય મળી શકે. હંમેશા અધિક પહેલો અને પછીનો મહિનો નીજ ગણાય. (68)

@Gujaratibookz

શનિ મહારાજ કી જય હો

મકર અને કુંભ આ બંને રાશિઓ શનિ મહારાજની છે. મકર કેન્દ્ર સ્થાનની પૃથ્વી તત્વ અને ચર સ્વભાવની બેકી રાશિ છે જ્યારે કુંભ રાશિ વાયુ તત્વ અને સ્થિર સ્વભાવની એકી રાશિ છે. બંનેની વિચારસરણીમાં તદ્દન વિરોધાભાસ છે. મકર વેપારવાણિજ્ય અને હિસાબકિતાબની પાકી છે. ઝીણું કાંતનારી છે. ખરીદવેચાણ અને વહીવટમાં કુશળ છે. જવાબદારી પ્રત્યે સભાન છે. વ્યવહારુ અને સમાજની સાથે તાલમેલ જાળવનારી છે. તેલ જુઓ તેલની ધાર જુઓ. રાજકારણ પસંદગીનો વિષય છે. વૃશ્ચિક અને સિંહ કનડગત કરે તો મકર સાથે મિત્રતા કરવી. મહા મુત્સદ્દી છે. જેવા સાથે તેવા. ક્ષમા આપનારી નથી. નાની યાદ કરાવી દે તેવી છે. વિનોદવૃત્તિ છે. શ્રવણ નક્ષત્ર અતિ શુભ છે. છતાં મનથી દુઃખી ગમા અણગમા વ્યક્ત કરે. આ રાશિ સાથે અવિવેક કે ખોટી છૂટછાટ ના લઈ શકાય. જીવનમાં ઉતાર ચઢાવ જોવા મળે. ઈશ્વરમાં ભરોસો છે. મિત્રતામાં જાન હાજર છે. મકર સલાહકાર છે. એક બાજુ ધનુ અને બીજી બાજુ કુંભ. પગના ઘૂંટણની સંભાળ જરૂરી છે. (69)

શનિ શંકાશીલ ગ્રહ છે. પોતાની સંભાળ આ ગ્રહની પ્રાથમિકતા છે. જેને માટે આપણે સ્વાર્થી શબ્દનો પ્રયોગ કરીએ છીએ. ખાનગીપણું અને પોતાપણું વિશેષ છે. ભેદી ચાલ છે. નકારાત્મક અભિગમનો અનુભવ થાય છે કારણકે નિર્ણય લેવામાં લાબું ગણિત અને વિલંબ કરે છે. વાત સરળ અને સીધી છે. દાવ ખોટો પડવો ના જોઈએ. ખોટું સાહસ મંજૂર નથી. પોતાની અને પોતાનાઓની સલામતી, સ્થિરતા, સમાજમાં શાખ અને લાડકવાયી ખુરશીની બરાબર સંભાળ લે છે. સાચો અને પાકો શનિ એટલે ત્રણ ચાર પેઢીની ગણતરી અને આયોજન. લાંબા ગાળાની યોજનાઓ. મૃત્યુ સુધી જવાબદારીનો ભાર છોડવાની કે નિવૃત્તિનો વિચાર નથી. આપણા રાજકારણી નેતાઓને નિવૃત્ત થવું નથી. જૂનું તે સોનું. આ ગ્રહની ધીરજ દાદ માગી લે. નવી પેઢી નારાજ છે. દાદાજીને ભરોસો નથી. આ લોકો શું ઉકાળશે ? આઠમે શનિ એટલે વડીલો નારાજ. વારસો પણ અટકાવી શકે. અગિયારમાં સ્થાનમાં શનિ હોય તો વડીલો લાભદાયક પુરવાર થાય. (70)

શનિ હતાશા, ભય, શત્રુ, પીડા, બંધન અને સાથે સેવક, ગરીબ મજૂરવર્ગનો પ્રતિનિધિ છે. માનસિક હતાશા અને એકલતામાં ધકેલી દેનારો ગ્રહ છે. માનવતા એજ સાચો ધર્મ છે. શનિના અલગ અલગ સ્વરૂપ છે. ગરીબ લાચાર પરિવારો માટે સવાર પછીની સાંજ કેવી હશે? આવા પ્રશ્નો પણ ઉભા થાય. પેટ કરાવે વેઠ, પેટ વાજા વગડાવે. શનિ સખત મજૂરી, ભાર વહન કરનાર અને અપમાન સાંભળનાર ગ્રહ છે. પરિસ્થિતિ અંતિમ મુકામે પહોંચે ત્યારે સમાજને ગુનેગારો, આંતકવાદીઓની ભેટ મળે છે. શનિ એક પાઠશાળા છે. આપણા પાછલા કર્મોનું ફળ છે. સાચા ગરીબોને તો સરકારી સહાયતા મળતી નથી, મળવાની પણ નથી. તેમની પાસે કોઈ આધાર પત્ર નથી. જલસો વચેટિયાઓને છે. જમીનદારો જ ખેડૂતોનું શોષણ કરે છે. શનિનો ઉપાય છે. અન્નદાન, વસ્ત્રદાન, કોઈનું પણ શોષણ ટાળવું. નિત્ય સંધ્યા ટાણે હનુમાનચાલીશા પણ ખૂબજ અસરકારક

ઉપચાર છે. ધર્મપરાયણ બનવું. હળવું મળવું. એકલતા ટાળવી આવશ્યક ગણાય. સમાજની વચ્ચે ઉભા રહેવું. (71)

કુંભ એટલે ઘડો જેની બેઠક ગોળ હોય. આ કુંભ રાશિ પણ આવીજ છે. કોઈની ના થાય અને ના સમજાય કારણકે વધુ સમજદાર છે. પોતાની જીદ સાચી. સ્વાર્થ એ શનિ ગ્રહનો સ્વભાવિક ગુણ છે. સાવધ છે પણ અપ્રમાણિક નથી. ક્ષમાવાન છે. ભણવામાં ખૂબજ મદદરૂપ છે. જ્ઞાનની તમામ શાખાઓમાં રસ લે પણ વિજ્ઞાનમાં વિશેષ રસ અને સમજ ધરાવે છે. મક્કર રાશિને વાણિજ્ય શાખામાં વધુ રસ છે. જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણ સાગર. કુંભ બુદ્ધિશાળી છે પણ વ્યવહારુ નથી એટલે સમાજને લાગે છે અક્કલ વગરનો. વિજ્ઞાન અને શોધખોળ પાગલ, સાધક અને ધૂની લોકોનું કામ છે. સામાજિક બાબત પ્રાથમિકતા નથી. નૈસર્ગિક જન્મ કુંડળીના લાભ સ્થાનની આ રાશિ છે. અહીં મિત્રતાનો પણ ભાવતાલ અને ગણતરી સાથે વિચાર થાય છે. ટોળું પસંદ નથી. એકાંતપ્રિય છે. સતત વિચારોનો પ્રવાહ માનસિક થાક આપે છે. જૂનવાણી વિચારધારા અને આધુનિકતા વચ્ચે સમતોલપણું જાળવવું આવશ્યક છે. કુંભ વાયુ તત્વ અને સ્થિર સ્વભાવની એકી રાશિ છે. (72)

કુંભ શનિ ગ્રહની સૌથી ધીમી રાશિ છે. શનિને ઉતાવળ નથી. મધદરિયો મસ્તીમાં છોને ચક્ર્યૂર છે. જાવું જરૂર છે. બંદર છો દૂર છે. સ્થિર સ્વભાવ આ રાશિની વિશેષ ઓળખ અને ખાસિયત છે. સ્થિરતા, સલામતી અને શાંતી અહીં આવકાર્ય છે. શોધ પ્રબંધ, મહાનિબંધ લખનારાઓ, તંત્ર જ્ઞાનીઓમાં ખૂબજ ધીરજ હોય. મંજિલે પહોંચવાની જરા પણ ઉતાવળ નથી. મુંબઈથી પગપાળા શિરડી દર્શન જવું હોય તો કેવી ધીરજ, ખંત અને શારીરિક સુસજ્જતા જોઈએ. સિક્કાની બંને બાજુઓને ન્યાય મળવો જોઈએ. સ્થિરતાનો ગુણ શુભ પણ જડતા અશુભ કહેવાય છે. પૂર્વગ્રહ અને વિચારો બદલતા ખૂબજ સમય લાગે. પોતાના વિચારો અને વાત સાચી. બૌદ્ધિક તર્ક, દલિલ કરનારી છે. ભણવું, ભણાવવું, સંશોધન કરવું, વિજ્ઞાન પ્રેમ, ડાયરી રાખવી, નાની નાની બાબતોમાં રસ લઈ મનનું સમાધાન અને આવડતના પારખા કરનારી રાશિ છે. માન ના મળે તો નારાજગી પણ જણાય. ઝડપથી ખોટું પણ લાગી જાય. વાયુ તત્વની આ એકી રાશિ પાસે 32 લક્ષણો છે. (73)

શનિ અને ચંદ્ર ભેગા થાય એને વિષયોગ કહેવામાં આવે છે. શનિ અને ચંદ્ર ભેગા થાય એટલે મનમાં હતાશા પ્રગટે. પ્રગતિ અટકી જાય એટલે પીડા થાય. મન દુઃખી થાય. સરખામણી ઈર્ષા ને જન્મ આપે. આળસ, ગંદકી, એડીપણું, નિરાશાવાદ, અરસિકતા, શંકા, એકલતા, આદત સે મજબુર, થાય છે, ચાલશે, ફાવશે. આપણે આ બધી નકારાત્મક બાબતોથી છુટકારો મેળવવો પડે. શનિ એટલે હજામત કરવાનો કંટાળો, દાઢી વધારનારાઓ, સાધુ સંન્યાસીઓ, શનિની હાજરીના અનેક પુરાવાઓ પ્રગટ થાય છે. અત્યારે શનિ વક્રી છે. ચાલુ સપ્ટેમ્બર મહિનાના અંતે માર્ગી થઈ જશે. પૃથ્વી અને ગુરુ તેમજ શનિ વચ્ચેનું અંતર વધવા લાગશે. નવેમ્બરમાં ગુરુ સૂર્યના નક્ષત્રમાં આવશે. 30 નવેમ્બરનું દિવસના સમયનું ચંદ્રગ્રહણ ભારતમાં દેખાવાનું નથી. ડિસેમ્બરના અંતમાં ગુરુશનિની અંશાત્મક યુતિ થશે. 14 ડિસેમ્બર 2020ના દિવસે મોટું સૂર્યગ્રહણ છે. એક બાજુ પરિસ્થિતિ

ધીમી ગતિએ થાળે પડતી જોવા મળશે. બીજી બાજુ પાપ ગ્રહો આપણી કસોટી ચાલુ રાખશે. (74)

કુંભ રાશિ એટલે ગાગરમાં સાગર. જ્ઞાનકુંભ કહી શકાય. ચિંતન કરે. ભરેલો ઘડો છે. અધૂરો ઘડો છલકાય. બૌદ્ધિક તર્ક, દલિલ કરનારી રાશિ છે. સરખામણી કરીએ તો મકર અને કુંભની દુનિયા, શોખ, પસંદગી અલગ છે. સામાન્ય સંજોગોમાં કુંભ રાશિ નિરુપદ્રવી છે. યાદ શક્તિ ઉત્તમ અને તીવ્ર બુદ્ધિમત્તા છે. વિચારીને પગલું ભરનાર છે. પોતાની દુનિયામાં મસ્ત છે. શનિ એટલે મંદ. વાહન વ્યવહાર થોભી જાય. શનિ સાથે રહેલો ગ્રહ પણ શનિની અસર હેઠળ મંદ પડી જાય. શોધખોળ કરનારાઓમાં પોતાનું ધ્યેય અને જીદ જોવા મળે. પોતાની આવડત પર ભરોસો છે. □દોડવામાં રસ નથી પણ મુકામે પહોંચનાર છે. અધવચ્ચે પાટલી બદલનાર નથી. વધુ બાંધછોડ કરવાનું કે કાલાવાલા કરવાનું પસંદ નથી. કુંભને તંત્રવિજ્ઞાન, અગમનિગમ, ઈલેક્ટ્રોનિક્સ, ઈજનેરી શાખા વધુ માફક આવે છે. મંગળ, રાહુ અને ગુરુના નક્ષત્રો આ શનિની રાશિ પાસે છે. સર્વ ગુણ સંપન્ન, સુંદર અને અતિ મોહક છે. પોતાની દુનિયામાં મસ્ત છે. પેટપીડા, વાયુપ્રકોપ, અનિદ્રા, માનસિક થાક, ક્રોધ અને ડિપ્રેશન પણ આપી શકે. (75)

આજે શનિવાર. તા. 26.09.2020. પંચાંગ અને ગ્રહોની સ્થિતિ પર ઊડતી નજર. શુભ તિથિ અધિક ભાદ્રપદ શુક્લ પક્ષ દશમ. ચંદ્ર રાશિ મકર ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્ર. આજે શનિ અને ચંદ્રની અશુભ યુતિ સૂર્યના નક્ષત્રમાં છે. આવતીકાલે મહાનક્ષત્ર પણ બદલાશે. સૂર્ય શુભ હસ્ત નક્ષત્રમાં આવશે. હસ્ત નક્ષત્ર ચંદ્રનું શુભ નક્ષત્ર છે. આગામી 29.09.2020ના દિવસે શનિ શુભ માર્ગી થશે. અનેક પ્રકારે રાહત આપશે. શનિ મંગળનો અશુભ કેન્દ્ર યોગ પણ થશે. સૂર્યનો પ્રભાવ ઓસરતો જોવા મળશે. ચંદ્ર વધારે બળવાન બનશે. રાહુ વૃષભ અને કેતુ વૃશ્ચિકમાં આવવાથી નવા સમીકરણ રચાયા છે. મન ચંગા તો કથરોટમે ગંગા. ખોટા સિક્કાઓની ચિંતા વધશે. સુશાંતનો મામલો હવે આગળ વધશે. કોઈને રાહત મળવાની નથી. રાજ્ય અને કેન્દ્ર સરકાર પણ ચિંતિત રહેશે. સૂર્ય એટલે રાજા અને ચંદ્ર એટલે પ્રજા. રાત્રિ આકાશમાં સૂર્યાસ્ત સમયે બુધની હાજરી અને ત્યારબાદ ગુરુ, શનિ, ચંદ્ર મધ્ય આકાશમાં જોવા મળશે. વહેલી સવારે શુક્ર પૂર્વ દિશાની શોભામાં વધારો કરે. (76)

ગુરુ ગ્રહ તેની રાશિઓ અને વિશેષતાઓ

ધનુ રાશિ એટલે ભાગ્ય. નૈસર્ગિક રાશિચક્રની આ એકી રાશિ અગ્નિ તત્વ અને દ્વિસ્વભાવ ધરાવે છે. ભાગ્યસ્થાનની આ રાશિ ગુરુ ગ્રહની પ્રિય છે. રાત્રિ આકાશદર્શનના નિયમ અનુસાર આ નવમી રાશિ નવમા સપ્ટેમ્બર મહિનામાં સૂર્યાસ્ત સમયે મધ્ય આકાશે દેખાય અને મધ્ય રાત્રિએ પશ્ચિમમાં આથમી જાય. રૂપાળી, ચંચળ, મોહક, આકર્ષક, હાજરજવાબી, દલિલો કરનારી, સ્વમાની, મહત્વાકાંક્ષી આ મૂળ ત્રિકોણ રાશિ ગુરુ ગ્રહની છે. ધર્મશાસ્ત્ર, વાણિજ્ય, પત્રકાર, વક્તા, લેખક, સંગીત, કલા વિજ્ઞાન, ઉચ્ચ અભ્યાસમાં સહાયક છે. પ્રવાસની શોખીન છે. પરોપદેશે પાંડિત્યમ્. ઉપદેશ આપનારી, ભણાવનારી, ગુરુજનોની રાશિ છે. જ્ઞાનદાત્રી છે. ધર્મમાં અને પ્રેમવિવાહમાં રસ ધરાવે છે. અસાધારણ ગ્રહણશક્તિ, આળસ, આરામ સાથે સતત પ્રવૃત્તિમય છે. પરિવાર, અભ્યાસ અને બાળકો ભાગ્યોદય કરાવે છે. કેતુ, શુક્ર અને સૂર્યના નક્ષત્રો સાથે વૃશ્ચિક અને મકરનો ચોકી પહેરો છે. ગુસ્સો અને જુસ્સો, દયા અને માયા, પૈસો અને સગવડો આ રાશિ પાસે છે. (77)

ગુરુ એટલે સાક્ષાત્ પરબ્રહ્મ. શુભ ગુરુ એટલે જ્ઞાન, સારા નરસાનું ભાન. સાચો ગુરુ પોતાના પરિવારનો મુખિયો છે. ગુરુબિન જ્ઞાન નાહીં. ગુરુ એટલે મોટાપણું, દયા, ઉદારતા, ક્ષમા, ગુરુ બ્રહ્મા ગણાય છે. વિશ્વના સર્વોત્તમ મહાન ગુરુજનોમાં પદ્મ વિભૂષણ પંડિત બિરજુ મહારાજનો સમાવેશ કરી શકાય. સમગ્ર વિશ્વમાં ભારતીય શાસ્ત્રીય કથક નૃત્યને લોકપ્રિય બનાવ્યું. ગુરુ શબ્દના અનેક અર્થ થાય. બાબા રામદેવ યોગગુરુ કહેવાય. આપણા ધર્મગુરુઓને અપાર માનવંદના મળે છે. વેદકાળના બ્રહ્મર્ષિ, સપ્તર્ષિને બ્રહ્માંડમાં અમરત્વ પ્રાપ્ત થયું. પદ્મ વિભૂષણ પંડિત જસરાજની પ્રતિભાને એક લઘુ ગ્રહ સ્વરૂપે સન્માન મળ્યું. મંગળ અને ગુરુ આ બન્ને ગ્રહોની વચ્ચેની ભ્રમણકક્ષામાં 11.11.2006ના દિવસે એક બાળગ્રહની શોધ થઈ. આ ગ્રહને પંડીત જસરાજ નામ આપવામાં આવ્યું. આ સન્માન મેળવનાર તેઓ એકમાત્ર ભારતીય શાસ્ત્રીય કંઠ્ય સંગીત કલાકાર છે. આજકાલ વેપાર ગુરુઓની સંપત્તી પ્રમાણે બોલબાલા છે. શ્રી મુકેશભાઈ અંબાણીની પણ ધનુ રાશિ છે. તેમની જન્મતારીખ 19.04.1957 છે. (78)

ગુરુ ગ્રહની અલગ અલગ પ્રકારે શુભાશુભ ઓળખ પ્રાપ્ત થાય. આ ગ્રહ સ્થૂળતા આપે. કાળજી ના લેવાય તો બેડોળ બનાવી દે. વજન વધતું જાય. મધુપ્રમેહ આપે. મોટાપો અને મોટાપણું બંન્ને આપે. મોટા અક્ષરો આપે. ઓછું લખાણ વધુ જગ્યા રોકે. પુસ્તક લેખન અને નિબંધ લેખનમાં સફળતા અપાવે, વિચારોમાં પ્રાણ પુરે. ભાષાઓ પ્રત્યેનો પ્રેમ જોવા મળે. ભોજન તો મનભાવતું જોઈએ. મોદક અને ગળપણ જોઈએ, સ્વાદમાં શોખીન જણાય. વધારે ભૂખ, વધારે આરામ કરે, વધારે ઊંઘ આવશ્યક, ભગવાનમાં પૂર્ણ ભરોસો. વધારે માન સન્માન અને મોટી દક્ષિણાનો આગ્રહ રાખે. સંસ્કૃત ભાષાના અઘરા શ્લોકો ફટાફટ બોલી અને યાદ રાખી શકે. શુભ ગુરુ ધર્મના નામે ધર્તિંગ કે પાખંડ ન આચરે. ખુશામત પસંદ છે.

અન્યાય અને અપમાન સામે અવાજ ઉઠાવે. અગ્નિ તત્વ છે. ઈર્ષા, અહંકાર આપે. ગુરુ ગ્રહની અસર હેઠળ ગૃહિણી ધર્મ નિભાવે અને પરિવારની ભક્તિ કરે. દાન, ધર્મ કરે. વડીલોની આમન્યા જાળવે. હસમુખો સ્વભાવ અને બાંધછોડ કરનાર ગ્રહ છે. (79)

શુભ ગુરુ પરિવારથી રાજી રાજી. પરિવાર એ જ લક્ષ્મી. પરિવાર જ સાચું સુખ. બહોળો પરિવાર આપે. ભાગ્યશાળી અને ધન સંચય કરી શકે. સમજદાર, સલાહકાર, વાતોમાં વજન પડે. બદલાની ભાવના નથી. વિવેકી છે. અસાધારણ ગ્રહણશક્તિ અને યાદશક્તિ આપે. રસોઈ સરસ બનાવે. જુદા જુદા વ્યંજનો બનાવવાનો શોખ આપે. રસોઈકળામાં તો પેલા તરલાબેન દલાલની યાદ અપાવે. લાડુ અને મીઠાઈ ખૂબજ ભાવે. સ્વાદિષ્ટ ભોજન જરૂરી. બ્રાહ્મણને ભોજન પ્રિય, વણિકને લક્ષ્મી. દેખાવ પણ લાડુ જેવો આપે. રાજરોગ અને રાજયોગ આપે. મધુ પ્રમેહ આપે. કસરત જરૂરી. શારીરિક સુસજ્જતાની કાળજી રાખવી પડે. ગુરુ ગ્રહની અસર હેઠળ ... શિક્ષણ સંસ્થાઓ, માસ્તર, શેરબજાર, અર્થ વ્યવસ્થા, સલાહકાર, બેંક, કોર્ટકચેરી, ભાગવત કથાકાર, લેખક, અનુવાદક, કર્મકાંડ, જ્યોતિષ, સમાજસેવક, હોટેલ, ભોજન આહારગૃહ, ખાદ્યસામગ્રી ઇત્યાદિ આવે. રસાયણો, પ્લાસ્ટિક અને દવાઓમાં પણ આ ગ્રહની હાજરી ઉપયોગી પુરવાર થાય. (80)

@Gujaratibookz

વૃષભ રાશિનું શક્તિ પ્રદર્શન

ભારતરત્ન લતા મંગેશકરનો જન્મ મધ્ય પ્રદેશના ઈન્દોર શહેરમાં 28.09.1929, શનિવારના દિવસે થયો હતો. જન્મતારીખ સરળ નથી પણ રૂઆબદાર છે. જન્મતારીખના અંકો સૂર્ય, મંગળ અને ગુરુ પોતાની આગવી ઓળખ દર્શાવે છે. જ્યારે ભાગ્યાંક ચારનો અંક રાહુના અમલ હેઠળ છે. પોતાની ઓળખ જાળવી રાખી છે. આખી કુંડળી સંગીત, કલા, વાણી અને શુક્ર ગ્રહની જાહોજલાલી દર્શાવે છે. જન્મ કુંડળીના બહુમતી ગ્રહો શુક્ર ગ્રહ સાથે સંબંધ ધરાવે છે. જન્મ સમયે પૂર્વ દિશામાં વૃષભ રાશિમાં ગુરુ છે. બુધ, મંગળ, કેતુ તુલા રાશિમાં છે. રાહુ શુક્રના ભરણી નક્ષત્રમાં છે. સિંહનો શુક્ર મધ્યા નક્ષત્ર અને તુલા રાશિનો કેતુ છે. ચંદ્ર રાશિ કર્ક પરાક્રમમાં છે. નવમાંશમાં સૂર્ય ઉચ્ચ અને રાહુ તુલાનો છે. તેમના જન્મદિવસે રાજ્ય સરકાર દ્વારા તેમના આશીર્વાદ સાથે એક સંગીત વિશ્વ વિદ્યાલયની સ્થાપના કરવાનો સંકલ્પ લેવામાં આવ્યો છે. વૃષભ રાશિનું શક્તિ પ્રદર્શન જોવા લાયક છે. મહાન બનવા માટે જન્મકુંડળીના બહુમતી ગ્રહોનો શુભ સંયોગ આવશ્યક છે. (81)

ગુરુ ગ્રહનું કામ શુભ કે અશુભ બાબતોનું ફળ વધારવાનું છે. સુખ સગવડો વધે તે સારું. રોગ, શત્રુ, આદતો વધતી જાય તે ખરાબ. એક લાડુ માગો અને પાંચ મળે. ગુરુને વટલાવનાર ગ્રહો સૂર્ય, મંગળ, શનિ અને રાહુ છે. આ ગ્રહોની સંગતના પરિણામો ગુરુ ગ્રહની મુસીબતોમાં નોંધપાત્ર વધારો કરે. સૂર્યને કારણે મોભો જાળવવા, સમાજમાં વટ પાડવા ખોટા ખર્ચ કરે, દાન કરે. ખૂબ મોટી મોટી વાતો કરે. પ્રભાવ અને વર્ચસ્વ જમાવે. મંગળ મોટા દુઃસાહસો કરાવે. આઘળું સાહસ અને વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ ડૂબાડે. રાહુને કારણે મોટા હપ્તા ચૂકવી સુખ સગવડો ભોગવે. સરવાળે કમર તૂટી જાય. પારકે ભાણે મોટો લાડુ આ સત્ય છે. શનિ અગ્નિ પરીક્ષા લે. તકો ઘટાડી નાખે. મહેનતનું ફળ ના મળે. કંજૂસ બનાવે. સંઘર્ષ કરાવે. અશુભ ગુરુ જ્યારે અર્થતંત્ર, બેંક, શિક્ષણ વ્યવસ્થાનું સુકાન સંભાળે ત્યારે મોટા અનર્થ થાય. નૈસર્ગિક શુભ ગ્રહ સાથે અશુભત્વ ભેગું થાય ત્યારે આ ગ્રહની ચાલ પણ બગડે. આર્થિક ગોટાળા રાષ્ટ્રને પાયમાલ કરે. હે ભગવાન !!! (82)

યોગી શ્રી આદિત્યનાથની જન્મતારીખ 05.06.1972 છે. શુભ જન્મ સ્થળ પૌરી ગઢવાલ અને અભિજીત મુહૂર્તમાં જન્મ થયો છે. બુધ, શુક્ર, સૂર્ય અને ગુરુ ભાગ્યાંક તરીકે જન્મ તારીખમાં નજરે ચડે છે. આજની તારીખ 01.10.2020માં પણ સૂર્ય અને શુક્રની હાજરી છે. તેઓ ઉત્તર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન બન્યા 19.03.2017ના દિવસે આ તારીખમાં પણ સૂર્ય, બુધ અને ગુરુના અંકો દર્શન આપે છે. તેમના જન્મસમયે પૂર્વ દિશામાં સિંહ રાશિ અને મધ્ય આકાશમાં દશમ અને એકાદશ સ્થાનમાં વૃષભ રાશિમાં સૂર્ય, બુધ, શનિ અને મિથુનમાં મંગળ અને બુધ છે. સાતમે કુંભનો ચંદ્ર અને શત્રુ સ્થાનમાં મકરનો રાહુ છે. ધનુમાં ગુરુ બળવાન છે. સૂર્ય પ્રધાન અને યશસ્વી કુંડળી છે. ગણિતના વિષયમાં સ્નાતક છે. જન્મકુંડળીમાં ખૂબજ પરિપક્વતા, આદર્શવાદી વ્યક્તિત્વ અને કઠોર નિર્ણયો લેવાની કાબેલિયત

નજરે ચઢે છે. વાતમાં અતિશયોક્તિ નથી પણ સત્ય છે. ભારતના ભાવિ વડાપ્રધાનના અહીં દર્શન થાય છે. માણસ પ્રમાણિક, વહીવટમાં કુશળ અને બુદ્ધિશાળી છે. (83)

ગુરુ ગ્રહ વિશે મહાનિબંધ લખી શકાય. ગુરુ એટલે આડંબર. આ ગ્રહની સહાયતાથી ખોટા સંત, બાપુઓ પોતાની અસલિયત છુપાવે છે. ગૌમુખ વ્યાધ. ચહેરો અલગ મહોરું અલગ. આ ગ્રહ બેવડું ધોરણ આપે. નાણાકીય ધાંધલધમાલ મચાવે. બેન્કમાં કામ કરતાં અધિકારીઓ ગુરુ ગ્રહની અસર હેઠળ જોવા મળે. સાહેબને માન આપવું પડે. સરખામણીમાં બુધ વધારે સરળ અને નિખાલસ છે. સાહેબ વાત કરતાં સંકોચ અનુભવે. બુધ તરત માર્ગ કાઢે. ગુરુ અશુભ એટલે સગા સંબંધીઓ સાથે લક્ષ્મીની લેવડદેવડને કારણે સંબંધ બગાડે. સંતાનો સતત એક પછી એક માગણી કરીને પરેશાન કરે. પારિવારિક મનદુઃખ થાય. આવકવેરા વિભાગના પ્રેમપત્રો આવે. લિયા ઉસકા દિયા તો ક્યા મુનાફા ક્રિયા. ઉઘરાણી કે ચૂકવણી કરવામાં તાવ આવી જાય. અમલદારો અને નેતાઓ રાષ્ટ્રભાવનાના સવાલો પૂછતાં નથી. સૌને પદ, બઢતી, ખુરશી અને પ્રધાનપદમાં રસ છે. શુભ ગુરુ તમને જાહેર જીવનમાં યશસ્વી બનાવે છે. શુભ ગુરુની હાજરી જાતકનું કામ સરળ બનાવી દે. (84)

@Gujaratibookz

સાબરમતી કે સંત

દે દી હમેં આઝાદી બિના ખડગ બિના ઢાલ, સાબરમતી કે સંત તુને કર દિયા કમાલ રાષ્ટ્રપિતા મોહનદાસ કરમચંદ ગાંધીની આજે જન્મ જયંતી છે. તેમની સમાધિ અને સરકારી કચેરીઓમાં તેમની તસવીરો કે મૂર્તિઓ પર ફુલહાર અર્પણ થશે. ભક્તિસંગીત અને રામધૂન સાંભળવા મળશે. સ્વચ્છતા, સાદગી, ભણતર, પ્રખર રાષ્ટ્ર ભાવના, ઈશ્વરમાં આસ્થા, જીવમાત્ર પ્રત્યે દયા, ગરીબો પ્રત્યે સાચી સંવેદના, સમર્પણ અને અન્યાય સામે અહિંસક લડત આ તેમની ખૂબીઓ માટે તેઓ અમર બની ગયા. આપણે તેમના ઉમદા ગુણોને અમલમાં મૂકીએ તે જ સાચી રાષ્ટ્ર ભક્તિ. ખાદીધારી રાજકારણીઓ માટે આ વિચારો સંભવ નથી. તેઓએ આ મહામાનવને ખૂબ દુઃખ આપ્યું છે. નામ ભલે મહાત્મા ગાંધી ચોક હોય ગંદકીનું સામ્રાજ્ય અને જાહેર જીવનમાં વ્યભિચાર કાયમ છે. ગાંધીવાદ એટલે શું? રાષ્ટ્રપિતાનું સાચું સન્માન એટલે આપણા નેતાઓએ પોતાના જીવનમાં સાદગી, સ્વચ્છતા અને જાહેરજીવનમાં નૈતિક મૂલ્યોની સાચા અર્થમાં જાળવણી કરવી અને પ્રજાને સાચો સંદેશો આપવો. રાષ્ટ્રની સેવા જ રાષ્ટ્રપિતાનું સન્માન. (85)

@Gujaratibookz

મંગળ ગ્રહ તેની રાશિઓ અને વિશેષતાઓ

એક જમાનામાં કાયદાવિદ્ અને ન્યાયવિદ્ સન્માન જનક શબ્દો હતા. નાની પાલખીવાળાનું નામ ગાજતું હતું. આજે ન્યાયતંત્રની બાબતમાં અભિપ્રાય બદલાઈ ગયો છે. રાજકારણ અને વકીલાતમાં મંગળ ગ્રહની બોલબાલા છે. રાજકીય પક્ષોના પ્રવક્તાઓ મોટે ભાગે વકીલો હોય છે. આ લોકોનું કામ તાપણું સળગાવવું. તપેલી ગરમ રહેવી જોઈએ. બ્રાહ્મણો માટે કહેવાતું વર મરો, કન્યા મરો, ગોરનું તરભાણું ભરો. આજના સમયમાં વાદી મરો, પ્રતિવાદી મરો ... સમાધાનમાં કોઈને રસ નથી. વાદી અને પ્રતિવાદી વચ્ચે ચા પાણીનો વ્યવહાર પણ તૂટી જાય. મંગળનું કામ યુદ્ધનું છે. અદાલતમાં મળીશું. સમાધાનથી પેલા ત્રીજા પક્ષનું નુકશાન થાય. વકીલ અને ડૉક્ટર પુણ્ય કમાવાના કામો છે પણ આજે લોકોને સૌથી વધુ ડર આ લોકોથી છે. આપણી સંસદ માંગલિક છે. વાત માન્યામાં આવતી નથી. વૃશ્ચિક રાશિ સ્થિર સ્વભાવની અને પ્રચંડ જીદ ધરાવનારી રાશિ છે. રાશિચક્રની આ આઠમી રાશિ વાતનો પીછો છોડવા રાજી નથી. પોતાની અલગ અને સ્વતંત્ર ઓળખ ઉભી કરવામાં રસ ધરાવે છે. (86)

આપણી સંસદ માંગલિક છે. રાજકારણમાં મંગળ ગ્રહની ધાક છે. વૃશ્ચિક રાશિની જાહેર ખબર પ્રગટ થઈ. મોટા ખેલૈયાઓના નામ પ્રગટ થયા. તમામ સૂત્રો કમાન આ લોકો પાસે છે. ભારત રત્ન અટલ બિહારી વાજપેયી, પદ્મ વિભૂષણ લાલકૃષ્ણ અડવાણી, પદ્મ વિભૂષણ શરદચંદ્ર પવાર, બેનશ્રી માયાવતી અને આદરણીય શ્રી નરેન્દ્રભાઈ મોદી અને નીતીશકુમારજી ... વકીલો અને પત્રકારો, ચળવળકારો અને આંદોલનકારીઓ, સૈનિકો અને સ્વતંત્રતા સેનાનીઓ, કાયદો અને મેડિકલ ક્ષેત્ર બધે મંગળનું સામ્રાજ્ય છે. રાજકારણમાં સીધા અને સરળ લોકોનું કામ નથી. વૃશ્ચિક રાશિ ચૂપચાપ કામ કરે છે અને મેષ રાશિ વાસણ ખખડાવે. કાળો ડગલો એટલે અસત્ય અને સફેદ ખમીશ એટલે સત્ય. સત્યમેવ જયતે પલાયન છે. સદ્રક્ષણાય ખલ નિગ્રહણાય. વાત સાચી નથી. રાજકારણમાં ટકવું હોયતો પાપ ગ્રહો અને અગ્નિ તત્વના ગ્રહોની સોબત અને આશીર્વાદ જરૂરી છે. રાજકારણમાં મંગળ ગ્રહની વૃશ્ચિક રાશિએ પોતાની આગવી ઓળખ ઉભી કરી છે. સ્થિર રાશિ એટલે વધુ સમય સુધી ટકી રહેવાની આવડત. (87)

સમાજમાં મંગળદોષ ચર્ચાનો વિષય છે. સત્ય અલગ છે. પાંચ પ્રકારે મંગળદોષની વિચારણા થાય. આરોગ્ય, આવરદા, અકસ્માત, આચરણ અને આવેગ. સ્વાભાવગત મંગળદોષ સૌથી વધુ હાનિકારક કાયમી પ્રકારનો છે. દેખાવથી પણ મંગળદોષ લાગુ પડે. મંગળ અંગારક યોગ કરે. ધાર્યું ના થાય તો હિંસક બની શકે. કાયદો હાથમાં લઈ શકે. આક્રમકતા અને જીદ લોહીમાં છે. પિત્તદોષ, તાવ, રક્તદાબ, ગરમી, શસ્ત્રક્રિયા લાગુ પડી શકે. શસ્ત્ર અથવા વાહન, સાહસ, રમતગમત અથવા સ્પર્ધાત્મક વાતાવરણ ગમે છે. પુત્રના લક્ષણો પારણામાંથી આ ઉક્તિ સાચી છે. ભેંસના શિંગડા ભેંસને ભારે. મંગળ મૃત્યુ બગાડી શકે. શાંતિ જાળવવી, સામો જવાબ ટાળવો, વાદ વિવાદ વંટોળિયો ના બને તેની કાળજી લેવી.

ટૂંકમાં વાતાનુકૂલિત રહેવું. સખણો બેસે તો આંદોલનકારી મંગળ ના કહેવાય. સરવાળે વકીલો ખુશ. મંગળદોષમાં સ્વભાવ, આવરદા, ઉગ્રતા, શારીરિક સંતોષ, જીદ અનેક બાબતોની વિચારણા થાય છે જે સંસારને વિખવાદમાં કે અશાંતિમાં ફેરવી નાખે. મંગળની હાજરી જીવંત અનુભવવા મળી છે. (88)

બાપ એવા બેટા અને વડ એવા ટેટા. સંગ તેવો રંગ. મંગળ ગ્રહને ભણવાનું પસંદ નથી. વર્ગના ઓરડામાં બંધન લાગે છે. ફરવાનું કે વ્યવહારુ જ્ઞાન વધારે પસંદ છે. બે વિકલ્પ છે. મિત્રો ઓળખી લો. આ ગ્રહ કાં તો ભણતર છોડાવી દે અને દોસ્તી સારી મળે તો પરીક્ષામાં પહેલો નંબર અપાવે. મંગળ શુભ ગ્રહો સાથે જરૂરી. બાકી તોફાનીઓની ટોળકી હાથમાં પથ્થર ઉપાડી શકે. મંગળના પણ અનેક રૂપરંગ છે. ઈજનેરી કૌશલ, વ્યવસ્થાપક, વિદ્યુત વિભાગ, વૈદકીય શલ્ય ચિકિત્સક, રમતગમત અને ઈતર પ્રવૃત્તિઓ આ ગ્રહને માફક આવે છે. વૃશ્ચિક રાશિને શરદી કાયમ માટે પરેશાન કરે. આરોગ્ય સંભાળવું. રોગ પ્રતિકાર શક્તિ મધ્યમ સારી. જુસ્સો આપે અને ઉત્સાહી, કોઈની સેહ શરમ ન રાખે. તડ અને ફડ. શરમાય તે કરમાય. બોલે તેના બોર વેચાય. મંગળ ચૂપ કે શાંત ન રહી શકે. મંગળ ગ્રહને રમવાનું વધારે પસંદ છે. સ્પર્ધાત્મક પડકાર ગમે છે. શુભ મંગળ અભ્યાસમાં સંગીન પરિણામ આપે છે. પહેલે, પાંચમે, આઠમે કે બારમે મંગળ આવકાર્ય નથી. (89)

શું રાશિઓ ડરામણી છે? રાશિ એટલે શું? સૂર્યનો આભાસી ભ્રમણ માર્ગ એટલે અનંત અમાપ એક વર્તુળ છે જેને ક્રાંતિવૃત્ત કહેવાય. ક્રાંતિવૃત્તનું બાર ભાગોમાં વિભાજન એટલે રાશિયુક્ત બ્રહ્માંડની વિશાળતા ઊંડાણની સમજ આપે. પ્રત્યેક રાશિ એક ગહન મહાખંડ જેવો વિસ્તાર ધરાવે છે. પ્રત્યેક નક્ષત્ર એટલે વિશાળ મહાસાગર. પ્રત્યેક અંશ એટલે એક ભવ્ય રાષ્ટ્રની કલ્પના કરો. કલા એટલે મહાનગર કે વિશાળ પ્રદેશ અને વિકલા એટલે રાશિયુક્ત 1296000 ભાગોમાં વિભાજન. એક રાશિ = 108000 વિકલા વિભાગો. મહામાર્ગ પર અનેક વાહનો હોય. આપણી નજીકના કે સામેથી આવતા વાહનોની કાળજી લેવી આવશ્યક છે. રાશિનો એક નાનકડો વિભાગ ખુશી આપી શકે કે દુઃખ માટે જવાબદાર ગણાય. આખી રાશિને અપમાનિત ના કરાય. ગ્રહો ભ્રમણ માર્ગમાં સ્થિર નથી. વિશ્વ વિશાળ છે. આપણે બાર રાશિઓ અને તમામ શાસ્ત્રીય ગ્રહો સાથે દોસ્તી કરવી એટલેજ ગ્રહશાંતી. ગ્રહોની ચાલ અને તેનું ફળ કે પરિણામ જાણવા માટે રાશિઓનું અનેક ભાગોમાં વિભાજન કરવામાં આવ્યું છે. અંશાત્મક વિચારણા જ સાચું પરિણામ દર્શાવી શકે. સ્થૂળ વિચારણા વધુ ઉપયોગી નથી. (90)

બહુરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ

વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાના આદરણીય પ્રમુખશ્રીનો સંદેશો ગઈ કાલે સાંભળ્યો અને તેમના દૂરદર્શનનો લાભ પણ મળ્યો. તેઓએ જણાવ્યું કે હવે દોષારોપણ કરવાથી કે કોઈની સામે આંગળી ચિંધવાથી ફાયદો નથી. સમયનો તકાજો સંપીને મુસીબતનો સામનો કરવાનો છે. સમગ્ર વિશ્વના લોકો અને રાષ્ટ્રોએ સંપીને આંતરરાષ્ટ્રીય એકતાના દર્શન કરાવવાનો સમય આવી ગયો છે. હસતા મોઢે રાજી ખુશીથી મોં માગી રકમ ચૂકવી રસીકરણ માટે તૈયાર થઈ જાવ. બચવાની કોઈ છટકબારી નથી. દેશના વડાપ્રધાન પણ રસીકરણના અભિયાનમાં ભારતનું યોગદાન મુખ્ય રહે તેમજ આખું વિશ્વ તેમની સરાહના કરે તેમ ઈચ્છે છે. પેલા બીલ ભાઈની આગેવાનીમાં દવાઓ બનાવનારી બહુરાષ્ટ્રીય સંસ્થાઓ અને વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થા બંને હવે સંપીને આપણા ભાગ્યવિધાતા બની આપણને જીવતદાન આપશે. વર્ષ 2021 માટેના આ ખુશ ખબર છે. ચાલુ વર્ષે વિશ્વ આરોગ્ય સંસ્થાની ભૂમિકા વિવાદાસ્પદ નિવેદનોને કારણે ચર્ચામાં છે. આ સંસ્થા પ્રજાનો વિશ્વાસ ગુમાવી ચુકી છે. અનેક પ્રકારે ટીકાઓનો ભોગ બની છે. (91)

હાથીભાઈના માર્ગદર્શન અનુસાર જંગલમાં નાના પ્રાણીઓ માટે મૌખિક અને ચિત્ર ઓળખવાની પરીક્ષાનું આયોજન થયું. પરીક્ષાનો ડર દૂર કરવા માટે સહેલો સવાલ પૂછવામાં આવશે આ ખુલાસા સાથે ઈનામની જાહેરાત પણ થઈ. વાનરોને ખબર હતી કે સાચો જવાબ આપનારને નાપાસ જાહેર કરવામાં આવે છે. સત્તા આગળ શાણપણ નકામું. જંગલનો રાજા કોણ આ એકદમ સહેલો સવાલ સાંભળી તમામ પ્રાણીઓ ખુશ થઈ ગયા. હવે ઈનામ પાડું. સસલું ચબરાક હતું. વાનરભાઈ પણ હોંશિયાર અને ભરોસાપાત્ર. બંનેની દોસ્તી ફળી. સસલું બોલ્યું જંગલનો રાજા ગણેશજી એટલે હાથીભાઈ તમે પોતેજ. આ જવાબ સાંભળી બાકીના પ્રાણીઓ ખીલખીલાટ હસી પડ્યા. ત્યાર પછી સિંહનું ચિત્ર ગોઠવવામાં આવ્યું. પણ સસલું પોતાની વાતમાં મક્કમ. હાથીભાઈ પ્રસન્ન થયા. પરીક્ષાનું પરિણામ જાહેર કરવામાં આવ્યું. સસલું પહેલા નંબર સાથે ઈનામ જીતી ગયું. બાકીના ઉમેદવારો નાપાસ જાહેર થયા. રાજા વાજા અને વાંદરા. કાગડા બધેજ કાળા. (92)

જન્મકુંડળી એક પવિત્ર સમયોરસ

જન્મકુંડળીની આકૃતિ એક પવિત્ર સમયોરસ છે. મધ્યમાં ચાર લઘુ ચતુષ્કોણ મુખ્ય કેન્દ્ર ભાવો છે. કાજુકતરીનો આકાર છે. આઠ લઘુ ત્રિકોણ છે. રાશિઓ અંકો દ્વારા ઘડિયાળના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં દર્શાવવામાં આવે છે. પૂર્વ દિશા એટલે પ્રથમ અને પશ્ચિમ એટલે સાતમું સ્થાન. દશમ સ્થાન દક્ષિણ અને આકાશ દિશા તેમજ ચતુર્થ ભાવ ઉત્તર અને પાતાળ લોકની દિશા દર્શાવે. લઘુ ત્રિકોણ ઉપદિશાઓ દર્શાવે. ES (E) EN; NE (N) NW; WN (W) WS; SW (S) SE. કેન્દ્ર ભાવો મુખ્ય દિશાઓ E, N, W, S દર્શાવે. પ્રથમ છ સ્થાનો અદ્રશ્ય ગોળાર્ધ અને પછીના ભાવો દ્રશ્ય ગોળાર્ધ. દિવસે સૂર્ય દ્રશ્ય ગોળાર્ધમાં હોય. સૂર્યાસ્ત પછી અદ્રશ્ય ગોળાર્ધમાં આવે. આ પવિત્ર જાદુઈ ચોરસ તો બ્રહ્માંડ છે. જન્મકુંડળીના બાર ભાવો આપણા જીવનની જુદી જુદી બાબતો, પારિવારિક સંબંધો અને અનેક શુભાશુભ પ્રસંગોમાં આપણને માર્ગદર્શન આપે છે. ભાવોની પરસ્પર ગૂંથણી અનેક નવા સમીકરણો ઉભા કરે. ભાવો પણ પરસ્પર એકમેક સાથે શુભાશુભ સંબંધો ધરાવે છે. (93)

જન્મકુંડળીમાં ગ્રહ, રાશિ અને ભાવ ત્રણેય બાબતો પરસ્પર આધારિત છે. પ્રત્યેક ગ્રહનું શુભાશુભ વલણ રાશિઓ નક્કી કરે છે. બાર રાશિઓ પૈકી દરેક ગ્રહ માટે અનુકૂળ, તટસ્થ અને પ્રતિકૂળ રાશિઓ દ્વારા રાશિબળ નક્કી થાય. સૌથી મહત્વની બાબત ભાવબળ છે. ભાવબળ એટલે સત્તા અને રાશિબળ એટલે યોગ્યતા. આ પ્રકારે ભાવબળનું મહત્વ આપો આપ વધી જાય. સરવાળે ભાવબળ જ જાતકને ભાગ્યશાળી બનાવે. સત્તા વગરનો ગ્રહ નકામો. યોગ્યતા સાથે સત્તા આવશ્યક છે. યોગ્યતા વગર પણ સત્તા પ્રાપ્તિ થાય. યોગ્યતા હોય અને સત્તા ના હોય. આ પ્રકારે અર્થ અનર્થ પણ થાય. ગુરુ અને શુક્ર નૈસર્ગિક શુભ ગ્રહો છે. આ ગ્રહોની યોગ્યતા કે ક્ષમતા રાશિઓ નક્કી કરે. સત્તા અને અધિકારનું ક્ષેત્ર જન્મ સમયે આ ગ્રહોનું ભાવબળ એટલે આકાશમાં ગ્રહોની સ્થિતિ આધારે નક્કી થાય. જન્મ સમય બાજી સુધારે કે બગાડી નાખે. જન્મ સમય જ જવાબદારીઓ નક્કી કરે. શુભ ગ્રહ રિસાઈ જાય અને પાપ ગ્રહ નૃત્ય કરે. (94)

સૂર્ય અને મંગળ ઉર્જાના કેન્દ્રો

સૂર્ય એટલે કુદરતી પ્રકાશ અને મંગળ એટલે વીજળી. સૂર્ય એટલે આત્મબળ અને મંગળ એટલે સાહસ. શરીર આપણું વાહન છે. પ્રથમ ભાવ એટલે પૂર્વ દિશા. સૂર્ય મંગળ સૂતેલાને જગાડે. આરામ હરામ છે. ચંદ્ર એટલે મન. પ્રથમ ભાવ હું પણુ આપે. પોતાનું મહત્વ આંકે. બીજો ભાવ એટલે મારો પરિવાર. ત્રીજો ભાવ ભાઈબેનો અને પડોશી ધર્મ. ચોથો માતૃ ભક્તિ, પાંચમ સંતાન સુખ. જન્મકુંડળીના ચાર ભાવો પરિશ્રમ અને જાત મહેનત દર્શાવે છે. પ્રથમ, તૃતીય, ષડ અને દશમ. બીજો, ચોથો, પાંચમો, નવમો અને અગિયારમો ભાવ જાતક માટે તૈયાર ભાણે જમવાની સ્થિતિ પણ ઉભી કરી શકે. મહેનત કરે કોઈ, ભોગવે કોઈ. આ જાતકો ભાગ્યવાન ગણાય. બાકીના ભાવો પરાધીન, બેકાર, કામચોર અથવા ભાગ્યમાં લખ્યું હશે તો મળશે. આ સત્ય છે. કેટલાક ભાવો વગર મહેનતે લીલા લહેર અને દરરોજ દિવાળી દર્શાવે છે. જલસા કરો જયંતીલાલ. કેટલાક ભાવો આપણને નીચોવી નાખે છે. બાર ભાવો સત્તાના કેન્દ્રો છે. કર્મનું ફળ એટલે જેલ કે મહેલ. રાજકારણ પાપ કહેવાય. (95)

સૂર્ય જીવનદાતા છે. સૂર્ય એટલે અજવાળું. મંગળ એટલે ઉત્સાહ, થનગનાટ, શારીરિક ઉર્જા. સૂર્ય અને મંગળ વગર અંધકાર. ચહલ પહલ, ભાગ દોડ, વિશ્વનું સંચાલન, નેતૃત્વ, વાહનવ્યવહાર, જીવનનૌકા આ બાબતો આ ગ્રહોને આભારી છે. અગ્નિ તત્વ જીવનનું સત્ત્વ છે. આવરદા આપે છે. માંદગીમાંથી બેઠા કરે છે. અગ્નિ વધી જાય તો ઈર્ષા, અહંકાર, પિત્ત અને વર્ચસ્વ આપે. આ ઉર્જાનો યોગ્ય ઉપયોગ મોટી સફળતા અપાવે. સૂર્ય પ્રસિદ્ધિ માટે અને મંગળ બહાદુરી માટે વખણાય છે. સ્પર્ધાત્મક અભિગમ, સ્વમાન, સત્તા, સંકલ્પ, જાત મહેનત, આગવી ઓળખ આ બાબતો સારી પણ અહમ, ઘમપછાડ, તોરો, આગ આપણને બાળી નાખે. ગોચરમાં સૂર્ય અને મંગળ કુંડળીમાં ગરમાવો લાવે છે. પડકારો ગમે છે. સ્વભાવમાં તડાફાડી ને કારણે કૌટુંબિક જીવનમાં ભડકો અને ભડાકો. સરવાળે વકીલો ખુશ. અગ્નિ તત્વ આવશ્યક અને ઉપયોગી ગણાય પણ તેની પણ મર્યાદા જાળવાવી જોઈએ. અન્યથા વિનાશને નોતરે. મોટું નુકશાન ભોગવવું પડે. (96)

સૂર્ય અમલદાર અને મંગળ મેનેજર છે. કોઈ સમજદાર અર્થ શાસ્ત્રીને પૂછવું જોઈએ કે એમ.બી.એ. ભણવાથી શું ફાયદો? આ લોકો દેશની અર્થ વ્યવસ્થા કરતાં પોતાની અર્થ વ્યવસ્થામાં વધુ રસ ધરાવે છે. રાજકારણમાં સાહેબ શબ્દમાં ખુશામત, મોટાપણું અને સ્વાર્થ વધારે પણ ભણતર, સેવા કે જવાબદારીની ભાવના શૂન્ય જણાય છે. છુટાછેડા માટે સૂર્ય અને મંગળ સૌથી વધુ જવાબદાર છે. સાતમે સૂર્ય લગ્ન જીવનમાં મુશ્કેલી અને છુટા છેડાની નોબત લાવી દે છે. સૂર્યના આકરા સ્વભાવની મોટી કિંમત ચૂકવવી પડે છે. પરંતુ શનિ અને રાહુ બદનામ થાય છે. કરે કોઈ અને ભોગવે કોઈ. પ્રચંડ જીદ અને આગ્રહી સ્વભાવ હકારાત્મક બાબતો માટે શુભ બાકી અશુભ. જ્યારે જન્મ કુંડળીના પ્રથમ સ્થાન સાથે સૂર્ય મંગળનું જોડાણ થાય, સૂર્યોદય કે મંગળ ગ્રહના ઉદય સમયે જન્મ થયો હોય ત્યારે

આ બંને જીદી ગ્રહોને સાચવવા અને સંભાળવાનું કાર્ય મુશ્કેલ બની જાય છે. બીજાઓનો અવાજ કચડી નાખવો એ આવડત ઠોકશાહી કહેવાય. (97)

સૂર્ય પિતા, પરિવારનો મોભી અને મંગળ ભ્રાતા છે. જન્મ કુંડળીનો ત્રીજો ભાવ પરાક્રમ દર્શાવે છે. તમારી આંતરિક વર્તણૂક અને મનઃ સ્થિતિની અહીં જાણકારી મળે છે. ત્રીજા સ્થાનમાં રહેલા ગ્રહોનું પ્રતિબિંબ આપણી વર્તણૂકમાં અવશ્ય જોવા મળી શકે. આ ભાવ આત્મબળ અને સંકલ્પબળ સૂચવે છે. ત્રીજો ભાવ અંતરમન પણ કહેવાય. માતા તરફથી ગર્ભમાં મળેલા આ સંસ્કાર છે. ત્રીજે પાપ ગ્રહો યશસ્વી બનાવે. ભલભલાની ચોટલી કાપે. કોઈનાથી ના ડરે. પ્રચંડ આત્મવિશ્વાસ આપે. ત્રીજો ભાવ વધારે દૂષિત થાય ત્યારે જાતક આત્મહત્યા જેવું ઘાતક પગલું ભરી શકે. ચંદ્ર, શનિ, કેતુ, સંવેદનશીલ સ્વભાવ, હતાશા અને તમામ દરવાજા બંધ થઈ જાય ત્યારે જ આ માર્ગ દેખાય. આપણા સારા માઠા તમામ કર્મોની અહીં નોંધપોથી છે. પોતાને જાણકારી છે. પરિણામનો ડર કે પહાડ જેવી ભૂલ કારણભૂત બની શકે. શનિ પ્રધાન વ્યક્તિઓ માટે એકલતા જોખમી છે. અંતરમનની અંદરનો ઉભરો ઠાલવવો પડે. સારા મિત્રો કે સંતાનો બાજી સુધારી શકે. (98)

અગ્નિ તત્વની ત્રણ રાશિઓ અને ત્રણ ગ્રહો એટલે મેષ, સિંહ, ધનુ અને સૂર્ય, મંગળ, ગુરુ. મંગળનું અગ્નિ તત્વ આંખોમાં વાંચી શકાય. ત્રાંસી નજર. સમજદાર કો ઈશારા કાઢી. ક્ષણિક ગુસ્સો બાજી બગાડી નાખે. મંગળનો ઉત્સાહ રોકવામાં આવે, વારંવાર ટકોર કરવી કે સાહસમાં અવરોધ કે રમતના મેદાનમાં હાર. આ અગ્નિ માનસિક અને શારીરિક છે. અગ્નિ એટલે ઈર્ષા. ક્ષત્રિયની તલવાર કે શસ્ત્રનો પ્રયોગ કે શક્તિ પ્રદર્શન. ભૂખ, રક્ત દાબ અને માથું દુઃખવું સામાન્ય પ્રકાર છે. રીક્ષા કે વાહન ચાલકો સાથે પંગો સામાન્ય ઘટના છે. મંગળનું અગ્નિ તત્વ લોહીલુહાણ કરી શકે. હિંસક થઈ શકે. સ્પર્ધાત્મક અભિગમ, તીવ્ર ઈચ્છા શક્તિ. હાર પસંદ નથી. જાત મહેનત, નેતૃત્વ અને બળથી પણ કામ કઢાવી શકે. ડરથી પણ કામ થઈ જાય. મંગળ એક સાહસિક ગ્રહ છે. જવાબદારીનો ભાર ઉપાડે, હુકમ કરે અને હુકમનું પાલન પણ કરે. સમય અને સંજોગો અનુસાર બહાદુરી દેખાડે. આત્મસન્માનને મહત્વ આપે. આ ગ્રહ જલદીથી થાકનાર નથી. સામી છાતીએ લડનાર છે. (99)

સૂર્ય સત્તાનું અભિમાન, ખુરશીની લડાઈ. આત્મ સન્માનને ઠેસ કે જાહેરમાં અપમાન સહન ના કરે. આ લોકો મહાનુભાવો કહેવાય. ઉઠક બેઠક અલગ હોય. પદ, મોભો અને ખુશામતમાં આડે આવનારા અવરોધોને કચડી નાખે. બોસ એટલે બોસ. તમારી બરાબર મેથી મારે. પ્રગતિ અટકાવી દે. ફેંકી અને ફગાવી દે. મૂર્ખ પણ હોઈ શકે પણ પદનું માન જાળવવું પડે. અહમ, અહંકાર સૌથી વધુ છે. હૃદય પર અસર થાય. ચશ્મા, આંખોની સમસ્યા. પિત્ત પ્રકોપ આપે. આંતરડા પર અસર કરે. ખોરાકમાં ચરી પાડવી પડે. સૂર્યની ગરમી ચામડી દઝાડે. વારંવાર તાવનો હુમલો થાય. આકરો તાપ સહનના થાય, સ્વભાવમાં પ્રચંડ જીદ. સમાજના પ્રમુખ, નગર શેઠ, અમલદાર, શાખા પ્રમુખ, સત્તા ભૂખ્યા રાજકારણીઓ આ યાદીમાં આવે. સરકારી ખુરશી અને પદનો શુભાશુભ ઉપયોગ કરે. ગુસ્સામાં ખૂબજ ઊંચા અવાજે વાત કરે. પદ અને ફોટાનો મહિમા અપરંપાર. સૂર્યની એક અલગ ઓળખ

છે. સામાન્ય સંજોગોમાં સૂર્ય એક ગંભીર પ્રકૃતિ ધરાવતા ગ્રહની ઓળખ ધરાવે છે.
(100)

સૂર્ય એટલે ઝળહળાટ, પ્રકાશ, પદ અને ફોટાનો મહિમા અપરંપાર. પ્રસિદ્ધિની ભૂખ. પદ અને પદવી બન્નેની વ્યાખ્યા અલગ છે. ફોટો છપાય તો રાજીના રેડ. સરવાળે વાહ વાહ થવી જોઈએ. સૂર્ય ગંભીર ગ્રહ છે. સહજ નથી. સૂર્ય ગ્રહના સ્વભાવમાં માનપાન, જાહેર સન્માન, ફુલહાર મનગમતી બાબતો છે. ખુરશી અને પદ મળે તો જ આ ગ્રહ સંતોષની લાગણી અનુભવે. સાહેબની અનુકૂળતાએ મુલાકાતનો સમય નક્કી કરવો પડે. ગુરુ ગ્રહને જ્ઞાન અને મોટાપણું પસંદ છે. સમાજ એટલે હું. ગુરુ ગ્રહને ભાગ્ય પણ કહેવામાં આવે છે. ન માગ્યું દોડતું આવે. ભૂદેવની આંખોમાં ઝેર અને વણિકના પેટમાં પાપ. નજર ઉતારવી પડે. બ્રાહ્મણ કે ગુરુનું અપમાન ભારે પડી શકે. ગુરુ સરખામણી કરનારો અને ક્ષમાવાન ગ્રહ છે. ગુરુ અને સૂર્ય ભેગા થાય એટલે પદ, મોભો, સમાજ અને જાહેર જીવનમાં નામના મળે. રાજકીય મહત્વકાંક્ષા વધી જાય. તમારી અલગ ઓળખ અને સાથે અભિમાન પણ પ્રકાશમાં આવે. ગુરુની હાજરી સૂર્યને વધુ પરિપક્વતા આપે.
(101)

ગુરુ ભાગ્યસ્થાન સ્થાન સાથે સંબંધિત ગ્રહ હોવાથી તેને ભાગ્ય કહેવામાં આવે છે. નૈસર્ગિક રાશિચક્રની નવમી ધનુરાશિનો સ્વામી ગ્રહ ગુરુ છે. ન માગ્યું દોડતું આવે. ગુરુની હાજરી સૂર્યને વધુ પરિપક્વ અને સમજદાર બનાવે અને સફળતા અપાવે. અમલદારો માટે શુભાશુભ કહી શકાય. અપેક્ષાઓ વધી જાય. પ્રવૃત્તિનો વિસ્તાર અને વ્યાપ વધી જાય. કોઈપણ પ્રકારના અંકુશ રહિત સત્તા વિનાશકારી પણ બની શકે. સારો ગુરુ અતિથિ અને મહેમાન ભૂખ્યો હોય. આખો દિવસ પૈસો, પરિવાર, સંતાનો, લક્ષ્મી, શેર બજાર અને વાનગીઓની ચર્ચા કરે. રસોઈના વખાણ ના થાય તો દુઃખી. ભાવતું ભોજન અને ઊંઘ વગર ગાડી આગળ ના વધે. ગુરુ એટલે નસીબ. લગ્ન પ્રસંગે જોડી શોધવી અને બનાવવી એ પરવરદિગારના હાથમાં છે. શુભ ગુરુ કુટુંબ સુખ આપે. પૈસો, પરિવાર અને ભોજનસુખ તો ભાગ્યશાળીને જ પ્રાપ્ત થાય. લગ્ન પ્રસંગે કે ભાગીદારી કરતી વખતે સામેની રાશિઓ, આમને સામનેની રાશિઓની પ્રાણ અને પ્રકૃતિ સમજવી પડે. (102)

ચોઘડિયાંઓની બોલબાલા અને તેનું સત્ય

આજકાલ ચોઘડિયાંઓની બોલબાલા છે. આ ચોઘડિયાંઓ જાણે ગ્રહો, રાશિઓ અને નક્ષત્રોને પડકારી રહ્યા છે કે જુઓ તમારો કોઈ ભાવ પણ પૂછતું નથી. મુહૂર્ત એટલે ચોઘડિયાંઓની મોનોપોલી. આ જાણકારી હોય એટલે મુહૂર્ત શાસ્ત્રમાં પારંગત કહેવાય. દરેક પંચાંગોમાં, કેલેન્ડરમાં ચોઘડિયાં દર્શાવતું કોષ્ટક ના છપાય તો કેલેન્ડર વેચાય નહિં. રાત્રિના અને દિવસના ચોઘડિયાં અલગ અને વાર પ્રમાણે આ ક્રમ જળવાય. દિવસના ચોઘડિયાંનો આરંભ સૂર્યોદયથી થાય. રાત્રિના ચોઘડિયાંનો આરંભ સૂર્યાસ્ત સમયથી થાય. ચોઘડિયાં એટલે હાથવગું મુહૂર્ત જે કોઈપણ પ્રકારની ગણિતની મગજમારી વગર સહેલાઈથી શોધી શકાય. વિદ્વાન ગોર મહારાજે પણ મુહૂર્ત માટે આપેલો સમય શુભ ચોઘડિયાં સાથે મેળ ન ખાય તો તે સમય સ્વીકાર્ય ન ગણાય. કન્યા વિદાયનો સમય નક્કી કરવાનો હોય કે પછી બાળકને પ્રથમ વખત નિશાળે મોકલવાનું હોય. ધન તેરશને દિવસે ચાંદીના સિક્કા ખરીદવાથી માંડીને લક્ષ્મી પૂજન માટે ચોપડા ખરીદતી વખતે ચોઘડિયાંનું ચલણ જ કામ લાગે છે. (103)

ચોઘડિયાંઓની ઈર્ષા આવે તેટલી હદે આપણા દરેક મહત્વના કાર્યોમાં ચોઘડિયાંઓની મરજી વગર આગળ વધી શકાતું નથી. ચોઘડિયાંઓની આ ઈજારાશાહી આગળ આપણી સૂર્યમાળા અને તેના સભ્ય ગ્રહોની બોલતી બંધ થઈ જાય છે. ચલ, શુભ, લાભ કે અમૃત ચોઘડિયાંમાં કાર્યારંભ થાય એટલે સફળતાની ખાતરી એવી માન્યતા આપણા સૌમાં ઘર કરી ગયેલી છે. એક નક્કર વાસ્તવિકતા એ છે કે આપણે ત્યાં કાઢવામાં આવતા લગભગ મોટાભાગના મુહૂર્તો ચોઘડિયાં અનુસાર હોય છે. જૈનમુનિઓ યાત્રા પ્રસંગે ચોઘડિયાંઓનો ઉપયોગ કરતાં હતા. ચોઘડિયાંઓને જ્યોતિષશાસ્ત્રનો કોઈ પણ આધાર નથી. ટૂંકમાં તમે કોઈ મહત્વના કાર્યનો પ્રારંભ કરો અને તે સમય રોગ, ઉદ્વેગ કે કાળ ચોઘડિયું હોય તો જરા પણ ગભરાવાની જરૂર નથી. જો આ સમયે ગોચરના ગ્રહોની સ્થિતિ તમારી જન્મ કુંડળીને અનુકૂળ હોય તો ધાર્યું પરિણામ પ્રાપ્ત થઈ શકે. આવા પ્રસંગોએ સૂર્યમાળામાં ગ્રહોની સ્થિતિ આધારિત હોરા મુહૂર્ત વધુ અસર કારક સાબિત થઈ શકે. આ ચોઘડિયાંઓ પાસેથી વધુ અપેક્ષા રાખવી યોગ્ય નથી. (104)

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણ સાગર

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણ સાગર. આજે શનિવાર તા. 17.10.2020, વિક્રમ સંવત 2076નો અંતિમ પડાવ. નીજ આશ્વિન શુક્લ પક્ષ પ્રતિપદા. શારદિય શક્તિ પર્વ નવરાત્રિનો પ્રારંભ. મુંબઈમાં સૂર્યોદય 06 ક. 35 મિ. કલાકે. મુંબઈમાં સૂર્યાસ્ત 18 ક. 57 મિ. સમયે. પૂર્વ ક્ષિતિજે રાશિચક્રની પ્રથમ મેષ રાશિ અને અશ્વિની નક્ષત્ર ઉદિત થશે. તેથી આસો મહિનો નામકરણ થયું. સૂર્ય અને ચંદ્ર સાથે અમાવાસ્યા કન્યા રાશિમાં પૂર્ણા. સૂર્ય અને ચંદ્ર બંને તુલા રાશિમાં પ્રવેશ. ચંદ્ર બપોરે 11 ક. 53 મિ. સમયે સ્વાતિ નક્ષત્રમાં. સૂર્ય તુલા રાશિમાં સવારે 06 ક. 35 મિ. સમયે. ગુરુ અને શનિ સૂર્યાસ્ત સમયે મધ્યઆકાશની શોભા. પૂર્વમાં મંગળની હાજરી. સૂર્યાસ્ત પછી ચંદ્રાસ્ત. સ્વાતિ એટલે નેતાઓની દિવાળી. રાજકારણના ખેલ જોવા મળશે. સૂર્ય તુલા રાશિમાં મહાનક્ષત્ર ચિત્રા, સ્વાતિ અને વિશાખા. મંગળ, રાહુ બળવાન થશે. મંગળ અશુભ. વૃષભ, મીન અને વૃશ્ચિક પર વિશેષ નજર રહેશે. મંગળ અને ગુરુ વચ્ચે કેન્દ્ર યોગ અને રાહુ એટલે રાજકારણ. ગરમી ત્રાહિમામ્. (105)

સૂર્ય સુવર્ણ છે અને ગુરુ પીળું સોનું કહેવાય. આ બંને ગ્રહો શુભ હોયતો સોનામાં સુગંધ ભળે. સમજદાર શાસક જોવા મળે. પ્રજા એટલે જ પરિવાર. આ પ્રકારની સમજણ આવશ્યક છે. વિચારોની અને મનની વિશાળતા અનુભવાય. પ્રદેશ, જાતિ, ભાષાના સંકુચિત સમીકરણો એટલે માનસિક કૂપમંડૂકતા. ગુરુનો સંદેશ છે વિશ્વ બંધુત્વનો પ્રચાર અને પ્રસાર સાથે જ્ઞાનનું વિતરણ અને વિસ્તરણ કરવું. સૂર્ય એટલે પ્રકાશ અને પ્રસિદ્ધિ. ચોમેર નામના અપાવે. જયજયકાર થાય. સામાજિક ઓળખ પ્રાપ્ત થાય. સ્વદેશે પૂજ્યતે રાજા, વિદ્વાન સર્વત્ર પૂજ્યતે. શુભ ગુરુ એટલે શુદ્ધવાણીનું વહેણ, આધ્યાત્મિક શક્તિ અને નિર્મળ આચરણ. ગુરુ એટલે દયા, કરુણા, ઉદારતા અને ક્ષમા. સારી આવકથી બે પૈસાની બચત થાય અને માથે દેવું ના હોય તેને કહેવાય શ્રી લક્ષ્મી. ગામના પૈસે દિવાળી કરનારાઓની આપણે ત્યાં બોલબાલા છે. સૂર્ય, ગુરુ અને મંગળની એકી રાશિઓ એટલે અગ્નિ તત્વ. મંગળ એટલે વિદ્યુત ઊર્જા. વીજળી વેરણ થઈ એટલે બત્તી ગુલ થઈ જાય. (106)

આજે શનિવાર, તા. 24.10.2020. તારીખ શુભ, સંવેદનશીલ અને યશસ્વી છે. ભૌતિકવાદી છે. નીજ આસો શુક્લ પક્ષ આઠમ પરં નોમ. સંવત ૨૦૭૬નો આખરી મહિનો. ચંદ્ર આજે મકર રાશિમાં શુભ શ્રવણ નક્ષત્રમાં છે. શનિચંદ્રની યુતિ એટલે આવનારા દિવસોનું હવામાન ખબર પડે. સૂર્ય તુલા રાશિમાં સ્વાતિ મહાનક્ષત્રમાં પ્રવેશ. બુધ અને શુક્ર વચ્ચે રાશિ પરિવર્તન. મંગળ અને બુધ વક્રી. સૂર્ય રાહુના મહાનક્ષત્રમાં એટલે ગંદુ રાજકારણ. રાહુ અશુભ હોય તો શાંતિ જાળવવી. રાહુ શુભ હોયતો નવી તક ઉભી થાય. આગામી મંગળવાર વિશેષ મહત્વનો. વિરોધ પક્ષોને એક વધુ તક. જોર અજમાવી લો. શનિ અને ગુરુ બંને શુભ છે. મુંબઈમાં સૂર્યાસ્ત સાંજે 18.06 કલાકે. ગુરુ, ચંદ્ર, શનિ, મંગળ રાત્રિ આકાશની સુંદરતા વધારે. શુક્ર સવારને સજાવશે અને શણગારશે. કેન્દ્રયોગો એટલે અશુભ રાજકીય

માહોલ. મંગળ, રાહુ જેવા ગ્રહો ગોચરમાં બળવાન બને ત્યારે વિરોધપક્ષો ગેલમાં આવી જાય. શાસક પક્ષની ફજેતી થાય. રાષ્ટ્રભાવનાનું પતન થાય. વધુ વિગતવાર ચર્ચા આવતા શનિવારે. (107)

શનિવાર, તા. 31.10.2020. વિક્રમ સંવત 2076 અશ્વિન શુક્લ પક્ષ શરદપૂર્ણિમા, દેવમંદિરોમાં ઉત્સવ. મહાકાવ્ય રામાયણના રચયિતા આદિકવિ મહર્ષિ વાલ્મિકી જયંતી. મુંબઈમાં સૂર્યોદય 06 ક. 42 મિ. સવારે સૂર્યાસ્ત 18 ક. 01 મિ. સાંજે ચંદ્રોદય 17 ક. 58 મિ. સાંજે પૂર્ણિમાનું ચંદ્રદર્શન પૂર્વ ક્ષિતિજની ઉપર 20 ક. 19 મિ. રાત્રે. ચંદ્ર મેષમાં અહોરાત્ર. અશ્વિની નક્ષત્રમાં 17 ક. 45 મિ. સુધી સાંજે ત્યારબાદ ચંદ્ર ભરણી નક્ષત્રમાં. સૂર્ય તુલામાં મહાનક્ષત્ર સ્વાતિ સ્વામી ગ્રહ રાહુ. બુધ અને શુક્ર વચ્ચે રાશિ પરિવર્તન યોગ. મહત્વની તારીખો 4 અને 5 નવેમ્બર. ગુરુ ધનુ રાશિમાં સૂર્યના ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રમાં પ્રવેશ. અશુભ રાજકીય માહોલ. વર્તમાનમાં વિરોધ પક્ષો એટલે રાહુ મુખ્ય ગ્રહ, શાસક પક્ષ કેન્દ્ર સરકાર એટલે શનિ મુખ્ય ગ્રહ. રાજકારણમાં સૂર્ય અશુભ હોયતો ખુરશી અને સત્તા સામે પડકાર. સૂર્યાસ્ત પછી ગુરુ, શનિ, મંગળ અને ચંદ્રના દર્શન થાય. તા. 31.10.2020ના અંકોમાં ચારનું વર્ચસ્વ સાથે સૂર્ય અને મંગળની હાજરી. (108)

@Gujaratibookz

બાર ભાવો એટલે ગ્રહોનું નિવાસ સ્થાન

પાપ ગ્રહો ગ્રહ, છ, દશ અને અગિયારમે સ્થાને વિશેષ બળવાન બની મહાપરાક્રમી બનાવે. સરવાળે ગ્રહ, રાશિ અને ભાવ ગ્રહોનો મિજાજ અલગ અલગ હોય. પરસ્પર સમીકરણ બદલાય. ગ્રહોય પરિબળો એકમેક પર આધારિત છે. શૂન્યમાંથી સર્જન. શૂન્યાવકાશ એટલે ખાલીપો. પરીક્ષામાં શૂન્ય એટલે મસમોટું મીંડું. ડફોળ. અંકની જમણી બાજુ શૂન્યનું જમા પાસું છે. વર્તુળ એટલે સ્નેહીજનોનો સથવારો. કુંડાળું એટલે અપશુકન. વર્તુળ વગર ભૂમિતિનું ભાવિ શૂન્ય. રાશિચક્રના વર્તુળનો વ્યાપ અનંત છે. વિષુવવૃત્ત એટલે 40000 કી.મી. નો વ્યાપ. ચક્રની શોધનું મહત્ત્વ નોબલ પારિતોષિકથી ન આંકી શકાય. વર્તુળનું સૂક્ષ્મ વિભાજન એટલે કાળચક્ર માપવાનું યંત્ર. વર્તુળ = 360 અંશ * 60 કલા * 60 વિકલા = 1296000 ત્રેતાયુગના વર્ષની સંખ્યા. ત્રિકોણયોગ = 120 અંશ = 432000 કળિયુગના વર્ષો. 240 અંશ * 60 કલા * 60 વિકલા = 864000 દ્વાપરયુગના વર્ષો. 480 અંશ = 1728000 સતયુગના વર્ષો. દશ શુભ ત્રિકોણ = 1200 અંશ = (120+240+360+480) અંશ = 4320000 વર્ષ = ચાર યુગ. (109)

ગ્રહ નૈસર્ગિક શુભ, તટસ્થ કે અશુભ લક્ષણો ધરાવે. શુભ, પાપ, કૂર જેવા વિશેષણ વપરાય. મિત્ર રાશિ ગ્રહને માફક આવે અને શત્રુ રાશિમાં અશુભ બાબતો પ્રકાશમાં આવે. ગ્રહ અને રાશિની ચર્ચા જોડીમાં જ શોભે અને ન્યાય થાય. રાશિ ગ્રહની યોગ્યતા દર્શાવે. ભાવ એટલે જન્મ કુંડળીમાં ગ્રહનું સ્થાન અને જવાબદારી. જન્મસમયે, ચોક્કસ દિવસે, ઈષ્ટ સ્થળે આકાશમાં ગ્રહની સ્થિતિ પૃથ્વીના પોતાની ધરી પરના ભ્રમણ પર અવલંબન કરે છે. ભાગ્ય એટલે શુભ જન્મ સમય અને ગ્રહોની અનુકૂળ ગોઠવણી. ભાવ ગ્રહની સત્તા અને જવાબદારી નક્કી કરે છે. પ્રથમ ભાવ એટલે પૂર્વ દિશાની રાશિથી શ્રી ગણેશ થાય. ચંદ્રના નક્ષત્રને જન્મ નક્ષત્ર અને સૂર્યના નક્ષત્રને મહાનક્ષત્ર કહેવાય. જન્મ નક્ષત્ર જાતકનું ભાગ્ય નક્કી કરે. આ નક્ષત્રનો સ્વામી ગ્રહ આપણી જન્મ સમયની દશા દર્શાવે. જન્મનક્ષત્રની આગળના નક્ષત્રોનું મહત્ત્વ વધી જાય અને પાછળના નક્ષત્રોનું મહત્ત્વ ઘટી જાય. કારણકે આગળના નક્ષત્રો જ આવનારી દશાઓમાં નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવે. (110)

બાર ભાવ એટલે બાર વિભાગો. પ્રથમ ભાવ એટલે પૂર્વ દિશાની રાશિથી શ્રી ગણેશ થાય. પછી બાકીના દરેક ભાવની રાશિ ક્રમ અનુસાર ઘડિયાળના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં નક્કી થાય. ભાવમાં રાશિ મુકાય અને તેમાં ગ્રહ સ્થાન લે. અંક 1 પૂર્ણ રાશિ સૂચક છે. અંક 1 એટલે મેષ રાશિના 0 થી 30 અંશનો વિભાગ. અંક 2 એટલે વૃષભ રાશિના 30 થી 60 અંશનો વિભાગ. એક વર્તુળ બરાબર 360 અંશ, બાર રાશિઓ. 360 અંશ બરાબર 1296000 વિકલા. 120 અંશ બરાબર ચાર રાશિ, 432000 વિકલા. 360 અંશ બરાબર 27 નક્ષત્રો. પ્રત્યેક નક્ષત્રના ચાર વિભાગો ચરણ કહેવાય. એક ચરણ બરાબર 12000 વિકલા, એક નક્ષત્ર

બરાબર 48000 વિકલા, 27 નક્ષત્રો બરાબર 1296000 વિકલા બરાબર ત્રેતાયુગ. જ્યોતિષશાસ્ત્રનો પાયો એટલે સિદ્ધાંત ગણિત. સૂક્ષ્મ અને સચોટ ફળકથન આ વિભાજનો પર આધારિત છે. માંહી પડ્યા તે મહાસુખ પામે, દેખણહારા દાઝે જોને, પ્રીતમના સ્વામીની લીલા. જ્યોતિષશાસ્ત્રમાં જોડકાં બાળકો આપણને સમયની મહત્તા શીખવાડે છે. થોડીક સેકન્ડોમાં ભાવિ પલટાઈ જાય. (111)

ભાવ એટલે ગ્રહોનું નિવાસ સ્થાન. જન્મ કુંડળીના બાર ભાવો એટલે બાર સ્થાનો. દરેક સ્થાન સાથે સૌ પ્રથમ રાશિ જોડાય. ત્યારબાદ રાશિ અનુસાર ગ્રહ આપોઆપ સ્થાન ગ્રહણ કરી લે. ગ્રહ અને રાશિના અનેક નિયમો છે. ગ્રહ વગરની રાશિ સંભવ છે પણ રાશિ વગરનો ગ્રહ ના હોય. ગ્રહ અને રાશિની જોડી છે. પાટા વગરની રેલગાડી સંભવ નથી. સામાન્યપણે ઓક્ટોબરની 15 તારીખથી નવેમ્બરની 15 તારીખ દરમિયાન સૂર્ય એક મહિના સુધી તુલા રાશિમાં રહે. જન્મકુંડળીમાં ગ્રહની સાથે લખેલો અંક ગ્રહની રાશિ દર્શાવે છે. અહીં 7 એટલે સાતમી તુલા રાશિ. ગ્રહનું સ્થાન ચંચળ છે. ગ્રહ રાશિ ઝડપથી બદલતો નથી. સૂર્યોદય સમયે પૂર્વ દિશામાં સૂર્યની રાશિ આવે. સૂર્ય પોતાની રાશિ સાથે જોડાયેલો રહે પણ અંદાજિત દર બે કલાકે ભાવ બદલે. દરેક ભાવની રાશિ દર બે કલાકે બદલાય. 1436 મિનિટ અને સાડા ત્રણ સેકન્ડ સમયમાં એક પછી એક બાર રાશિઓ ક્રમ અનુસાર પૂર્વ ક્ષિતિજે એટલે જન્મ કુંડળીના પ્રથમ ભાવમાં આવે. સતત તસવીર બદલાય. (112)

ગ્રહ વગરનો ખાલી ભાવ હોઈ શકે. પણ રાશિ વગરનો ભાવ સંભવ નથી. એક ભાવ સાથે એક કરતાં વધુ રાશિ જોડાઈ શકે. એક જ રાશિ એક કરતાં વધુ ભાવો સાથે પણ જોડાઈ શકે. રાશિ ગલિત અને ચલિત થાય. ગલિત રાશિ ને ક્ષય તિથિ સાથે સરખાવી શકાય. એકી સાથે સામસામેની બે રાશિઓ ગલિત થાય. આ બાબતો જન્મસ્થળના ભૌગોલિક અક્ષાંશ અને રેખાંશ પર અવલંબન કરે છે. ભૂગોળ બરાબર પચાવવી પડે. જ્યોતિષ ગણિત સમજ પડે તો મજા પડી જાય. બાકી માથાનો દુઃખાવો. ખગોળ તો વધારે અઘરો વિષય છે. આપણી પૃથ્વી પર છ મહિનાની રાત્રિ અને છ મહિનાનો દિવસ સંભવ છે. ચંદ્ર પર અહોરાત્ર એટલે 14, દિવસ રાત્રિનો અંધકાર અને 14, દિવસ સૂર્યનું અજવાળું અનુભવાય. અહોરાત્ર એટલે દિવસ અને રાત્રિનો સરવાળો. સૂર્યોદય સમયે ઉગનારી રાશિ બપોરે બાર કલાકે દશમ સ્થાનમાં જોવા મળે. સૂર્યાસ્ત સમયે સાતમા ભાવમાં આજ રાશિ આવે અને મધ્યરાત્રિના સમયે આ રાશિ ચતુર્થ ભુવન પાસે પહોંચી જાય. (113)

પ્રત્યેક ગ્રહને દૈનિક ગતિ હોય જે અનુસાર તે ગ્રહ સૌ પ્રથમ પોતાની ધરી ફરતે અને સાથે સૂર્ય ફરતે પ્રદક્ષિણા કરે. ધરી ફરતે ભ્રમણને કારણે દિવસ અને રાત્રિ થાય અને મોટી પ્રદક્ષિણા એટલે 360 અંશનું અંડાકાર વર્તુળ એટલે બાર રાશિઓમાં ભ્રમણ. ઉત્તર ભારતીય પદ્ધતિમાં ભુવનો સ્થિર છે. ઘર બદલી શકાય પણ ખસેડી ના શકાય. ગ્રહ પોતાની રાશિ સાથે જ કુંડળીના બાર ભાવોમાંથી પસાર થાય. ભાવની રાશિ બદલાય અને આપોઆપ ગ્રહનું સ્થાન બદલાય. દૈનિક ગતિ વક્રી, સ્થિર, મંદ, અતિમંદ, શીઘ્ર, અતિચારી, મધ્યમ ઈત્યાદિ પ્રકારે હોય. ચંદ્ર સૌથી

ઝડપી ગ્રહ છે. સવા બે દિવસમાં એક રાશિ, 30 અંશનું અંતર કાપે. વરુણ 14, પ્રજાપતિ 7, શનિ 2.5, રાહુ અને કેતુ 1.5, અને ગુરુ 1 વર્ષ બાદ રાશિ બદલે. મંગળ 1.5 માસ, સૂર્ય 1 માસ, જ્યારે બુધ, શુક્રને અંદાજે પખવાડિયું લાગે. વક્રી ગ્રહ સામાન્ય કરતાં વધુ સમય એક રાશિમાં પસાર કરે. ચંદ્ર સહિત દરેક ગ્રહ ક્યારે રાશિ અને નક્ષત્ર બદલશે તેની અંશાત્મક જાણકારી પ્રત્યક્ષ પંચાંગ દ્વારા સહેલાઈથી મળી શકે (114).

રાશિએ ભાવ અને ગ્રહ બંને વચ્ચે સંવાદ સાધનાર પરિબળ છે. ગ્રહની રાશિ સૂર્ય ફરતેના ભ્રમણ માર્ગમાં ગ્રહની સ્થિતિ દર્શાવે છે. ભાવની રાશિ પૃથ્વીના ધરી ફરતેના ભ્રમણને કારણે, ગ્રહની આકાશમાં સ્થિતિ અને સતત ગતિમય આકાશ દર્શન છે. જન્મ સમયે પ્રત્યેક ગ્રહની રાશિ અને આકાશમાં સ્થિતિનું નિરૂપણ કુંડળીમાં થાય છે. આ જ કારણથી જન્મ કુંડળીને બ્રહ્માંડનો નકશો કહેવામાં આવે છે. પ્રથમ છ ભાવોમાં સૂર્યની હાજરી રાત્રિનો સમય અને બાકીના છ ભાવોમાં દિવસનો સમય દર્શાવે છે. સૂર્યાસ્તથી સૂર્યોદય અને સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત. સૂર્ય જન્મ કુંડળીની ઘડિયાળ છે. કુંડળી ગણિતમાં સૂર્ય મુખ્ય છે. સૂર્ય આપણને નિયમિતતા, સાતત્ય, સેવા અને જવાબદારી વિના મૂલ્ય શીખવે છે અને પ્રકાશની પ્રસાદી આપે છે. યશસ્વી બનાવે છે. સૂર્ય ઉર્જા ઉત્પન્ન કરવામાં અને બચાવવામાં સહાયક છે. સૂર્ય જીવન દાતા છે. જાગ્યા ત્યાંથી સવાર મંત્ર છે. ફળકથનની વિચારણા સમયે ગ્રહની રાશિ અને ભાવ આ બંનેની સાચી જાણકારી આવશ્યક છે. (115)

જન્મકુંડળીએ ભૂગોળ અને ખગોળ વચ્ચેનો સેતુ કહી શકાય. ખગોળના વર્ષમાં એક દિવસ વધારે હોય છે. સાંપાતિક ઘડિયાળ આધારે એક સાંપાતિક દિવસ વધારે થાય. ખસ્વસ્તિક એટલે જન્મ કુંડળીનું દશમ સ્થાન. ઉત્તર ભારતીય જન્મ કુંડળીમાં દ્વાદશ ભાવોની ગણના ઘડિયાળના કાંટાની વિરુદ્ધ દિશામાં જ થાય. રાશિ દર્શાવતા અંકો પણ આજ પ્રકારે લખાય. ગ્રહ અને રાશિ પોતાનો સંગાથ જાળવી રાખે. ગ્રહ અને રાશિ ભાવનો સાથ છોડી દે. મુકામ બદલાય. સૂર્યોદય સમયે સૂર્ય તુલામાં પ્રથમ ભાવમાં, ત્યારબાદ તુલામાં બારમે, અગિયારમે, દશમે, નવમે. ભાવ અને રાશિનું આલેખન પ્રથમ થાય. 360 અંશનું રાશિ વર્તુળ જેમાં 180 અંશ થી 210 અંશ બરાબર તુલા રાશિનો વિભાગ. દર ચાર મિનિટે એક અંશ આગળ વધે. બે કલાક પછી વૈશ્વિક રાશિનો પ્રારંભ થાય. આ પ્રકારે પૂર્વ દિશાની એટલે પ્રથમ ભાવની રાશિ બદલાય. જન્મ કુંડળી એક ચોક્કસ દિવસ એટલે તારીખ, સમય અને સ્થળ સાથે જોડાયેલી ગ્રહોની ગોઠવણીનું નિરૂપણ કરે છે. (116)

પૃથ્વી પરથી બ્રહ્માંડ દર્શન કરાવે તેને સ્વર્ગનો નકશો કહેવામાં આવે છે. આથી જન્મકુંડળી એ ભૂગોળ અને ખગોળ વચ્ચેનો સેતુ છે. 360 અંશના એટલે વર્તુળના બાર ભાગ એટલે જન્મ કુંડળીના બાર વિભાગ. આપણે ચોરસ જ્યારે પશ્ચિમના વિદ્વાનો વર્તુળ સ્વરૂપે કુંડળી દર્શાવે છે. પ્રત્યેક સ્થળની ભૂગોળ અને સ્થિતિજ અલગ હોવાથી આ વિભાગો સમાન માપના ના હોઈ શકે. કોલકત્તા કે કન્યાકુમારી, દ્વારકા કે ગૌહાટી સૂર્યોદયનો સમય સમાન નથી હોતો. સરળ સમજ માટે રાશિ

તુલ્ય ભાવ ગણવામાં આવે છે. પ્રત્યેક ભાવ બરાબર એક રાશિ. સમય, તારીખ અને સ્થળની જાણકારી આધારે પૂર્વ દિશાની રાશિ નક્કી કરવાનું ગણિત એને ભાવ ગણિત કહેવાય. સૂક્ષ્મતા માટે ત્રિકોણમિતિના સૂત્રો અને અક્ષાંશ, રેખાંશનો આધાર લેવામાં આવે છે. સૂક્ષ્મ ભાવો સ્પષ્ટ કરવાએ જવાબદારી સંગણક યંત્રોએ સંભાળી લીધી છે. સૂક્ષ્મ ભાવો સ્પષ્ટ કરવા માટે સાંપાતિક સમયની મદદ લેવાય અને ભાવસારણીનો ઉપયોગ કરી શકાય. જેમ ઘડિયાળમાં કલાક, મિનિટ અને સેકન્ડ સતત બદલાય તેમ સાંપાતિક ઘડિયાળ પ્રમાણે ભાવોની અંશાત્મક સ્થિતિ બદલાય. (117)

@Gujaratibookz

દિવાળી અને વાઘ બારસ

આસો માસો શરદ પૂનમની રાત જો .. આ ચાંદલિયો ઉગ્યો છે સખી મારા ચોકમાં. મર્યાદા પુરુષોત્તમ પ્રભુ શ્રીરામના અયોધ્યા આગમનની ખુશીનો આઠ દિવસનો ઉત્સવ એટલે દિવાળી. આસો માસ શુક્લ પક્ષમાં નવ દિવસના નોરતાં, વિજયા દશમી દશેરા અને શરદ પૂર્ણિમા આવે. મહાકાવ્ય રામાયણનું આ તહેવારોમાં નિરૂપણ થયું છે. કૃષ્ણપક્ષમાં વર્ષની છેલ્લી રમા એકાદશીથી દિવાળીનો આરંભ થાય. આ દિવસે ભગવાન વિષ્ણુ સ્વરૂપ કેશવ અને રમા સ્વરૂપ લક્ષ્મીજીનું પૂજન થાય. વાઘ, વાક, વાસુ, ગૌવત્સ બારસ વિશે જાણીએ. વાઘ બારસ વિશે હજુ પણ ગેર સમજણ જોવા મળે છે. ગૌ માતા અને વાઘરડાનું પૂજન કરજમાંથી મુક્તિ અપાવે છે. કોઈની પાસેથી લીધેલું કરજ ચૂકવવાનો આ છેલ્લો દિવસ છે. ત્યારપછી લાભપાંચમ સુધી ચોપડામાં નોંધ લખી શકાય નહિં. ગૌમાતા સાક્ષાત્ લક્ષ્મીજી છે. ગૌબ્રાહ્મણ પ્રતિપાલક ભગવાન કૃષ્ણનું પૂજન પણ કરી શકાય. ચાલો આ ઉત્સવોની ઉજવણી પાછળનો સાચો આશય સમજી આ દીપોત્સવને માણીએ.

(118)

@Gujaratibookz

આપણી ઋતુઓ

આપણી ઋતુઓ સાયન સૂર્ય આધારિત છે. શિયાળો એટલે હેમંત અને શિશિર ઋતુકાળના ચાર મહિનાનો સમય 21 ઓક્ટોબરથી પ્રારંભ થાય. સૂર્ય વૃશ્ચિક, ધનુ, મકર અને કુંભ આ ચાર રાશિઓમાંથી પસાર થાય. હિંદુ મહિનાઓ અનુસાર આસો, કારતક, માગશર અને પોષ મહિનાઓ આવે. ઉનાળો એટલે વસંત અને ગ્રીષ્મ ઋતુકાળના ચાર મહિનાનો સમય. જેમાં સૂર્યનું મીન, મેષ, વૃષભ અને મિથુન આ ચાર રાશિઓમાંથી ભ્રમણ થાય. 21 ફેબ્રુઆરીથી આરંભ થાય અને માઘ, ફાગણ, ચૈત્ર અને વૈશાખ હિંદુમાસનો સમય ગાળો આવે. ચોમાસું એટલે વર્ષા અને શરદ ઋતુનો ચાર માસનો સમયગાળો 22 જૂનથી આરંભ થાય અને જેઠ, આષાઢ, શ્રાવણ અને ભાદ્રપદ આ ચાર હિંદુ મહિના આવે. સૂર્ય કર્ક, સિંહ, કન્યા અને તુલા આ ચાર સાયન રાશિઓમાં ભ્રમણ કરે. સાયન સૂર્યના મેષ પ્રવેશને વસંતસંપાત અને તુલા પ્રવેશને શરદસંપાત કહેવાય. જ્યોતિષશાસ્ત્ર અનુસાર ગોળાર્ધ, અયન અને ઋતુઓની જાણકારી સાયન સૂર્ય આધારિત છે. સંપાત, કર્કવૃત મકરવૃત આ બધુંજ સાયન ગણિત પ્રમાણે લેવાય. (119)

ઉત્તર ગોળાર્ધમાં આપણને છ ઋતુઓની સાચી જાણકારી હોવી જોઈએ. શિયાળો એટલે હેમંત અને શિશિર ઋતુનો સમાવેશ. ઉનાળો એટલે વસંત અને ગ્રીષ્મ ઋતુનો સમાવેશ. ચોમાસું એટલે વર્ષા અને શરદ ઋતુનો સમાવેશ. હેમંત ઋતુ 21 ઓક્ટોબરે અને શિશિર ઋતુ 21 ડિસેમ્બરે આરંભ થાય. દરેક ઋતુનો કાળ બે મહિના ચાલે. વસંત ઋતુ 21 ફેબ્રુઆરીએ અને ગ્રીષ્મનો પ્રારંભ 21 એપ્રિલે થાય. વર્ષા ઋતુ 21 જૂને અને શરદ ઋતુ 21 ઓગષ્ટથી આરંભ થાય. હેમંત અને શિશિરમાં મેદાની રમતગમત, સાહસીક રમતો, પ્રવાસ, પર્યટન, રાત્રિ આકાશદર્શન, શાસ્ત્રીય સંગીતના કાર્યક્રમનો જલસો મજા પડી જાય. રાત્રે વહેલા જે સુવે, વહેલા ઉઠે વીર, બળ બુદ્ધિને ધન વધે, સુખમાં રહે શરીર. આ સમયગાળો આરોગ્યપ્રદ અને શરીરનું બળ વધારનાર છે. પાચનતંત્રમાં પણ સુધારો જણાય. વહેલી સવારની કસરત, યોગાભ્યાસ, ગરમી અને ઠંડીથી શુષ્ક ચામડીની સંભાળ લાભદાયક પુરવાર થાય. શિયાળો આરોગ્યની યોગ્ય માવજત માટે સારો ગણાય. (120)

સંસ્કૃતમાં અયન એટલે પ્રવાસ

આપણા મહાકાવ્યો મહાભારત અને રામાયણ. સંસારચક્રમાં રામાયણ શબ્દનો અર્થ થાય રોજની રામાયણ, મગજમારી, કચકચ, લડાઈ. મહાભારત એટલે પણ યુદ્ધ. જ્યોતિષશાસ્ત્ર અનુસાર સાચો અર્થ છે. રામ + અયન = રામાયણ (રામાયન). સંસ્કૃતમાં અયન એટલે પ્રવાસ. ભગવાન શ્રી રામનો જીવન પ્રવાસ. અવકાશ + યાન = અવકાશયાન, ઉત્તર + અયન = ૨ ઉત્તરાયન, દક્ષિણ + અયન = દક્ષિણાયન. યાન એટલે પ્રવાસનું વાહન. જ્યોતિષમાં સૂર્યના પ્રવાસની આ વાત છે. પ્રવાસનું અંતર એટલે અયન + અંશ = અયનાંશ અને દિશા + અયન = સ્થળ પણ દર્શાવી શકાય. ચંદ્રયાન કે ચંદ્રાયન, મંગલયાન કે મંગલાયન. રાશિચક્રનું આરંભ બિંદુ એટલે મેષારંભ નક્કી કરવા માટે અયનાંશ સંસ્કારની આવશ્યકતા પડે છે. નિરયન એટલે અયન રહિત સ્થિર. સાયન એટલે અયન સહીત. સાયન અને નિરયન એ જ્યોતિષ શાસ્ત્રની બે શાખાઓ છે. પંચાંગમાં અયન ચલન અયનાંશની સ્પષ્ટ સ્થિતિ આપવામાં આવે છે. સાત દિવસે એક સેકન્ડનો અને વર્ષમાં 50.25 વિકલા વધે છે. (121)

@Gujaratibookz

બાર રાશિઓ અને કહેવતો

ગ્રહ અને રાશિ વિશે એક સંવાદ. અહીં કેટલીક કહેવતો આપી છે જે ચોક્કસ રાશિઓને અને ગ્રહોને બરાબર લાગુ પડે છે. આ કહેવતો દર્ષણ છે. ભેંસના શિંગડા ભેંસને ભારે. ભરોસાની ભેંસ પાડો જણો. સબ બંદર કા વેપારી. નજરો સે નજરે મિલી ચાર. સોબત તેવી અસર. તેરી ભી ચૂપ મેરી ભી ચૂપ. જા બિલ્લી કુત્તે કો માર. ના બોલવામાં નવ ગુણ. પારકી આશ સદા નિરાશ. તેલ જુઓ તેલની ધાર જુઓ. હાથીકાય મહાકાય. શાંત પાણી ઊંડા હોય. ધીરજના ફળ મીઠાં. એક ચતુર નાર. ઉઠ જાગ મુસાફિર ભોર ભ.. સોબત કરતાં શ્વાનની ... બે બાજુનું દુઃખ. મિયાં દુબલે ક્યું તો કે સારે ગાંવકી ફિકર. મન ચંગા તો કથરોટ મે ગંગા. ખીસું ખાલી ભપકા ભારે. ડાહી સાસરે ના જાય .. જાગ્યા ત્યાર થી સવાર, ઉતાવળા સો બાવરા ધીરા સો ગંભીર. વિદ્યાવાન ગુણી અતિ ચતુર, ગાગરમાં સાગર, અધૂરો ઘડો છલકાય. સાચા જવાબો મંગળવારે પ્રસ્તુત કરીશું. આ અતિ લોકપ્રિય કહેવતો આપણને ગ્રહો અને રાશિઓના સ્વભાવની ખાસિયતો અને ગુણદોષ બાબતમાં સરળતાથી જાણકારી આપે છે. (122)

ગ્રહ અને રાશિ વિશે એક સંવાદ. અહીં કેટલીક કહેવતો આપી છે જે ચોક્કસ રાશિઓને અને ગ્રહોને બરાબર લાગુ પડે છે. આ કહેવતો દર્ષણ છે. ભેંસના શિંગડા ભેંસને ભારે આ કહેવત પ્રથમ મંગળને લાગુ પડે છે. આગ જેવો રાતો પીળો સ્વભાવ માણસનો પોતાનો શત્રુ બની જાય. રાશિચક્રની છેલ્લી રાશિ મીન આળસુ છે તેથી કહેવાય છે કે ભરોસાની ભેંસ પાડો જણો. મિથુન રાશિ પોતાને સર્વ ગુણ સંપન્ન સમજે છે અને દરેક વિષયમાં ચાંચ ડૂબાડે છે એટલે સબ બંદર કા વેપારી. શુક્ર ગ્રહની પ્રેમાળ નજર એટલે નજરો સે નજરે મિલી ચાર. સોબત તેવી અસર આ કહેવત બુધ ગ્રહને સૌથી વધુ લાગુ પડે છે. રાહુ માટે કહેવાય છે ચૂપ ચાપ, તેરી ભી ચૂપ મેરી ભી ચૂપ ...જા બિલ્લી કુત્તે કો માર. પોતાનું નામ ખરાબ ના થવું જોઈએ. અશુભ રાહુ ચૂપચાપ સુપારી આપી શત્રુનો એકડો કઢાવી નાખે. પોતાના વિશેનો અભિપ્રાય અકબંધ અને ચમકદાર રાખે. જાગ્યા ત્યાર થી સવાર આ કહેવત સૂર્યનો સંદેશો સૌને લાગુ પડે. ગઈ ગુજરી ભૂલી જાવ અને સતર્ક બની નવી શરૂઆત કરો. (123)

ગ્રહ અને રાશિ વિશે એક સંવાદ. અહીં કેટલીક કહેવતો આપી છે જે ચોક્કસ રાશિઓને અને ગ્રહોને લાગુ પડે છે. આ અતિ લોકપ્રિય કહેવતો આપણને ગ્રહો અને રાશિઓના સ્વભાવની ખાસિયતો અને ગુણદોષ બાબતમાં સરળતાથી જાણકારી આપે છે. શનિ ગ્રહની પાઠશાળાના આ સોનેરી નિયમો છે. ઓછું બોલવું એટલે ના બોલવામાં નવ ગુણ. જાત મહેનત જિંદાબાદ એટલે પારકી આશ સદા નિરાશ. ઉતાવળ નકામી માટે ધીરજ અને સંયમ રાખો મતલબ તેલ જુઓ તેલની ધાર જુઓ. ગુરુ ગ્રહની સ્થૂળતા એટલે હાથીકાય મહાકાય. બારમી મીન રાશિ એટલે શાંત પાણી ઊંડા હોય. ધીરજના ફળ મીઠાં આ કહેવત વૃષભ રાશિને લાગુ પડે. એક ચતુર નાર બડી હોંશિયાર આ વાત તુલા રાશિની છે. સૂર્યનો

આ સંદેશો છે .. જાગ્યા ત્યારથી સવાર .. ઉઠ જાગ મુસાફિર ભોર ભઈ. સોબત કરતાં શ્વાનની, બે બાજુનું દુઃખ, ખિજાયે બટકું ભરે, રિઝે ચાટે મુખ. આ કહેવત આઠમી રાશિ વૃશ્ચિકને બરાબર લાગુ પડે છે. ઉતાવળા સો બાવરા ધીરા સો ગંભીર આ કહેવત ચર રાશિ મેષ અને સ્થિર રાશિ વૃષભ બન્નેને પરસ્પર લાગુ પડે. (124)

ગ્રહ અને રાશિ વિશે એક સંવાદ. આ અતિ લોકપ્રિય કહેવતો આપણને ગ્રહો અને રાશિઓના સ્વભાવની ખાસિયતો અને ગુણદોષ બાબતમાં સરળતાથી જાણકારી આપે છે. પ્રવીણ અને પ્રવીણા. રાશિચક્રની કન્યા રાશિ આરપારની બૌદ્ધિકતા વિશે જાણીતી છે. સંશોધન, કુતૂહલ વિષયના મૂળ સુધી પહોંચવું, ઝીણું કાંતવું આ રાશિનો સ્વભાવ છે. સામાજિક બાબતોમાં પણ આ રાશિ તમામ આસપાસ, અડોશ પડોશની જાણકારી (પંચાત) રાખે છે. આ રાશિને નગર પંચાયત પણ કહી શકાય. મિયાં દુબલે ક્યું ? તો કે સારે ગાંવકી ફિક્કર. મન ચંગા તો કથરોટ મે ગંગા ... આ કહેવત ચંદ્રને લાગુ પડે છે. ચંદ્ર એટલે મન અને ઈચ્છાઓ. સૂર્ય અને તેની સિંહ રાશિ જાહેર ખબર, દેખાડો અને પ્રદર્શન માટે જાણીતી છે. સમાજમાં વટનો ટુકડો. ખીસું ખાલી અને ભપકા ભારે. ડાહી સાસરે ના જાય .. ધનુ રાશિ બીજાઓને સુફિયાણી સલાહ આપે પણ પોતે આચરણ ન કરે. વિદ્યાવાન ગુણી અતિ ચાતુર આ કહેવત ધનુ અને કુંભ રાશિ માટે છે. ગાગરમાં સાગર, અધૂરો ઘડો છલકાય આ પણ કુંભ રાશિ માટે છે. (125)

શરદપૂર્ણિમા અને ચંદ્રકથા

જ્યોતિષશાસ્ત્ર અને પંચાંગ મુજબ શરદપૂર્ણિમા શનિવારે તા. 31.10.2020ના શુભ દિવસે આવે છે. જ્યોતિષ વિદ્યા એટલે અગમનિગમ ગૂઢ પવિત્ર શાસ્ત્ર. વેદોમાં જ્યોતિષ વિદ્યાને વેદચક્ષુનું ઉપનામ આપવામાં આવ્યું છે. સતત અભ્યાસ, અવલોકન, અનુભવ અને શુભ ચંદ્રનું સહાયક બળ આવશ્યક છે. ઓક્ટોબર દશમો અંગ્રેજી મહિનો છે. નિરયન જ્યોતિષ પ્રમાણે સૂર્ય અંગ્રેજી મહિનાના મધ્યમાં તા.14 અથવા તા.15મીએ પોતાની રાશિ બદલે છે. એકાદ દિવસ આગળ પાછળ સંભવ છે. ઓક્ટોબર મહિનાના અંક 10 માંથી 3 અચલ અંક બાદ કરતાં 7 આવે એટલે સાતમી તુલા રાશિમાં સૂર્ય પ્રવેશ કરે. સૂર્યની તુલા રાશિની સામેની મેષ રાશિમાં ચંદ્ર આવે એટલે પૂર્ણિમા. મેષ રાશિમાં ચંદ્ર નક્ષત્ર અશ્વિની હોવાથી, હિંદુ મહિનાનું નામ આસો અથવા આશ્વિન ગણાય. ટૂંકમાં દશમા મહિનાની મધ્યમાં સૂર્ય કન્યા રાશિ છોડી તુલામાં પ્રવેશ કરે. આસો મહિનામાં સૂર્ય તુલા રાશિમાં પ્રવેશ કરે અને કારતક મહિનામાં તુલા રાશિમાંથી વૃશ્ચિકમાં આવે. (126)

કેલેન્ડરની આત્મકથામાં માર્ચ મહિનો પ્રથમ અને સપ્ટેમ્બર સાતમો, ઓક્ટોબર આઠમો અને નવેમ્બર નવમો મહિનો ગણવામાં આવતો. ફેબ્રુઆરી મહિનો છેલ્લો હોવાથી 28 અને 29 દિવસનું ગણિત કરવું પડ્યું. વર્તમાનમાં આપણે અગિયારમા નવેમ્બર મહિનાની ચર્ચા કરીશું. કોઈપણ માસમાં રાત્રિ આકાશની સુંદરતાનું વર્ણન સૂર્યાસ્તથી આરંભ થાય. આ સમયે અગિયારમી રાશિ કુંભ અને તેની આસપાસની પડોશી રાશિઓનો નજારો મધ્ય આકાશમાં જોવા મળે. પશ્ચિમમાં આથમતી વૃશ્ચિક રાશિ, વીંછુડો કે છત્રી સ્વરૂપે જોવા મળે. જો કે પૂર્વમાં ઉગતી વૃશ્ચિક રાશિ, વીંછુડો કે છત્રી સ્વરૂપે વર્ષા ઋતુમાં જુન કે જુલાઈ મહિનામાં વધુ સુંદર અને સ્પષ્ટ જોવા મળે. આ રાશિના અનુરાધા અને જ્યેષ્ઠા નક્ષત્રો દૈદિપ્યમાન છે. ધનુ રાશિના નક્ષત્રો મૂળ, પૂર્વાષાઢા અને અંતમાં ઉત્તરાષાઢામાં ગુરુ અને મકર રાશિનો શનિ સ્પષ્ટ નિહાળી શકાય. મકર રાશિની સુંદરતા શ્રવણ નક્ષત્રને આભારી છે. મીનનો મંગળ અને મેષમાં શરદ પૂર્ણિમાનો ચંદ્ર પૂર્વ દિશામાં જોવા મળે. (127)

આધા હે ચંદ્રમા રાત આઘી ... ચિત્રપટ સંગીતમાં ચંદ્ર છવાઈ ગયો છે. ચંદ્રમા એટલે મુંગેરીલાલ કે હસીન સપને. પોતાની ધરી ફરતે ભ્રમણ માટે 27.5 દિવસનો સમય. લગભગ એક મહિનો ચંદ્રએ હદ વટાવી દીધી. ગુરુ અને શનિ જેવા મહારથીઓ અંદાજિત દશ કલાકમાં આ ભ્રમણ પતાવી નાખે. ચંદ્રને પૃથ્વી ફરતે એક પ્રદક્ષિણા પૂર્ણ કરવા માટે પણ સમાન 27.5 દિવસનો સમય લાગે છે. સમુદ્રમાં ભરતી અને ઓટ માટે ચંદ્રનું આ અતિશય ધીમું ધરી ફરતેનું ભ્રમણ જવાબદાર છે. ચંદ્રનો એકજ ભાગ આપણે જોઈ શકીએ છીએ. ચંદ્રનો પાછળનો ભાગ અને તેની ખાડાટેકરાવાળી સ્પષ્ટ તસવીરો ચંદ્ર ફરતે ચંદ્રાયન કરતા ચંદ્રયાન દ્વારા જ લઈ શકાય. ખોયા ખોયા ચાંદ ... કે યે રાત સુની સુની ... આ ચંદ્ર માટે કહેવાય છે કે ડુંગરા દૂરથી જ રળિયામણા દેખાય. ચંદ્રનક્ષત્રને સૂર્યના મહાનક્ષત્રનો

સાથ મળવો જોઈએ. પછી આ જોડી પણ ધમાલ મચાવે. જ્યોતિષ વિધાના અભ્યાસમાં ઝડપી ગતિનો ચંદ્ર અને સૂર્ય જન્મકુંડળીની ઈમારત ઉભી કરવાથી શરૂ કરીને કુંડળી વિચારણાના તમામ પ્રસંગોના કેન્દ્રમાં છે. (128)

ચંદ્ર શીતળતાનું પ્રતીક જળ દેવતા અને સૂર્ય એટલે અગ્નિ દેવ. ચંદ્ર એટલે લાલન પાલન કરનાર માતા. સૂર્ય એટલે જવાબદાર પિતા, પરિવારનો મોભી. ચંદ્ર એટલે પ્રજા અને સૂર્ય એટલે પ્રજાપતિ રાજા. ચંદ્ર એટલે મન, સંવેદના અને સૂર્ય એટલે આત્મા, સત્તા, જવાબદારી. સૂર્ય જીવનદાતા ઉર્જા છે. સૂર્ય તમારી પ્રતિભાને ચાર ચાંદ લગાવી તમને ઝડપથી પ્રકાશિત કરે છે. ચંદ્ર અને સૂર્ય આ બન્ને ગ્રહો વચ્ચે સંવાદ જરૂરી છે. જન્મ કુંડળીની તમામ રાશિઓ અને ગ્રહો માટે આ ઉદ્દીપકો છે. તેઓ વધારાની ફરજ બજાવે છે. આસો મહિનામાં સૂર્ય તુલા રાશિમાં હોય પણ ચંદ્ર ખુશખુશાલ. સોળે શણગાર સજે, શારદોત્સવની રાત્રિનો ઝળહળાટ, દશેરા, શરદ પૂર્ણિમાનો ચંદ્રમા અને દિવાળી એટલે દીવડાઓનું સામ્રાજ્ય. અસત્યો માંહેથી પ્રભુ પરં સત્યે તું લઈ જા. ઊંડા અંધારેથી પ્રભુ પરં તેજે તું લઈ જા. સૂર્ય અને ચંદ્ર એટલે જ પવિત્ર પંચાંગ. પંચાગના પાંચ અંગો સૂર્ય અને ચંદ્ર પર આધારિત છે. આ પંચાગ સાચા અર્થમાં ચાંદ્ર અને સૌર પંચાગ છે. (129)

અમને આશંકા હતી જ. શુભ ગ્રહ કોઈનું ભલું ના પણ કરે પણ પાપ ગ્રહ પોતાની કઠોર ઓળખ જાળવી રાખે. ચંદ્ર મનને પલાળે, પલટાવે, ઉશ્કેરણી કરે, બદલો લેવડાવે, પ્રાયશ્ચિત કરાવે અને રડાવે, જ્યારે કોઈ શુભ કે અશુભ ગ્રહ કે ભાવ પરથી ચંદ્રમા પસાર થાય અથવા ચંદ્ર પરથી શુભાશુભ અન્ય ગ્રહો પસાર થાય. બન્ને પરિસ્થિતિમાં સંગ એવો રંગ. ચંદ્ર એકાએક હતાશ કે ખુશખુશાલ કરી દે. સૂર્ય એટલે ચંદ્રના મનસૂબાઓ પાર પાડવામાં સહાયક પરિબળ. તકદીર કી લકીર. છતાં અંતિમ સત્તા અને અધિકાર દશાઓ પાસે છે. આપણે વાતચીતમાં બોલીએ છીએ કે આજકાલ દશા દિનમાન સારા નથી. એટલે કે ખરાબ સમય ચાલે છે. ગોચરનો સૂર્ય કોઈ પણ બાબતને એક મહાનક્ષત્ર જેટલો અંદાજિત 13 દિવસનો સમય ફાળવે. મંદગતિના ગ્રહો ગુરુ, શનિ, રાહુ અને કેતુ કે પછી ઝડપી ગતિના બુધ, શુક્ર અને મંગળ હોય. સૂર્ય અને ચંદ્રના હસ્તાક્ષર અને દશા સંવાદ વગર મામલો આગળ ના વધી શકે. સરવાળે કમાન સૂર્ય અને ચંદ્રના હાથમાં છે. (130)

આજે શનિવાર, તારીખ 07 નવેમ્બર 2020, વિક્રમ સંવત 2076, નીજ અશ્વિન કૃષ્ણ સપ્તમી. આજે ચંદ્રમા કર્ક રાશિમાં અને શનિ ગ્રહના પુષ્ય નક્ષત્રમાં. આજનો દિવસ બિહારની ચૂંટણીમાં ભાજપ માટે શુભ. સૂર્ય તુલા રાશિમાં 21 અંશનો અને ગુરુ ગ્રહના વિશાખા મહાનક્ષત્રમાં પ્રવેશ. નવમાંશની ભાષામાં આ સૂર્યને ઉચ્ચાંશનો કહેવાય કારણકે નવમાંશ કુંડળીમાં સૂર્ય પોતાની ઉચ્ચ રાશિ મેષમાં આવે. આ સૂર્યને નક્ષત્ર બળ અને નવમાંશ બળ બન્ને પ્રાપ્ત થાય. ૨૧ અંશનો મીનનો મંગળ ઉચ્ચાંશનો કહેવાય. રાહુની પ્રતિકૂળતામાં ઘટાડો થશે. વિરોધ પક્ષોનું જોર ઘટે. બુધ હવે માર્ગી થશે અને શુક્ર સાથેનું રાશિ પરિવર્તન શુભ સમજવું. શનિ ચંદ્રનો પ્રતિયોગ પણ છે. મધ્યરાત્રિ પછી ચંદ્રમા ઉગશે. વહેલી સવારે પૂર્વમાં બુધ, શુક્ર અને આકાશની મધ્યમાં ચંદ્ર દર્શન થશે. મુંબઈમાં સૂર્યાસ્તનો સમય સાંજે 18 કલાકે. આસો મહિનો હોવાથી સૂર્યાસ્ત સમયે મેષ

રાશિ પૂર્વમાં આવે. સૂર્યાસ્ત પછી ગુરુ, શનિ અને મંગળ જોવા મળે. વૃશ્ચિક રાશિ
પણ પશ્ચિમમાં આથમતી જોવા મળે. (131)

@Gujaratibookz

પંચાંગના પાંચ અંગો અને તેનું મહત્વ

જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં સૂર્ય અને ચંદ્રની મહત્તા અને સત્તાનો વ્યાપ અનંત છે. જન્મ કુંડળીની ઈમારત ઉભી કરવામાં તેમજ જીવન પ્રવાસના દરેક શુભાશુભ પ્રસંગો એ આ સ્વજનોના આશીર્વાદ આવશ્યક છે. મેદનીય જ્યોતિષના અભ્યાસમાં પાંચ પ્રકારની કુંડળીઓને પ્રાધાન્ય આપવામાં આવ્યું છે. પૂર્ણિમા, અમાવાસ્યા, સૂર્યનું સંક્રમણ, શનિનું સંક્રમણ, નૂતન વર્ષનો પ્રારંભ. સૂર્યોદય અને સૂર્યાસ્ત સમયની કુંડળી આકાશ દર્શનની સમજ આપે તેમજ શુભ કાર્યનો શુભારંભ સમય મુહૂર્ત કુંડળી કહેવાય. નવજાત બાળકની જન્મ કુંડળી અને રાશિ કુંડળી તેમજ નવમાંશ કુંડળી તૈયાર કરવામાં આવે છે. સૂર્ય ચંદ્રની ભૂમિકા, ગ્રહોની માહિતી આપનારી આ પવિત્ર પુસ્તિકાને આપણે પ્રત્યક્ષ પંચાંગ કહીએ છીએ. પંચાંગના પાંચ અંગો એટલે વાર, તિથિ, નક્ષત્ર, યોગ અને કરણ આ દરેક બાબતો સૂર્ય અને ચંદ્ર આધારિત છે. ભારતીય પ્રત્યક્ષ પંચાંગ તેની લાક્ષણિકતાઓને કારણે લોકપ્રિય બન્યું છે. પંચાંગના નિયમો અને માહિતીમાં એકવાક્યતા આવશ્યક છે. (132)

આપણું પંચાંગ વિક્રમ અને શક સંવત આધારિત ચાંદ્રવર્ષ અને સૂર્ય આધારિત અંગ્રેજી સૌરવર્ષ વચ્ચે તાલમેલ જાળવે છે. ચંદ્ર અને સૂર્ય બંને વચ્ચે આ પંચાંગ મહાસેતુ છે. આજ કારણથી ધાર્મિક ઉત્સવોની ઉજવણીમાં પંચાંગનું અનુસરણ કરવામાં આવે છે. બિલાડીના ટોપની જેમ પંચાંગો પ્રગટ થાય છે. રાષ્ટ્રીય પંચાંગનું સ્વપ્ન સાકાર થયું નથી. પ્રત્યક્ષ પંચાંગોમાં એકવાક્યતા અને સંશોધન સાથેની નૂતન વાચનસામગ્રી આવકાર્ય છે. પંચાંગમાં પ્રગટ થતી ખગોળ આધારિત માહિતીનું ગણિત હવે વેધશાળામાં આધુનિક સંગણક યંત્રોની મદદથી તૈયાર થાય છે. જે પ્રથમ અલમાનેક અને પછી એફેમરિડમાં પ્રગટ થાય છે. રશિઅન, રાફેલ, ડચ અને અમેરિકન એફેમરિડ લોકપ્રિય છે. વિશ્વમાં સૌથી વધુ પંચાંગો ભારતમાં પ્રગટ થાય છે. ભારતીય સંસ્કૃતિમાં પંચાંગ પવિત્ર પાવનકારી ગણાય છે. બ્રાહ્મણ કે પુરોહિતોને પંચાંગ ભેટ આપવું એ શુકન અને પુણ્યદાન ગણાય છે. પંચાંગના સોનેરી સૂત્રોનો વ્યાપ અને ઊંડાણ સમજવાનું અતિ મુશ્કેલ છે. પંચાંગ ગણિત સૌથી અઘરું છે. (133)

દિવાળીનો દીપોત્સવ ક્યારે આવે આ જાણકારી મેળવવાનું એકદમ સહેલું અને સરળ ગણિત છે. ધારોકે ચાલુ વર્ષે દિવાળી 14 નવેમ્બર 2020ના દિવસે આવે છે તો આગામી વર્ષે 10 દિવસ વહેલી દિવાળી એટલે 4 નવેમ્બર 2021ના દિવસે અને ત્યાર પછી 24 ઓક્ટોબર 2022ના દિવસે આવે. ત્યાર પછી 14 ઓક્ટોબર 2023 કદાચ સંભવ નથી કારણકે સૂર્ય તુલા રાશિમાં હોવો પણ જરૂરી. તેથી અધિક મહિનો 30 દિવસ ઉમેરવા પડે અને દિવાળી 13 નવેમ્બરના દિવસે સંભવ છે. બીજો સોનેરી નિયમ છે સૂર્ય તુલા રાશિમાં અને સમયગાળો 15 ઓક્ટોબર થી 15 નવેમ્બર વચ્ચે જ આવે. વિક્રમ સંવત કે શક સંવત વર્ષના દિવસો 354 અથવા 355 અને અંગ્રેજી વર્ષ 365 કે 366 દિવસોનું હોય. તુલા રાશિમાં સૂર્ય અને ચંદ્રની

અંશાત્મક યુતિ એટલે દિવાળીની અમાવાસ્યા અને નવા વિક્રમ સંવત વર્ષનો શુભારંભ. આ વખતે વિશાખા ગુરુના નક્ષત્રમાં દિવાળી આવશે સામાન્ય રીતે વિશાખામાં નવું વર્ષ કહેવાય. દિવાળીનો આ તહેવાર જ્યોતિષ ગણિત આધારિત છે. (134)

પંચાંગ અનુસાર સૂર્યોદયથી સૂર્યાસ્ત વચ્ચેનો સમય દિવસ કહેવાય. વારની શરૂઆત સૂર્યોદયથી ગણાવી. સૂર્યાસ્ત અને સૂર્યોદય વચ્ચેનો સમય તમસ એટલે રાત્રિ ગણાય. દિવસનું માપ એટલે દિનમાન અને રાત્રિની લંબાઈ ને રાત્રિમાન કહેવાય. દિવસ અને રાત્રિનો સરવાળો એટલે દિનમાન અને રાત્રિમાન ભેગા થાય તેને અહોરાત્ર કહેવાય. પૂજાપાઠ મોડા થાય તો પુણ્ય ઓછું મળે. ચંદ્રોદય થી ચંદ્રોદય વચ્ચેનો સમયગાળો તિથિ કહેવાય. પ્રત્યક્ષ પંચાંગમાં પ્રચુર માત્રામાં ઉપયોગી માહિતી પીરસવામાં આવે છે એટલે પંચાંગને જ્ઞાનકુંભ પણ કહેવાય છે. પંચાંગ વગરનો બ્રાહ્મણ શું કામનો ? પંચાંગ એટલે બ્રાહ્મણ માટે ઉપનયન. પંચાંગ આપણને આપણી સંસ્કૃતિની યાદ સતત તાજી રખાવે છે. પંચાંગ એટલે આપણી સંસ્કૃતિ અને ધર્મશાસ્ત્રમાં આપણી આસ્થા. પંચાંગનું પહેલું ચરણ સાત વાર એટલે સાત નરી આંખે જોઈ શકાતા શાસ્ત્રીય ગ્રહો છે. શનિ સૌથી ધીમી ગતિનો ગ્રહ અને પછી ગુરુ, મંગળ, સૂર્ય, શુક્ર, બુધ અને છેલ્લે સૌથી ઝડપી ચંદ્ર છે. (135)

શનિવારે સૂર્યોદયથી ગણાતા દરેક ગ્રહને એક કલાકનો સમય ફાળવવામાં આવ્યો છે. જે ને મુહૂર્તશાસ્ત્રનો પાયો હોરા કહેવાય. 24 કલાકમાં ત્રણ સપ્તયક પૂર્ણ થાય અને ચોથા ચતુર્થયકનું વિભાજન થાય. શનિવારના 24 કલાક = 7+7+7+3. રવિવારનો આરંભ 25મો કલાક = 4+7+7+6. શનિવારની છેલ્લી હોરા મંગળની અને પછીનો રવિવાર. આ દિવસે સૂર્યોદય સમયે સૂર્યની હોરા આપો આપ આવી જાય. સોમવારની શરૂઆત એટલે 49મો કલાક એટલે ચંદ્ર હોરા પણ આપો આપ આવી જાય. શાસ્ત્રીય વાર સૂર્યોદય આધારિત છે અને શનિવારથી સાતવારનું અઠવાડિયું આરંભ થાય. શુભ વાસરે એટલે શુભ વારે શુભ કાર્યનો પ્રારંભ. ભણવામાં એક કવિતા હતી. રવિ પછી તો સોમ .. ને ત્રીજો મંગળવાર .. ચોથો બુધ, ગુરુ પાંચમો .. છઠ્ઠો શુક્રવાર .. શનિવાર તે સાતમો .. છેલ્લો વાર ગણાય .. એમ એક અઠવાડિયું .. સાત વારનું થાય. મનમાં એક પ્રશ્ન ઉભો થાય. શનિવાર પહેલો કે છેલ્લો વાર ? વાર સાત છે. તો અઠવાડિયું કેમ કહેવાય અને સતવારિયું કેમ નહિ ? (136)

આ વાત એકદમ સો ટક સાચી છે. સાત વારનું સપ્તાહ સાચો શબ્દ છે. કવિતાને ખગોળનો આધાર નથી એટલે રજાના વાર રવિવારથી શરૂઆત થઈ. આ ખૂબજ લોકપ્રિય કવિતા છે. સાત વારના નામ અને ક્રમ ભણાવા અને યાદ રાખવા માટેની. હવે મુખ્ય વિષય અઠવાડિયું કેમ ? સતવારિયું કેમ નહિ ? આઠનો અંક શનિ ગ્રહનો છે. જન્મ કુંડળીમાં આઠમું સ્થાન મૃત્યુ દર્શાવે અને તેનો કારક ગ્રહ શનિ મૃત્યુદાતા કહેવાય છે. અઠવાડિયું એટલે શનિ ગ્રહના શનિવારથી પ્રારંભ થતું સપ્તવારનું ચક્ર. બીજો કોઈ મતલબ મારી સમજણ બહારનો છે. અહીં આઠ એટલે શનિનો અંક ગણાવો ... વારની સંખ્યા નહિ. આ વિષય રસપ્રદ છે. આપણી પાસે સાચી જાણકારી હોવી જોઈએ. ચાંદ્ર પક્ષ એટલે 15 દિવસનું

પખવાડિયું. શુક્લ અને કૃષ્ણ પક્ષ ભેગા મળે એટલે ચાંદ્ર માસ બને. પંચાંગ દ્વારા જ્યોતિષશાસ્ત્રની ઉપયોગીતા પુરવાર કરતું શાસ્ત્ર એટલે જ મુહૂર્ત શાસ્ત્ર. શનિવારે સૂર્યોદય સમયે સૌ પ્રથમ એક કલાકની શનિની હોરા હોય. રવિવારે સૂર્યોદય સમયે સૌ પ્રથમ એક કલાકની રવિની હોરા હોય. (137)

પંચાંગ પ્રમાણે તિથિનો સાચો અર્થ મહિનો, પક્ષ અને ચાંદ્ર દિવસનો ત્રિવેણી સંગમ. આજની તિથિ નીજ અશ્વિન કૃષ્ણ એકાદશી કહેવાય. તિથિ એટલે ચંદ્ર અને સૂર્ય વચ્ચેનું અંશાત્મક અંતર. 0 અંશ થી 12 અંશ સુધી પ્રતિપદા, 24 અંશ સુધી દ્વિતીયા, 180 અંશ એટલે સૂર્ય ચંદ્ર પ્રતિયોગ એટલે શુક્લપક્ષની પૂર્ણિમા. ત્યારબાદ કૃષ્ણપક્ષ. 360 અંશ એટલે અમાવાસ્યા. તિથિ 12 અંશ ની ગણાય. એક નક્ષત્ર બરાબર 13 અંશ 20 કલા. 27 નક્ષત્ર બરાબર 360 અંશ. એક રાશિ 30 અંશ બરાબર સવાબે નક્ષત્ર. નક્ષત્ર આધારિત દીકરીઓના નામ. કૃતિકા, રોહિણી, ફાલ્ગુની, ચિત્રા, સ્વાતિ, વિશાખા, અનુરાધા, રેવતી ઇત્યાદિ. હિંદુ માસના નામ ચંદ્ર નક્ષત્ર આધારિત છે. જેમ કે કૃતિકા એટલે કારતક, મૃગશીર્ષ એટલે માગશર, પુષ્ય એટલે પૌષ, મઘા એટલે માઘ, ફાલ્ગુની એટલે ફાગણ, ચિત્રા એટલે ચૈત્ર, વિશાખા એટલે વૈશાખ, જ્યેષ્ઠા એટલે જેઠ, પૂર્વાષાઢા એટલે અષાઢ, શ્રવણ એટલે શ્રાવણ, ભાદ્રપદ એટલે ભાદરવો અને અશ્વિની એટલે આસો. નક્ષત્ર સાથે રાશિનો ઉલ્લેખ આવશ્યક છે. (138)

નક્ષત્રની ચર્ચા થાય એટલે રાશિનો ઉલ્લેખ આવશ્યક છે. નક્ષત્ર એ રાશિનું વિભાજન છે. કૃતિકા નક્ષત્ર મેષ અને વૃષભ બંને રાશિઓ વચ્ચેનો સેતુ છે. કૃતિકા એકપાદ નક્ષત્ર કહેવાય. મૃગ નક્ષત્ર વૃષભ અને મિથુન રાશિઓ વચ્ચે સમાન ભાગમાં વહેંચાયું છે. આ નક્ષત્ર દ્વિપાદ કહેવાય. જ્યારે પુનર્વસુનો પોણો ભાગ એટલે ત્રણ ચરણ મિથુન રાશિ પાસે અને બાકીનો પા ભાગ એટલે અંતિમ ચરણ કર્ક રાશિ સાથે છે. આ નક્ષત્ર ત્રિપાદ કહેવાય. નક્ષત્રના ચોથા ભાગને ચરણ કહેવાય. જે નક્ષત્રના તમામ ચાર ચરણ એકજ રાશિમાં હોય તે ચતુષ્પાદ કહેવાય. રાશિમાં નવ ચરણ આવે. રાશિ સાથે ચરણનો ઉલ્લેખ થાય તે નવમાંશ ગણાય. એક નવમાંશની તુલના રાશિ સમાન ગણવામાં આવી છે. નક્ષત્રના પ્રત્યેક ચરણ સાથે એક રાશિ જોડાયેલી છે. પંચાંગના અન્ય બે અંગો દૈનિકયોગ અને તિથિ કરણ કહેવાય છે. કરણ એટલે અડધી તિથિ બરાબર 6 અંશનું કરણ તિથીનું શુભાશુભ નક્કી કરે. એક તિથિમાં બે કરણનો સમાવેશ થાય. બને ત્યાં સુધી આખી તિથિ નકામી ના હોઈ શકે. તિથિનો અડધો ભાગ ત્યજી શકાય. (139)

27 દૈનિકયોગ એટલે 360 અંશ. એક દૈનિક યોગ બરાબર 13 અંશ 20 કલા. સૂર્ય અને ચંદ્રનો અંશાત્મક સરવાળો દૈનિક યોગના ગણિતનો આધાર છે. વ્યતિપાત આ અશુભ દૈનિક યોગનું નામ છે. પંચાંગના આ પાંચ અંગો વાર, તિથિ, નક્ષત્ર, દૈનિક યોગ અને કરણ મુહૂર્ત શાસ્ત્રમાં પાયાની ભૂમિકા ભજવે છે. હિંદુશાસ્ત્ર આધારિત ષોડશ સંસ્કાર પણ મુહૂર્તશાસ્ત્ર આધારિત છે. નામકરણ. ચૌલકર્મ, અન્નપ્રાશન, મુંડન, ઉપનયન, શ્રીમંત, વિવાહ સંસ્કાર ઇત્યાદિ. પંચાંગને તો એક સ્વતંત્ર શાસ્ત્રીય વિષય તરીકે વધુ ન્યાય આપી શકાય. પંચાંગ આધારિત ગ્રહ ગણિત એટલે ભૂકેન્દ્રીય ગ્રહોની અંશાત્મક સ્થિતિ, અયનાંશ, દૈનિક ગતિ, શર

અને ક્રાંતિનું ગણિત. પરસ્પર દ્રષ્ટિયોગો. ખગોળ વિભાગમાં સૂર્યોદય, સૂર્યાસ્ત સમય, મધ્યાહ્ન સમય અને રાત્રિ આકાશ દર્શન. મુખ્ય ગ્રહોનું ઊગવું, આથમવું અને મધ્ય આકાશે હાજરી. ચંદ્રગ્રહણ, સૂર્યગ્રહણ, સૂર્યનું રાશિ સંક્રમણ ઇત્યાદિ અનેક બાબતો આવરી લેવાય છે. વર્ષ દરમિયાન થનારી મહત્વની ખગોળીય ઘટનાઓનો ઉલ્લેખ આવશ્યક છે. (140)

શનિવાર, 14 નવેમ્બર 2020. વિક્રમ સંવત 2076, અશ્વિન માસ કૃષ્ણ પક્ષ ચતુર્દશી. મુંબઈ સૂર્યોદય 06 ક. 47 મિ. સવારે. અશ્વિન કૃષ્ણ પક્ષ અમાવાસ્યા બપોરે 14 ક. 19 મિ. પછી. મંગળ માર્ગી થશે. મંગળ વધુ જવાબદાર અને હકારાત્મક બનશે. મહત્વની રાશિઓ તુલા, વૃશ્ચિક, ધનુ અને મકર. ચંદ્ર તુલા રાશિ અને સ્વાતિ નક્ષત્રમાં. સોમવારે સૂર્ય વૃશ્ચિકમાં પ્રવેશ કરશે. લાભ પાંચમે ગુરુ મકર રાશિમાં પ્રવેશ કરશે. સંવેદનશીલ સપ્તાહ. આરોગ્યની વિશેષ કાળજી આવશ્યક. અકળામણ, આક્રમકતા અને જીદ જોવા મળશે. 15 નવેમ્બર 2020 રવિવારે સવારે 10 ક. 39 મિ. સમયે દીપાવલી સ્પષ્ટ અમાવાસ્યા. સોમવાર 16 નવેમ્બર 2020 નૂતન વર્ષાભિનંદન અને ભાઈબીજ. સંવત 2077નો શુભારંભ. કાર્તિક શુક્લ પક્ષ પ્રતિપદા અને દ્વિતીયા. વૃશ્ચિક અને મકર આ બન્ને રાશિઓ પર ગોચરના ગ્રહોની પ્રબળ અસર. રાષ્ટ્ર વિરોધી પરિબળોથી સાવધાન રહેવું. બદલાની ભાવના ડંખ જોવા મળે. શનિ, ગુરુ અને મંગળ માર્ગી હોવાથી રાહત.

(141)

ગ્રહો, નક્ષત્રો અને રાશિઓની માનવજીવન પર તીવ્ર અસર અનુભવાય છે. રોજબરોજના અને મહત્વના અનેક પ્રસંગોએ તેમની હાજરીનો અહેસાસ થાય છે, મંદગતિના ચાર મુખ્ય પક્ષો એટલે મુખ્ય ગ્રહો ગુરુ, શનિ, રાહુ અને કેતુ દોરી સંચાર કરે છે. લાંબા ગાળાના આયોજનોમાં આ મહારથીઓનો સંગાથ આવશ્યક છે. પશ્ચિમના વિદ્વાનો રાહુ અને કેતુને વધારે મહત્વ આપતાં નહોતા. હવે તેઓએ આ છાયા ગ્રહોની ભૂમિકા સ્વીકારી લીધી છે. આ છાયા ગ્રહોને નરી આંખે કે શક્તિશાળી દૂરબીનથી ના જોઈ શકાય. આ લોકો પાસે જાહેરમાં દેખાડવાનું ઓળખપત્ર નથી. કેતુના દર્શન મંદિરોમાં થાય. જાતકનો દેખાવ અને વર્તણુક ભક્તિ માર્ગનો અહેસાસ કરાવે. અશુભ કેતુ ડિપ્રેશન આપે. રાહુને કાળો રંગ અને મૌન પસંદ છે. રાહુ એટલે રાજકારણની સહાયતાથી ભૌતિક સુખો અને સત્તા પ્રાપ્ત કરવાની ક્વાયત. રાહુ કેતુની નજીક પહોંચવું હોય તો અવકાશયાનમાં બેસી ચંદ્ર પર સૌ પ્રથમ પહોંચવું પડે. ચંદ્ર ફરતેની ભ્રમણ કક્ષામાં આ ચંદ્ર જ તમને રાહુ કેતુની નજીક લઈ જાય. (142)

વિક્રમ સંવત 2077. તિથિનું તોરણ શણગારીએ. પંચાંગના પાંચ અંગોમાં તિથિ ખૂબજ લાડકવાયી છે. તિથિઓનું નામકરણ પ્રસંગો અને તહેવારો અનુસાર રસપ્રદ છે. હિંદુ શાકે નવ વર્ષનો પ્રારંભ એટલે ગુડીપડવો. હિંદુ વિક્રમ સંવત નવ વર્ષનો પ્રારંભ એટલે બલી પ્રતિપદા, અષાઢીબીજ, ભાઈબીજ, કેવડાત્રીજ, અક્ષયતૃતિયા, કડવાયોથ, ગણેશચતુર્થી, ઋષિપંચમી, જ્ઞાનપંચમી, લાભપાંચમ, નાગપાંચમ, રાંધણાછઠ, શિતળાસાતમ, ગોકુળઆઠમ, રામનવમી, વિજયાદશમી, રમાએકાદશી, રેંટીયા બારસ, વાઘબારસ, પવિત્રાબારસ, ધનતેરસ, અનંતચૌદસ,

કાળીચૌદશ, વટપૂર્ણિમા, ગુરુપૂર્ણિમા, નાળિયેરી પૂર્ણિમા, શ્રાવણી, કાર્તિકી પૂર્ણિમા, દેવદિવાળી, ચૈત્રી પૂનમ. સૂર્યોદય એ તિથિનું સિંહાસન છે. તિથિનું વર્ણન એકમ પરં બીજ. સૂર્યોદય સમયે એકમ અન્ય સમયે બીજ. તિથિ એકી, બેકી, ક્ષય, વૃદ્ધિ, સામાન્ય અને વિશેષ હોય. ધોકો અને પડતર શબ્દો તિથિનું અપમાન ગણાય. સૂર્ય અને ચંદ્ર વચ્ચે 120 અંશ નું અંતર એટલે દશ તિથિ પૂર્ણ થાય. તિથિમાં એકાદશીની કથા. ગુણગાન આવતીકાલે. (143)

આપણી અર્થ વ્યવસ્થાની સંભાળ લેવામાં તિથિ અને તીર્થ ક્ષેત્ર વચ્ચે હરીફાઈ છે. તિથિ આધારિત વ્રત, ઉત્સવ અને તહેવારોની યાદી લાંબી છે. એક તિથિ એટલે ચંદ્ર અને સૂર્ય વચ્ચે અંશાત્મક અંતર 12 અંશ. 360 અંશનું વર્તુળ એટલે 12 અંશની એક એવી 30 તિથિ સમાઈ જાય. પાંચમે ચંદ્ર અને સૂર્ય વચ્ચે 60 અંશનો અર્ધશુભ ત્રિકોણ અને એકાદશીનો દિવસ 120 અંશથી પ્રારંભ થાય. જે શુભ ત્રિકોણ કહેવાય. એકાદશીનો આરંભનો સમય વધુ શુભ ગણાય. હિંદુ મહિનો અને પક્ષ પ્રમાણે એકાદશીનું નામકરણ થયું છે. સ્વાધ્યાય પરિવાર અને વૈષ્ણવો એકાદશીને ઉત્સવ માને છે. પ્રબોધિની, મોક્ષદા, પુત્રદા, જયા, આમલકી, કામદા, મોહિની, નિર્જલા, દેવશયની, પરિવર્તની, પાશાંકુશા, ઉત્પત્તિ, સફલા, ષટતિલા, વિજયા, પાપમોચની, વરુચિની, અપરા, યોગીની, કામિકા, અજા, ઈન્દિરા અને રમા એકાદશી. વિજયામાં પેંડા, જયામાં શેરડી, યોગીનીમાં સાકર અને નિર્જળામાં કેરી. દરેક એકાદશીમાં આરોગવાની વસ્તુનું શાસ્ત્ર અલગ છે. (144)

જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં કેન્દ્રયોગો

જ્યોતિષશાસ્ત્રના અભ્યાસમાં સૌથી અગત્યના યોગોમાં કેન્દ્રયોગ ગણી શકાય. ફળકથનમાં સૌથી વધુ ઉપયોગી છે અને સૌથી વધુ અવગણના થાય છે. તિથિમાં ચોથ અને આઠમ, અર્ધ 45 અંશ અને પૂર્ણ 90 અંશ કેન્દ્રયોગોના ઉદાહરણ છે. શનિની સાડાસાતી પણ આ જ અર્ધ 45 અંશના કેન્દ્રયોગનું પરિણામ છે. કેન્દ્રયોગો એક કસોટી છે. જેમાં વિરોધાભાસી સંજોગો વચ્ચે આપણી આવડત અને નિર્ણયક્ષમતાની કસોટી થાય છે. માણસ હોંશિયાર બને છે. પશ્ચિમના વિદ્વાનો કેન્દ્રયોગોને અશુભ માને છે. આપણા આચાર્યો કેન્દ્રયોગને સંઘર્ષ માને છે. ભણવું અને રમવું આ બંને વિરોધાભાસી પ્રવૃત્તિઓ છે. બાવાના બંને ભવ બગડે. પ્રવાસ અને વરસાદ, સારી નોકરી હોય પણ બોસ બાપરે બાપ. કેન્દ્રયોગો એટલે વિટમ્બણાઓ. સૂર્ય અને ચંદ્રનો કેન્દ્રયોગ એટલે માતાપિતા વચ્ચે ખેંચતાણ કે ખટરાગ. તોડફોડની શરૂઆત કેન્દ્રયોગો કરાવે. કેન્દ્રયોગ કરનારી બંને રાશિઓ અને તેમાં પડેલા ગ્રહોની જાતિ, સ્વભાવ, તત્વ ઈત્યાદિ અનેક બાબતોની વિગતવાર વિચારણા કરવી આવશ્યક જણાય. (145)

સંવાદ વગર સાથે રહેવાનું હોય, આનંદ વગર ફરજ બજાવવાની હોય એટલે કેન્દ્રયોગ. મેયમાં હાર અને પરીક્ષામાં નાપાસ એટલે કેન્દ્રયોગ. ઓવરટાઈમનો પગાર ના મળે. અર્ધ કેન્દ્રયોગમાં વાંધાવચકા જોવા મળે. રસોઈ બરાબર નથી. કેન્દ્રયોગમાં પસંદગી વિરોધાભાસ ઉભો કરે. તમારે મહાબળેશ્વર જવું હોય. ઘરવાળી અંબાજી જવા રાજી હોય. બે અલગ અલગ વિરોધાભાસી પ્રકારની પ્રવૃત્તિઓને એકજ સમયે પાર પાડવાનું સાહસ અને તેનું માઠું કે અણગમતું પરિણામ એટલે કેન્દ્રયોગ. સિંહ અને વૃશ્ચિક આ બંને સ્થિર અને જીદી રાશિઓ નમતું જોખવા તૈયાર ના થાય. સિંહ અને વૃશ્ચિક, કુંભ અને વૃશ્ચિક, વૃષભ અને સિંહ, કુંભ અને વૃષભ આ રાશિઓ વચ્ચે કેન્દ્ર યોગ છે. પ્રચંડ જીદ છે. બહુમતી ગ્રહો આ રાશિઓમાં હોય તો પણ બાંધછોડ ના કરી શકે. ભાગીદારીનું ભાગ્ય ખરાબ. હસ્તાક્ષર નીચે લાઈન અને ડબલ પૂર્ણ વિરામ એટલે ખેલ ખતમ. રાશિઓના સ્વભાવના ત્રણ મુખ્ય પ્રકાર છે. ચર, સ્થિર અને દ્વિસ્વભાવ. અગ્નિ, પૃથ્વી, વાયુ અને જળ આ તત્વો અનુસાર રાશિઓને સમજવી પડે. (146)

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણ સાગર. વિક્રમ સંવત 2077, કારતક શુક્લ પક્ષ સપ્તમી તિથિ. શનિવાર તા. 21 નવેમ્બર 2020. ચંદ્ર મકર રાશિમાં મંગળના ધનિષ્ઠા નક્ષત્રમાં પ્રવેશ સવારે 09.43 કલાકે. સૂર્ય વૃશ્ચિક રાશિમાં શનિના અનુરાધા મહાનક્ષત્રમાં. મુંબઈમાં સૂર્યાસ્ત 17.57 કલાકે. સૂર્યાસ્ત સમયે રાત્રિ આકાશમાં ગુરુ, શનિ અને ચંદ્ર ત્રણેય મકર રાશિમાં દિવ્ય દર્શન. રાત્રે 22 કલાક સમયે ગુરુ શનિ પશ્ચિમમાં આથમી જશે. આવતીકાલે સવારે 6 થી 06.50 વચ્ચે બુધ અને શુક્ર પૂર્વમાં દર્શન આપે. વૃશ્ચિકનો સૂર્ય, શનિનું મહાનક્ષત્ર અને ગુરુ મકરમાં પ્રવેશ ડર અને ભયનું વાતાવરણ પેલા રસીવાળાઓ જવાબદાર. સમાચાર ચેનલોથી પોતાની સંભાળ આવશ્યક. જન્મના સૂર્ય, શનિ અશુભ હોય તો વિશેષ કાળજી.

મહત્વની તારીખ 24.11.2020. માર્ગી શનિ શુભ છે. બુધ અને શુક્ર સૂર્ય થી અંશાત્મક આગળ હોયતો સૂર્ય પહેલો આથમે. સૂર્યાસ્ત પછી બુધ અને શુક્ર જોવા મળી શકે. બુધ અને શુક્ર સૂર્ય થી અંશાત્મક પાછળ હોયતો સૂર્ય મોડો ઉગે. સૂર્યોદય પહેલાં વહેલી સવારે બુધ અને શુક્ર જોવા મળી શકે. (147)

ચાર ચર રાશિઓ મેષ, કર્ક, તુલા અને મકર. આ રાશિઓ પ્રગતિશીલ ગણાય. ફરે તે ચરે. ચર રાશિઓને પરિવર્તન પસંદ છે. સ્થિર રાશિઓ માટે ગુંદર શબ્દનો પ્રયોગ થતો હતો. હવે ફેવિકોલ કહેવાય છે. કેન્દ્રયોગમાં રહેલા ગ્રહો જાતકને અવઢવમાં મૂકી દે. આ ગ્રહો વચ્ચે સમાધાનનો અભાવ હોય. સંપ ના હોય. બંને ગ્રહોની વિચારધારા અલગ હોય. અસહયોગ. મંગળ રમતગમતનો કારક ગ્રહ છે. બુધ અને ગુરુ ભણતરમાં સહાયક છે. બુધ ગુરુને શાળા અને મંગળને રમતનું મેદાન પ્રિય છે. આ પ્રકારના ગ્રહો વચ્ચેનો કેન્દ્રયોગ એકાગ્રતાનો અભાવ અને અભ્યાસમાં ખરાબ દેખાવ આપે. સાસુ વહુના સંબંધો પણ કેન્દ્રયોગનું ઉદાહરણ છે. બંનેને રાજી રાખવાનું અસંભવ. કેન્દ્ર યોગો પરિવારનું વિભાજન કરાવે છે. સંપ નો અભાવ અથવા સ્વાર્થ આ પરિસ્થિતિ ઉભી કરે. ચર રાશિઓ વધુ હાનિકારક નથી. આ રાશિઓને અટકવાનું પસંદ નથી. દરેક પ્રકારની પરિસ્થિતિમાંથી માર્ગ કાઢી આગળ વધવાનું છે. નૂતન અભિગમ એ ચર રાશિઓનું જમા પાસું છે. (148)

સ્થિર રાશિઓને વહેણ બદલવું ના ગમે. થોડેક અંશે જુનવાણી. સ્થિરતાનો આગ્રહ રાખે. સલામતી અને સાતત્યને પ્રાથમીકતા આપે. ચર રાશિઓ આગેવાની લઈ શકે. આ રાશિઓ સ્થિરતાથી કંટાળી જાય. બદલાવ અને નવીનતા માટે રાજી હોય. જોખમ ખેડવાનું સ્વભાવમાં છે. જીવનમાં પરિસ્થિતિ અને સંજોગો અનુસાર ચર અને સ્થિર બંને ગુણોની આવશ્યકતા જણાય. કોઈક એક પરિબળનો અતિરેક આપત્તિ સર્જે. ચર રાશિઓ ઝડપી ફેંસલો કે નિરાકરણ લાવે. સ્થિર રાશિઓને જરા પણ ઉતાવળ નથી. મેષ રાશિ ચર છે. ચટ મંગની પટ શાદી. વૃષભ રાશિ સ્થિર છે. ઝડપથી શ્રીફળ પકડાવવાનું મુશ્કેલ છે. ઉતાવળા સો બાવરા ધીરા સો ગંભીર. સ્થિર રાશિઓને સબ સલામત હૈ ની ખાતરી થવી જોઈએ. આ જ શ્રેણીમાં છેલ્લો પ્રકાર દૂધદહીં રાશિઓનો છે. જેને દ્વિસ્વભાવ રાશિઓ કહેવાય. નાવ હવા પ્રમાણે દિશા બદલે. દ્વિસ્વભાવ રાશિઓ સાથે હળીમળીને કામ કરી શકે. બાંધછોડની ભાવના જોવા મળે. સમજાવી શકાય. સમય અને સંજોગો અનુસાર સમજદારી દાખવે. (149)

સમુદ્રમંથન અને ચૌદ રત્નો

સમુદ્રમંથન દરમ્યાન સમુદ્રમાંથી ચૌદ રત્નો નીકળ્યા. દેવો અને દાનવો વચ્ચે આ રત્નો મેળવવા માટે ભારે ખેંચતાણ થઈ. સમુદ્રમંથન કરતાં સૌપ્રથમ કાલકૂટ નામનું ઝેર બહાર આવ્યું. તેની હવામાત્રથી બધું સળગવા લાગ્યું. ત્રણેય લોક પર તેની અસર થવા લાગી. મહાકાલ ભગવાન શિવે આ વિષને કંઠમાં ધારણ કરી લીધું. તેમને નીલકંઠ નામ મળ્યું. બીજું રત્ન સાત સૂંઢ, આકાશમાં ઉડી શકે અને પાણીમાં તરી શકે, પાતાળ સુધીનો માર્ગ શોધી શકે તેવી ખાસિયત ધરાવનાર સહસ્ત્ર હજાર હાથીઓનું બળ ધરાવનાર ઐરાવત હાથી નીકળ્યો તેને દેવરાજ ઈન્દ્રએ રાખ્યો હતો. સમુદ્રમંથનના પરિપાકરૂપે કામધેનુ ગાય પ્રગટ થઈ. ઋષિમુનીઓને યજ્ઞના કાર્ય માટે આ ગાયનું દ્રવ્ય ઉપયોગી લાગ્યું. આ ગાય ઈચ્છા અનુસાર દૂધ આપતી હતી તેથી ઋષિ જમદગ્નિએ પોતાની પાસે રાખી લીધી. સહસ્ત્રાજુને કામધેનુને મેળવવા માટે ઋષિ જમદગ્નિની હત્યા કરી. તેમના પુત્ર પરશુરામે કામધેનુની રક્ષા કરી. કામધેનુ ગાય મનની નિર્મળતાનું પ્રતિક છે. (150)

સમુદ્રમંથનનો સંદેશો મનોમંથનનો છે. મનમાંથી અશુભ વિચારો નામનું વિષ દૂર થવું જોઈએ. ત્યારબાદ ઈશ્વર પ્રાપ્તિનો માર્ગ સરળ થઈ જાય છે. આ પ્રકારે ત્રીજું રત્ન ગાય અને ચોથું રત્ન ઉચ્ચૈશ્રવા અશ્વ દૈત્યોના હાથમાં આવ્યો. દેવો અને દાનવો વચ્ચેના યુદ્ધ વખતે આ અશ્વ દેવોએ જીતી લીધો અને ત્યારથી તે દેવોની સંપત્તિ ગણાય છે. સમુદ્રમંથનમાં* પાંચમું રત્ન કૌસ્તુભ મણિ જેને ભગવાન વિષ્ણુએ ધારણ કર્યો. છઠું રત્ન કલ્પવૃક્ષ જે કહેવાય છે કે મનની તમામ મનોચ્છા પૂર્ણ કરે છે. દેવરાજ ઈન્દ્ર કલ્પવૃક્ષ પોતાની સાથે લઈ ગયા. સ્વર્ગના ઉપવનમાં આ કલ્પવૃક્ષનું રોપણ કર્યું. કલ્પવૃક્ષ અમર હોવાથી કલ્પનો અંત આવે પણ આ વૃક્ષના આયુનો અંત આવતો નથી. સમુદ્રમંથનનું સાતમું રત્ન એટલે નૃત્ય અને સંગીતમાં નિપુણ એવી રંભા નામની સ્વરૂપવાન અપ્સરા. સ્વર્ગલોકના દેવતાઓ પણ શોખીન હોવાથી તેઓએ રંભાને મનોરંજન માટે નૃત્યાંગના તરીકે રાખી લીધી. સમુદ્રમંથનમાં આઠમું રત્ન લક્ષ્મીજી પ્રગટ થયા. દેવતાઓ અને દાનવો વચ્ચેથી પસંદગી કરી ભગવાન વિષ્ણુને પોતાના પતિ તરીકે પસંદ કરી લીધા. (151)

સમુદ્રમંથનની પુરાણ કથા અનુસાર લક્ષ્મીજીએ ભગવાન વિષ્ણુ પર પસંદગી ઉતારી. ત્યારબાદ નવમું રત્ન વરુણી દેવી જેને દૈત્યોએ આસુરી અપ્સરા તરીકે દૈત્યસમાજમાં સ્થાન આપ્યું. આ દેવીને મદિરા તરીકે ઓળખવામાં આવે છે. દેવતાઓ જે સોમરસ પાન કરતાં હતા તે પણ એક પ્રકારની મદિરાનો જ પ્રકાર છે. સાગરમંથનમાં પ્રાપ્ત થયેલું દશમું રત્ન ચંદ્રમા છે. આ પ્રકારે ચંદ્રમા, લક્ષ્મીજી અને શંખ આ ત્રણેય ભાઈબેન કહેવાય. સમુદ્રમંથનમાં પ્રાપ્ત થયેલું અગિયારમું રત્ન પારિજાત વૃક્ષ છે. સ્વાભાવિક છે. આ પ્રસાદીથી દેવરાજ ઈન્દ્રના ઉપવનની શોભામાં વધારો થયો. પારિજાતના પુષ્પો ખૂબજ પવિત્ર ગણાય છે. પારિજાતના ફૂલોની ખાસિયત એ છે કે તે દરેક દેવી દેવતાને ભગવાનને ચઢાવી શકાય. દ્વારિકાધીશ ભગવાન શ્રીકૃષ્ણને પણ પારિજાતનું વૈભવી વૃક્ષ પસંદ પડ્યું.

સરવાળે સમુદ્રમંથનથી દેવતાઓને ખૂબ લાભ થયો. સમુદ્રના પાણીમાં ખારાશ છે. ખારાશ શબ્દનો અર્થ જુદી જુદી રીતે થાય છે. ખારાશ એટલે ઈર્ષાળુ, પૂર્વગ્રહ રાખનાર. પીવા લાયક નથી એ ખારું જળ કહેવાય. (152)

સમુદ્રમંથનનું બારમું રત્ન એટલે પંચરત્ન શંખ. સમુદ્રમાંથી પ્રગટ થવાંથી શંખમાં ખારાશ હોય તે સ્વાભાવિક છે. પુરાણ કથા અનુસાર લક્ષ્મીજીના નાના ભાઈ શંખ ને શંખાસુર નામથી પ્રસિદ્ધિ મળી. સ્વભાવની ખારાશ, ઈર્ષા અને અધર્મને કારણે શંખાસુરનો ત્રાસ ખૂબજ વધી ગયો. ભગવાન વિષ્ણુ પણ પારિવારિક કલહ ના થાય તે માટે શાંત રહ્યા. અંતે શંખાસુરનો મામલો ભગવાન શિવજીની અદાલતમાં ગયો. શિવજી દ્વારા તેનો વધ કરવામાં આવ્યો એટલે તેના ઈર્ષાળુ સ્વભાવનો નાશ કરવામાં આવ્યો. કેવળ દક્ષિણાવર્તી શંખ જ ઘરમાં રાખી શકાય જે સુખ, સમૃદ્ધિ અને વૈભવ આપનાર છે. સમુદ્રમંથનની આ કથા અનહદ રોમાંચકારી છે. સાગરમંથનનું તેરમું રત્ન એટલે ભગવાન ધન્વંતરિ. વેદોમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે દેવોના વૈધ તરીકે ઓળખાતા આ દેવને ભગવાન વિષ્ણુના જ અવતારરૂપ માનવામાં આવે છે. આપણે ત્યાં ચાર વેદો કેન્દ્ર સ્થાને છે. ભગવાન ધન્વંતરિ એ પાંચમાં વેદ તરીકે માન્યતા પ્રાપ્ત કરનાર આયુર્વેદની રચના કરી. (153)

સાગરમંથનનું તેરમું રત્ન એટલે ભગવાન ધન્વંતરિ. મનુષ્યો તન અને મનથી તંદુરસ્ત અને પ્રસન્ન રહે તેવી માનવજાતની શુભકામના કરી. તેઓ પ્રગટ થયા ત્યારે તેમના હાથમાં અમૃતથી ભરેલો કળશ અને વનસ્પતિ હતી. આ અમૃતને માટે સમુદ્રમંથન થયું હતું. એક માન્યતા અનુસાર જ્યાં જ્યાં ભગવાન ધન્વંતરિ બિરાજતા હોય તે ઘરમાં ક્યારે પણ અન્નની કમી મહેસુસ થતી નથી. સાગરમંથનનું છેલ્લું અને ચૌદમું રત્ન એટલે અમૃત. આ અમૃત કળશ મેળવવા માટે દેવતાઓ અને દાનવો વચ્ચે ભારે ઘર્ષણ અને યુદ્ધ થાય છે. દાનવો ધન્વંતરિ ભગવાન પાસેથી અમૃત કળશ લઈને ભાગી ગયા. ભગવાન વિષ્ણુએ મોહિની સ્વરૂપ ધારણ કરી લીધું અને દૈત્યોને ભૂલ ભુલામણીમાં નાખી દીધા. અમૃત કળશ માંથી અમૃત દેવોને પીવડાવી દીધું. આ વાતની જાણકારી થતાં રાહુ અને કેતુ નામના બે અસુરો સૂર્ય અને ચંદ્રની બાજુમાં દેવોનું રૂપ ધારણ કરી બેસી ગયા અને અમૃત પાનનો લાભ લીધો. ભગવાન વિષ્ણુને આ વાતની સૂર્ય અને ચંદ્ર દ્વારા જાણ થતાં રાહુ અને કેતુના ઘડ ચક્ર વડે અલગ કરી નાખવામાં આવે છે. (154)

રાહુ અને કેતુના ગળામાં અમૃત ને કારણે તેઓનો નાશ થતો નથી. સૂર્ય ચંદ્રની ફરિયાદને કારણે રાહુ અને કેતુને તેઓ સાથે કાયમી સ્વરૂપની શત્રુતા થાય છે. પુરાણ કથાઓમાં રાહુ અને કેતુના આ પ્રસંગનો ઉલ્લેખ છે. સમુદ્રમંથનમાં અંતિમ અને ચૌદમું રત્ન એટલે અમૃત કળશ. અમૃત પાન માટે દેવો અને દાનવો વચ્ચે ભારે ખેંચતાણ થઈ અને ભાગદોડ મચી ગઈ. દેવરાજ ઇન્દ્રના પુત્ર જયંતે આખરે અમૃત કળશ બચાવવાની જવાબદારી સંભાળી. પુરાણ કથા અનુસાર આપણા પવિત્ર તીર્થ સ્થળ હરદ્વારને અમૃતની પ્રસાદીનો લાભ થયો. હરદ્વાર એટલે મહાદેવ, કેદારનાથના દર્શનનું પ્રવેશદ્વાર. હરિદ્વાર એટલે શ્રીહરિ વિષ્ણુ ભગવાનના દર્શનનું પ્રવેશદ્વાર એટલે બદ્રીનાથ ધામ. એકજ સ્થળ પણ બે

નામોથી જગ પ્રસિદ્ધિ પામ્યું. વિક્રમ સંવત ૨૦૭૭માં ગુરુ ગ્રહ કુંભ રાશિમાં અને સૂર્યનો મેષ રાશિમાં પ્રવેશ ૨૦૨૧ના એપ્રિલ મહિનાના મધ્ય ભાગમાં થશે. હરિદ્વારમાં કુંભ પર્વના આયોજનની તૈયારીઓનો પ્રારંભ કરવામાં આવ્યો છે. કુંભ પર્વ એ વિશ્વનું સૌથી મોટું ધાર્મિક પર્વ અને સાંસ્કૃતિક મેળો છે. (155)

@Gujaratibookz

રાશિઓનો સ્વભાવ

સ્થિર રાશિઓ ભાગીદારી માટે પ્રતિકૂળ ગણવામાં આવે છે. આ રાશિઓ પોતાના મક્કમ વલણ અને જીદ માટે જાણીતી છે. ભાગીદારીમાં ભાગીદારના અભિપ્રાયને પણ સન્માન આપવું પડે. અન્યથા મતભેદ ઉભા થાય અને પરસ્પર અવિશ્વાસનું વાતાવરણ સર્જાય આ જીદ તમને અભ્યાસમાં અને સ્પર્ધાત્મક અભિગમમાં સફળતા અપાવી શકે. જીદ એટલે પડકાર. પરિસ્થિતિનો મુકાબલો કરી ધારેલું નિશાન પાર પાડવાનું. ધૂની અને સતત મહેનતુ. રચનાત્મક કાર્યો માટે આ બાબત શુભ ગણાય. લાંબા ગાળાની પરિયોજનાઓ અને દેવમંદિરોના બાંધકામ તેમજ સ્થાપત્ય કલા માટે સ્થિર રાશિઓની સહાયતા લેવાય છે. આ મહારથીઓ ખોટી જીદ કે ખોટા નિર્ણયો લે ત્યારે મોટી સંસ્થાઓનું સત્યાનાશ નોતરે છે. સારી અને સાચી જીદનું શુભ પરિણામ અને ખોટી અને અહંકારની જીદ સરવાળે નુકશાનને નોતરે અને સંબંધોમાં કટુતા આપે. કોઈની સલાહ સાંભળવી કે સૂચનાઓ સ્વીકારવી આ રાશિઓને અપમાનજનક લાગે છે. જીદ સારી જડતા નકામી. (156)

રાશિઓનો સ્વભાવ રસપ્રદ વિષય છે. ચાર ચર રાશિઓમાં કર્ક સૌથી ઝડપી ચંદ્રની રાશિ અને પછી શુક્રની તુલાનો વારો આવે મંગળનો વારો ત્રીજો આવે અને ત્યાર પછી મકર શનિની ચર રાશિ છે. સ્થિર રાશિઓમાં સૌથી ઝડપી શુક્રની વૃષભ, ત્યારપછી સૂર્યની સિંહ, મંગળની વૃશ્ચિક અને છેલ્લે શનિની કુંભ રાશિનો ક્રમ આવે. આવા સંજોગોમાં જોડી બનાવવી પડે. સ્થિરને ઘક્કો મારવાનું કામ ચરરાશિનું છે. ચરની ઝડપ રોકવા માટે સ્થિર રાશિ આવશ્યક છે. ચંદ્ર સિંહ રાશિમાં હોય તો લગ્નની રાશિ ચર શુભ ગણાય. લગ્ન એટલે પ્રથમ સ્થાનની રાશિ. બંને સ્થિર હોય અથવા બંને ચર હોય તો શુભાશુભ પરિણામો ભોગવવા પડે. જન્મ કુંડળીમાં ચર, સ્થિર અને દ્વિસ્વભાવ આ ત્રણેય પરિબળોની હાજરી હોય તો આપણે બીજાઓ માટે ભારરૂપ બનતા નથી. પરિસ્થિતિ અને સંજોગો અનુસાર બાંધછોડ કરવી પડે. તમામ રાશિઓને ન્યાય આપે તે સૌથી વધુ સફળ. સૂર્યમાળામાં ગ્રહનું સ્થાન અને ગ્રહોની દૈનિક ગતિ પણ વિચારણામાં મહત્વની ભૂમિકા ભજવે. (157)

વિક્રમ સંવત 2077, શનિવાર તા. 28 નવેમ્બર 2020. કારતક શુક્લ પક્ષ ત્રયોદશી પરં ચતુર્દશી. ચંદ્ર મેષ રાશિમાં અને શુક્રના ભરણી નક્ષત્રમાં તથા સૂર્ય વૃશ્ચિકમાં શનિના અનુરાધા નક્ષત્રમાં. રાહુ, કેતુ, ચંદ્ર, સૂર્ય, બુધ અને શુક્ર તમામ ગ્રહો મંગળ ગ્રહની અસર હેઠળ. ગ્રહની અસર હેઠળ આવવું એટલે ગ્રહની રાશિમાં હોવું, ગ્રહની સાથે યુતિમાં હોવું, ગ્રહના નક્ષત્રમાં હોવું, ગ્રહની દ્રષ્ટિ હેઠળ આવવું, ગ્રહની નવમાંશ રાશિમાં હોવું ઇત્યાદિ. ગુરુ, કેતુ, શુક્ર, મંગળ અને સૂર્ય તમામ શનિની અસર હેઠળ. સૂર્ય શનિનો પરિવર્તન યોગ. સોમવારે વર્ષનું છેલ્લું ચંદ્ર ગ્રહણ. ગ્રહોની સ્થિતિ એકંદરે હતાશાજનક. મનોબળની પરીક્ષા થશે. ગુરુ શનિની અંશાત્મક યુતિ ડિસેમ્બરમાં થશે. કોઈ અણધારી અશુભ અપ્રિય ઘટનાઓ

નકારી ના શકાય. બુધ વૃશ્ચિકમાં આવવાથી ભગવાન સરકારને સદબુદ્ધિ આપે.
મેષ, વૃષભ, મિથુન, વૃશ્ચિક, ધનુ અને કુંભ. સાવધાની રાખવી. ડરના મના હૈ, જીના
યહાં હૈ. વધુ પડતો આત્મવિશ્વાસ ટાળવો. માર્ગી શનિ શુભ ગણી શકાય. (158)

@Gujaratibookz

ગ્રહણ એક ખગોળીય ઘટના

ગ્રહણ શબ્દના અનેક અર્થ થાય. ગ્રહણ શક્તિ ઉત્તમ એટલે બૌદ્ધિક કાબેલિયત. ઝડપથી શીખી લેવું. ગ્રહણ એટલે સ્વીકારવું. અન્નગ્રહણ, દાનગ્રહણ, પાણીગ્રહણ કરવું. લગ્નપ્રસંગે કન્યાના પિતાશ્રી કન્યાદાન કરે. વરરાજા કન્યાનો સ્વીકાર કરે. ચંદ્રગ્રહણ પૂર્ણિમા અને સૂર્યગ્રહણ અમાવાસ્યા સાથે સંબંધિત છે. ચંદ્ર અને રાહુના સંબંધો માનસિક અસર કરે. માતાને સહન કરવું પડે. આંખોની સંભાળ આવશ્યક. મનને આડે પાટે લઈ જાય અને ખોટા નિર્ણયો લેવડાવે. ચંદ્રગ્રહણ પૂર્ણિમા સોમવારે. પ્રતિપદાના દિવસે ચંદ્ર રાહુની અંશાત્મક યુતિ બપોરે 14.45 સમયે થશે. ગ્રહણ સમયે ચંદ્ર અને રાહુ અલગ નક્ષત્રોમાં છે. પૂર્ણિમાનો વૃશ્ચિકનો સૂર્ય અશુભ છે. ગ્રહણ લાગવું એટલે નિષ્ફળતા અને માઠા સમાચાર. આજે તો ચંદ્રગ્રહણ અને પાણીગ્રહણ બંને છે. ચંદ્રગ્રહણ પ્રસંગે સૂર્ય અને ચંદ્ર આ બંનેની વચ્ચે મધ્યમાં આપણી પૃથ્વી આવી જાય. ત્રણેય કેટલા પ્રમાણમાં સીધી રેખામાં જોવા મળી શકે તેના આધારે ચંદ્રગ્રહણ પણ ખગ્રાસ, ખંડગ્રાસ, આંશિક કે પૂર્ણ હોઈ શકે. (159)

ગ્રહણ એક ખગોળીય ઘટના છે. ચોક્કસ સમયે ગ્રહણોનું પુનરાવર્તન થાય છે. ગ્રહણ એટલે ગ્રહનું હણાવું. રામાયણમાં સીતાહરણ થાય છે. ગ્રહણ એટલે દિવસે તારા દેખાડી શકે. ગ્રહણ એક અશુભ પડછાયો કહેવાય છે. ગ્રહણ એટલે અવરોધ, ખલેલ કે નડતર. ગ્રહણ ટાળે સાપ નીકળવો જૂની અને ગ્રહણ ટાળે ભૂકંપ નવી કહેવત છે. ગ્રહણ સમયે ઘરમાં રહેવું જોઈએ પણ કેટલીક વિપરીત પરિસ્થિતિ આપણને અવલોકનમાં મૂકી દે. ઘરની બહાર નીકળવાની ફરજ પડે. અન્ય સૂત્ર છે .. સદરક્ષણાય ખલનિગ્રહણાય. સારા લોકોનું રક્ષણ અને ખરાબ લોકોને સજા. જોકે અત્યારના સંજોગોમાં .. ખલરક્ષણાય સદનિગ્રહણાયનો અનુભવ થાય છે. નઠારા પરિબળો ખુશખુશાલ અને સારા લોકો માટે મુસીબત જે દુઃખદ છે. આ બધીજ ગ્રહો નક્ષત્રોની લીલા છે. સરકાર અને ખાખીનો વાંક ગુનો શું? સૂર્યગ્રહણ પ્રસંગે સૂર્ય અને આપણી પૃથ્વી આ બંનેની વચ્ચે ચંદ્રમા આવી જાય. ત્રણેય કેટલા પ્રમાણમાં એક સીધી રેખામાં મળી શકે તેના આધારે સૂર્યગ્રહણના પ્રકારો ખગ્રાસ, ખંડગ્રાસ, કંકણાકૃતિ ઇત્યાદિ છે. (160)

રાશિઓનો સ્વભાવ, પ્રાણ અને પ્રકૃતિ

વૃશ્ચિક રાશિ એટલે આપણે રાજકારણની ચર્ચા કરવી નથી. રાશિચક્રની આ આઠમી રાશિ જળ તત્વની, સ્થિર સ્વભાવની અને બેકી જાતિની છે. મેષ ભાઈ અને વૃશ્ચિક બેન કહેવાય. નૈસર્ગિક કુંડળીમાં પ્રથમ સ્થાન જીવન અને આઠમું સ્થાન મરણ જેવી મહત્વની બાબતો મંગળની રાશિઓને સોંપવામાં આવી છે. આ રાશિઓ આરપારની લડાઈમાં માને છે. મેષ અને વૃશ્ચિક વચ્ચેનો મોટો તફાવત આરોગ્ય છે. વૃશ્ચિક રાશિ માંદગી, હઠીલા રોગો, ચામડીના ચેપી રોગો, આંતરિક રોગો ના કહેવાય ના સહેવાય, ખરાબ આદતો અને રોગ પ્રતિકાર શક્તિ ઓછી છે. યમરાજને પણ પડકારનારી અને ના ડરનારી વૃશ્ચિક રાશિની ત્રણ નબળાઈઓ છે. સ્ત્રી, રોગ અને પરાજય. સ્થિર રાશિ હોવાથી રોગ પણ સ્થિર થાય. પીછો ના છોડે. મેડિકલ અને ઈજનેરી ક્ષેત્રની આ રાશિ છે. શરીરની સંભાળ જરૂરી. અત્યારે વૃશ્ચિક રાશિમાં કેતુ, સૂર્ય અને બુધની હાજરી છે. આ સમયમાં જન્મનાર બાળકો મેડિકલ ક્ષેત્રમાં રસ લઈ શકે. વૃશ્ચિકના વખાણ સાંભળી મેષ રાશિ હસે છે. (161)

સ્થિર રાશિઓ સાચા અર્થમાં સ્થિરતા આપનારી છે. આ રાશિઓને ફટાફટ આડેઘડ પરિવર્તનો પસંદ નથી. ઝડપી નિર્ણય લેવાનું માફક આવતું નથી. સમજી વિચારીને સલામતીપૂર્વક ડગલું ભરનારી આ સ્થિર રાશિઓ છે. રૂઢિવાદી છે. પ્રાચીન પરંપરાઓ અને આપણી સંસ્કૃતિનું ગૌરવ વધારનારી છે. નિયમ અને પદ્ધતિ મુજબ આગળ વધવા વાળી છે. જે બાબતોનું પરિણામ દૂરગામી હોય. પરિણામ માટે ધૈર્ય અને સતત પ્રયાસ આવશ્યક હોય ત્યાં સ્થિર રાશિઓ મેદાન મારી જાય છે. વૃષભ કે વૃશ્ચિક માટે નહીં માફ નીચું નિશાન. મુશ્કેલ પડકારોને સ્વીકારનારી આ રાશિઓ છે. માંદગીના પ્રસંગો એ તાત્કાલિક સારવાર જરૂરી છે. માંદગી સ્થિર ના થવી જોઈએ. આ રાશિઓ હુકમનું પાલન કરવા વાળી નથી. આ લોકોને સલાહ સૂચન વારંવાર ના આપી શકાય. મૂડ મરજી અનુસાર જ આગળ વધે. વૃશ્ચિકની સરખામણીમાં વૃષભ ગુણવત્તા, ધીરજ અને પસંદગીમાં આગળ છે. વૃશ્ચિકનું સૂક્ષ્મ અવલોકન સરસ છે. વ્યક્તિત્વનો ક્યાસ કાઢવાની આવડત છે. આ સ્થિર રાશિઓ નવરી ના પડવી જોઈએ. (162)

જય હનુમાન જ્ઞાન ગુણસાગર. શનિવાર તા. 05 ડિસેમ્બર 2020. વિક્રમ સંવત 2077, કારતક કૃષ્ણ પક્ષ પંચમી. ચંદ્રમા કર્ક રાશિમાં શનિ ગ્રહના પુષ્ય નક્ષત્રમાં. વૃશ્ચિકનો સૂર્ય અને મહાનક્ષત્ર સ્વામી બુધ. બુધ બળવાન હોય તો આવતીકાલે શુભ સમાચાર મળે. સૂર્યાસ્ત સમયે મધ્ય પશ્ચિમ આકાશમાં ગુરુ શનિની નીકટતાના સુંદર દર્શન થાય. મંગળ સ્પષ્ટ જોઈ શકાય. બુધ ના જોઈ શકાય. વહેલી સવારે સુંદર શુક્ર પૂર્વમાં દર્શન આપે. મધ્યરાત્રિ પછી પૂર્વમાં ચંદ્રની હાજરી જોવા મળે. સૂર્યોદય સમયે અથવા વહેલી સવારે ચંદ્ર મધ્ય પશ્ચિમ આકાશમાં જોવા મળે. સ્થિર રાશિઓ દેશના સ્થિર રાશિવાળા વડાપ્રધાનની અગ્નિ પરીક્ષા લે. એક સાંધે અને તેર તૂટે. સંવેદનશીલ સ્વભાવ હોય તો માનસિક એકાગ્રતા જાળવવી જરૂરી. બાંધછોડ અને જતુ કરવાની ભાવના સરવાળે સુખ આપે.

અત્યારે ચાલતો ડિસેમ્બર મહિનો વિશેષ કરીને વૃશ્ચિક રાશિ માટે હયમયાવી નાખનારો છે. આ મહિનાના મધ્યભાગમાં પાંચ ગ્રહો વૃશ્ચિક રાશિમાં ભેગા થવાના છે. મહિનાના બીજા ભાગમાં થોડીક રાહત થશે. (163)

બાર રાશિઓની છ જોડી બને. આ જોડીદાર રાશિઓની જાતિ, સ્વભાવ અને તત્વ આપણને ઉપયોગી માહિતી આપે. કોઈપણ જોડી બનાવો સરવાળો નવ આવે. પ્રથમ જોડી ચંદ્રની કર્ક અને સૂર્યની સિંહ રાશિ સાથે બને. રાશિના અંકોનો સરવાળો $4+5=9$ નવ થાય. કર્ક બેકી રાશિ છે. આ રાશિ નારી જાતિની ચર સ્વભાવની અને જળ તત્વની છે. સિંહ એકી રાશિ છે. સ્થિર સ્વભાવ અને અગ્નિ તત્વ છે. દરેક જોડીમાં આસમાન જમીનનો તફાવત જોવા મળે. ચંદ્રની કર્ક રાશિ ચંચળતા, ઝડપ, સંવેદનશીલ સ્વભાવ અને સુખની શોધમાં છે. સૂર્યની સિંહ રાશિ સ્વમાન, મહત્વકાંક્ષા, અભિમાન, ગંભીરતા અને સ્થિરતા દર્શાવે છે. આ રાશિ પણ પ્રેમાળ છે. સિંહની દોસ્તી કરવી એક મોટું સાહસ કહેવાય. દોસ્તી નિભાવવા માટે કાબેલિયતની કસોટી થાય. વિશ્વાસઘાતમાં ભારે નુકશાન થાય. સિંહ ગર્જના સહન કરવી પડે. આ જ પ્રકારે મેષ અને વૃશ્ચિક ની જોડી બને, વૃષભ અને તુલાની જોડી કહેવાય, મિથુન અને કન્યા, ધનુ અને મીન અને છેલ્લે મકર અને કુંભની જોડી બને. જોડી બનાવવી પરવરદિગારના હાથમાં છે. (164)

અત્યારે રાહુ વૃષભ અને કેતુ વૃશ્ચિક રાશિમાં છે. સામસામેની રાશિઓ એટલે વિરોધાભાસી રાશિઓની પ્રાણ અને પ્રકૃતિ બરાબર સમજવી પડે. આ બંને સ્થિર બેકી રાશિઓ આ છાયા ગ્રહો માટે મિત્ર છે. સૂર્ય અને બુધ પણ વૃશ્ચિક રાશિમાં છે. રાહુ અને કેતુની હાજરી આ રાશિઓ તરફ વિશેષ ધ્યાન કેન્દ્રિત થાય. આ રાશિઓ માટે ચિંતાનું વાતાવરણ અને કારણ જણાય. સાહસ સંભાળીને કરવું. નવમાંશ પ્રમાણે અન્ય બે સ્થિર રાશિઓ સિંહ અને કુંભ પણ વિશેષ બળવાન બની ગઈ છે. ઝડપી ગતિના ગ્રહો પણ મદદરૂપ થઈ શકે તેમ નથી. 14 ડિસેમ્બર 2020નું મોટું સૂર્યગ્રહણ સ્થિર રાશિ વૃશ્ચિક સાથે સંબંધિત છે. પાંચ ગ્રહો અહીં ભેગા થશે. લગભગ તમામ ગ્રહો સ્થિર રાશિમાં કે નવમાંશમાં આવી જશે. 2020ની વિદાય સરળ નથી. ગુરુ અને શનિની મહાયુતી પણ થવાની છે. જોડીદાર એટલે ભાગીદાર તમારું ભાગ્ય નક્કી કરે. ચાલુ મહિનાના અંતમાં પરિસ્થિતિ ધીમે ધીમે થાળે પડતી જોવા મળશે. શાંતિ, મૌન અને સમાધાન સાચા ઉપાયો છે. (165)

પ્રાણ અને પ્રકૃતિ આપણો સહેલાઈથી સાથ છોડવા રાજી નથી. ગ્રહો અને રાશિઓનું પણ આ બાબતમાં પાકું ગણિત છે. અગ્નિ અને વાયુ આ બંને આમને સામને વિરોધાભાસી તત્વો છે. આ પ્રકારે વૃષભ પૃથ્વી તત્વની અને વૃશ્ચિક જળ તત્વની ગણાય. આ બંને પણ આમનેસામને વિરોધાભાસી તત્વો છે. મેષ રાશિ અગ્નિ તત્વ અને મંગળની ઉગ્ર સ્વભાવની ચર રાશિ. તુલા રાશિ વાયુ તત્વની પ્રેમાળ ચર ચંચળ એકી રાશિ છે. આકર્ષણ વચ્ચે વિરોધ પણ છે. બંને રાશિઓ વચ્ચે નક્ષત્ર પરિવર્તન યોગ છે. મેષ રાશિમાં શુક્રનું ભરણી અને તુલા રાશિ પાસે મંગળનું ચિત્રા નક્ષત્ર છે. અગ્નિ તત્વ એટલે મહત્વકાંક્ષા, ઈર્ષા, ઉગ્રતા, આગેવાની,

પિત્તપ્રકોપ, લડાયક ઝનૂન. વાયુ પ્રધાન શારીરિક પ્રકૃતિ હોયતો આરોગ્યની કાળજી, નિયમિત કસરત આવશ્યક. મગજમારી ઘટાડવી પડે. માનસિક થાક અને અનિદ્રા. લેખન, વાંચન અને વાતોનું પ્રસારણ સતત ચાલુ હોય. મેષ અને તુલા ચર સ્વભાવને કારણે નમતું જોખી શકે. વૃષભ અને વૃશ્ચિક સ્થિર સ્વભાવ છુટાછેડાની નોબત આપે. (166)

ખગોળવિદ્યા, ભૂગોળ, જ્યોતિષશાસ્ત્ર, અંકશાસ્ત્ર, હસ્તાક્ષરનું આકલન એટલે ગ્રાફોલોજી, આકાશદર્શન જેવા વિષયો ખૂબજ રસપ્રદ છે. આ વિષયો નીરસ નથી. આપણા વ્યક્તિત્વનો વિકાસ, આવતીકાલનું આયોજન અને ભાવિનો ભેદ ઉકેલવાની આ ક્વાયત છે. જ્યોતિષ વિદ્યા આપણને આપણા પૂર્વ જન્મના શુભાશુભ કર્મોની જાણકારી આપે છે. આ જન્મમાં સારા કર્મો કરવાનો અહીં સંદેશો મળે છે. આપ મુઆ વગર સ્વર્ગની પ્રાપ્તી થાય નહીં. હકીકત એ છે કે આપણી રાશિઓ અને ગ્રહો જ આપણને આ વિષયો તરફ ખેંચી જાય છે. સમય સમયની વાત છે. દેવભાષા સંસ્કૃત, ગણિત, વિજ્ઞાન અને સંગણક યંત્રોની ભાષાઓ સમજવી અને ઉકેલવી અમને આનંદ આપે છે. અહીં જન્મ કુંડળી તૈયાર કરવાની ચર્ચાને સ્થાન નથી. જ્યોતિષ શાસ્ત્રના અભ્યાસમાં ગ્રહો, રાશિઓ, ભાવ અને નક્ષત્રો ઈત્યાદિ અંગે હસતાંરમતાં સરળ ભાષામાં પૂર્વ ભૂમિકા પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે. અંગ્રેજી પુસ્તકમાં વેદિક અંકશાસ્ત્ર, હસ્તાક્ષરનું આકલન એટલે ગ્રાફોલોજી, આકાશદર્શન જેવા વિષયોને ન્યાય આપવામાં આવ્યો છે.

(167)

લેખકનો પરિચય

ભારતીય વિદ્યાભવન જેવી સંસ્થામાં જ્યોતિષનો વિષય ભણાવવાની, સંશોધન કાર્ય કરવાની અને જ્યોતિષ ગણિત અને નક્ષત્ર જ્યોતિષ આધારિત કૃષ્ણમૂર્તિ પદ્ધતિ જેવા પસંદગીના વિષયો ભણાવવાની સોનેરી તક પ્રાપ્ત થઈ. જ્યોતિષ ભારતી સંસ્થાનો પ્રથમ સુવર્ણચંદ્રક ૧૯૯૨માં પ્રાપ્ત થયો. સંસ્થાના માનદ્સચિવ તરીકે વધારાની જવાબદારી પણ સફળતાપૂર્વક સંભાળી. સંસ્થાના પ્રકાશનોનું સંપાદન કાર્ય તેમજ પાઠ્ય પુસ્તકો તૈયાર કરવામાં સિંહ ફાળો આપ્યો. લેખનકાર્યનો અનુભવ અને દરરોજ નવું શીખવાનો અને ભણાવવાનો આનંદ પ્રાપ્ત થયો. એક આગવી ઓળખ ઉભી થઈ. ચિત્રલેખા, અભિયાન, નવનીત સમર્પણ, ભવન્સ જર્નલ, જન્મભૂમિ અને જીતો સંસ્થા સહીત જુદા જુદા સામાયિકો અને અખબારોમાં આ પ્રસંગોની નોંધ પ્રગટ થઈ. આકાશદર્શનના અનેક કાર્યક્રમોનું સફળતાપૂર્વક આયોજન થયું. ભૂગોળ, ખગોળ, સંસ્કૃત ભાષાનું મહત્વ સમજાયું. ખગોળશાસ્ત્રી ડૉ જે. જે. રાવલ, સ્વ. શ્રી સુદર્શન કે. વૈદ્ય સાહેબ, પંચાંગકાર શ્રી દત્તાત્રય કૃષ્ણ સોમણ સર, સ્વ. શ્રી જગજીત ઉપ્પલ, સ્વ. શ્રી બેજાન દારૂવાલા સહીત અનેક પ્રતિભાઓ અને ભારતીય વિદ્યાભવનના તમામ વિદ્વાન ગુરુજનો અને સોમપુરા સાહેબ આચાર્યશ્રી તરફથી સતત પ્રોત્સાહન મળ્યું. ગણિત અને કૃષ્ણમૂર્તિ પદ્ધતિ પર વિશેષ ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું. ગ્રહો, રાશિઓ અને નક્ષત્રો સાથે ગાઢ દોસ્તી ૩૦ વર્ષનો અનુભવ પ્રાપ્ત થયો. સ્વ. શ્રી દિલીપભાઈ દવે અને શ્રી શરદભાઈ જોષી તરફથી સંશોધન કાર્યમાં સતત માર્ગદર્શન અને પ્રોત્સાહન મળ્યું. સ્વ. આચાર્ય શ્રી ઝીણાભાઈ લાડ સાથે સૌથી વધુ સમય કામ કરવાની તક મળી.

અભ્યાસમાં સંગણક (કોમ્પ્યુટર વિજ્ઞાન) યંત્રોની જુદીજુદી ભાષાઓની જાણકારી અને પ્રોગ્રામર તરીકે આધુનિક ટેક્નોલોજી સાથે સાતત્ય જાળવી રાખ્યું. સચોટ ફળકથન માટે ગણિતનો વિષય ખૂબજ ઉપયોગી, પાયાના સિદ્ધાંતોની સાચી જાણકારી, નિયમીત સાતત્યપૂર્વકનો અભ્યાસ સાથે સતત અવલોકન અને નોંધ. મંગળ ગ્રહ, વેદિક અંકશાસ્ત્ર, હસ્તાક્ષરનું આકલન એટલે ગ્રાફોલોજી, આકાશદર્શન વિષે વધુ વિગતવાર માહિતી અંગ્રેજી પુસ્તકમાં આપવામાં આવશે.

લેખક: શુકદેવ વલ્લભદાસ પુરાણી

© 9920158129 • 9920151523

✉ sukdevpurani@gmail.com